

ÅRSREDOVISNING 2017

KARLSBORGS
KOMMUN

A misty landscape with a body of water, a forested shoreline, and a small boat in the foreground. The scene is overcast and the water is calm, reflecting the light from the sky. The forest on the right side of the image is dense and dark, contrasting with the lighter sky and water. In the foreground, there are some rocks and a small boat with a mast.

Fakta om årsredovisningen 2017

Årsredovisningen är kommunstyrelsens redovisning till kommunfullmäktige över det gångna årets verksamhet och ekonomi. Det övergripande syftet med årsredovisningen är att ge kommuninvånarna, kommunfullmäktige och även andra intressenter relevant information om utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering samt den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut. Informationen har utformats för att underlätta styrning och uppföljning. Årsredovisningen sammanställs och produceras av Karlsborgs kommuns ekonomienhet i samarbete med övriga förvaltningar och bolag.

Årsredovisningen fastställs av kommunfullmäktige den 26 mars 2018.

Omslagsbild: Per Löfquist

Produktion: Karlsborgs kommun

INNEHÅLL

KOMMUNSTYRELSENS ORDFÖRANDE:	7
OMVÄRLDSANALYS	8
FINANSIELL ANALYS	12
KOMMUNENS STYRMODELL	18
PERSONALREDOVISNING	21
FOLKHÄLSA - välfärdsnyckeltal i Karlsborg	25
DRIFT- OCH INVESTERINGSBUDGET	28
KONCERNÖVERSIKT	32
SAMMANSTÄLLD REDOVISNING	33
5 ÅR I SAMMANDRAG	37
KOMMUNSTYRELSEN	56
KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN	64
BYGGNADSNÄMNDEN.....	70
BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN.....	74
SOCIALNÄMNDEN	80
LÖNENÄMNDEN	88
KOLLEKTIVTRAFIKNÄMNDEN.....	91
SÄRREDOVISNING VATTEN OCH AVLOPP.....	93
REVISIONSBERÄTTELSE FÖR 2017.....	100

1.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Ordförandens kommentar	7
Omvärldsanalys.....	8
Finansiellanalys	12
Kommunens styrmodell	18
Personalredovisning	21
Folkhälsa	25
Drift- och investeringsbudget.....	28
Koncernöversikt	32
Sammanställd redovisning	33
5 år i sammandrag.....	37

KOMMUNSTYRELSENS ORDFÖRANDE:

Space X, Falcon Heavy och Elon Musk

När detta skrivs svävar rymdgubben Starman på väg ut i omloppsbana runt solen. Starman är en docka som sitter i en röd sportbil, en Tesla roadster, och om man kunde höra ljud i rymden skulle bilens högtalare tuta ut musik av David Bowie. Bilen är nu på väg ut i en elliptisk omloppsbana runt solen. Tanken är att den, på ungefär samma avstånd från solen som Mars, ska sväva runt i all evighet.

Teslan och Starman färdas med raketerna Falcon Heavy som ägs av bolaget Space X. Space X grundades 2002 av entreprenören Elon Musk. Musk är en av grundarna till bilmodellen Tesla samt betaltjänsten PayPal.

Det stora målet är att i framtiden kunna transportera människor till Mars och i slutändan kolonisera planeten. I nuläget bedömer Space X att de första människorna ska skickas till Mars år 2024.

Varje farkost ska ha plats för 100 passagerare och avresa ska ske var 26:e månad då jorden och Mars är som närmast varandra. Resan ska ta cirka tre månader. Utöver själva drivkraften att nå planeten Mars så finns det naturligtvis även starka marknadsföringsmotiv.

Vad har detta med Karlsborgs kommun att göra?

Det enkla svaret är att det inte har något alls med vår kommun att göra. Jag tycker dock att det är ett intressant exempel. Ovanstående visar vad som kan åstadkommas om man har en tydlig linje i det man gör och att den linjen följs gemensamt av alla inblandade parter. Den visar också på vikten av att synas i olika sammanhang och då inte bara när det gäller kärnverksamhet. Den gamla devisen att "den som inte syns finns inte" ligger det mycket i.

2017 kopplat till ovanstående text om en tydlig linje

2017 blev ett år av återanpassning till mer normala förhållanden jämfört med det vi hade att hantera de närmast föregående åren då många nyanlända kom till kommunen. Vi klarade även denna uppgift på ett utmärkt sätt, till största delen beroende på den fantastiska inställning som samtliga anställda och övriga inblandade visade. I den snabbt föränderliga värld vi lever i är det inte alltid så lätt att följa en tydlig linje. Jag hävdar att vi gör det i vår kommun, även under de senaste årens stora utmaningar.

2017 kopplat till ovanstående text om att synas

I april var det inflyttning i de nya lägenheterna vid Strömmen. Dessa lägenheter har mycket god standard, centralt läge och fantastisk utsikt för de boende. De två sjuvåningshusen har definitivt gjort avtryck, inte minst hos alla dem som är på genomresa. Människor från många olika håll i landet har hört av sig och gratulerat oss till de nya husen. Tala om att synas!

Som vanligt var det allsång vid kanalen på fredagar under juli månad. Storpublik varje gång gör att "vår" allsång faktiskt hör till de mest besökta av samtliga allsångsarrangemang i landet. Tala om att synas!

Viktigast av allt är ändå vår kärnverksamhet. Den håller väldigt hög kvalitet vilket inte minst visar sig i olika kvalitetsmätningar. Summa summarum: Vi har en linje, vi syns och vi har en verksamhet med mycket bra kvalitet. Tack för det alla anställda. Det är ni som ska sträcka på er!

Peter Lindroth

Kommunstyrelsens ordförande

*"Viktigast av allt är
ändå vår
kärnverksamhet"*

Foto: Katrina Brown

OMVÄRLDS ANALYS

Samhällsekonomin

År 2017 har svensk ekonomi befunnit sig i högkonjunktur. Inhemska investeringar är den starkast bidragande komponenten till den starka tillväxten. Men både offentlig och privat konsumtion bidrar också till de starka ekonomiska siffrorna för Sverige. Högkonjunkturen medför också att sysselsättning och skatteunderlag växer, vilket har stark påverkan på kommunernas ekonomi.

Arbetslösheten har fortsatt sjunka, och var nere på 6,7 % för året. Sedan beräknas arbetslösheten att fortsätta sjunka för att nå sin botten, 6,3 %, år 2018 enligt prognos från Sveriges Kommuner och Landsting (SKL). Bedömningen är att arbetslösheten inte kan bli så mycket lägre om man inte kan göra större insatser för utrikesfödda och grupper utan utbildning.

Högkonjunkturen beräknas stå sig även under 2018–2019 och att därefter bromsa in åren 2020–2021 till ett mer normalt läge. Riksbanken planerar höja styrränta först i mitten/slutet av år 2018 då priser och inflation prognostiseras stiga fortare denna period.

Riksbanken säger också att höjningen av styrräntan kommer att ske successivt och långsamt.

År 2017 innebar för Sverige en stark tillväxt. BNP som ökade med 2,7 % och högre efterfrågan och produktion medförde ökad sysselsättning samt sänkt arbetslöshet. Svenska staten räknar med ett ekonomiskt överskott motsvarande 1,4 % av BNP.

Trots alla positiva signaler fortsätter löneutveckling och inflation att ligga på en ganska dämpad nivå. Vid tidigare högkonjunkturer har dessa ökat betydligt mer. Skattunderlagets ökningstakt förväntas från år 2019 avsevärt försämrans då arbetade timmar inte längre beräknas stiga.

Nyckeltal för svensk ekonomi

procentuell förändring	2016	2017	2018	2019
BNP	3,2	2,5	2,8	2,4
Konsumentpris KPI	1,0	1,8	1,6	2,3
Relativ arbetslöshet, nivå	6,9	6,7	6,3	6,3
Timlöner	2,4	2,5	2,9	3,2
Reporänta, nivå årsslut	-0,5	-0,5	-0,25	0,25
Realt skatteunderlag	2,5	1,5	1,1	0,6

Fotnot: Sveriges kommuner och landsting (SKL)

Kommunernas ekonomi

Sveriges kommuner har de senaste åren haft en trend med kraftig tillväxt av skatteunderlaget vilket påverkat sektorns ekonomi positivt. Skatteunderlaget har växt med nästan två procent per år. Denna trend lider dock mot sitt slut då arbetade timmar nu bromsar upp.

Följden blir om dessa prognoser stämmer att skatteunderlagstillväxten kommer att bli betydligt lägre samtidigt som den förväntade befolknings-tillväxten medför ökade krav på skola, vård och omsorg. Detta menar SKL kommer att medföra ett glapp för kommunsektorn då intäkterna minskar och kostnaderna ökar.

Förslaget om en ny kommunal redovisningslag finns med på regeringens propositionsförteckning våren 2018. En ny redovisningslag kommer då träda i kraft från och med den första januari 2019. Från början innehöll förslaget till nya lagen en stor förändring av pensionsredovisning för kommuner. Detta förslag är nu inte med införandet av lagen utan kommer att utredas vidare.

Karlsborgs kommun har de senaste två åren haft en exceptionellt god utveckling av ekonomin, där starka faktorer varit tillväxt av befolkning samt volym-ökningar i verksamheterna då antalet nyanlända varit stort. När nu antalet nyanlända drastiskt minskar och med det också ersättningarna från Migrationsverket är utmaningen för Karlsborgs kommun att snabbt kunna anpassa verksamheterna till en lägre volym och att lyckas med integrationen. Om detta inte sker, finns risken att den senaste årens goda utveckling av ekonomin snabbt kan vända nedåt.

Näringsliv och arbetsmarknad

Kommunens näringslivsarbete och arbetsmarknadsenhet bedrivs via Karlsborgs Utveckling AB (KUB), som är samägt av kommunen och näringslivet. Bolaget har också medverkat till utbildningsinsatser, marknadsföring och utveckling i befintliga företag genom återkommande företagsträffar samt rådgivning och stöd vid etableringsfrågor.

I december 2017 var 2,8 % (4,0 %)* av befolkningen 16–64 år i Karlsborgs kommun öppet arbetslösa och sysselsatta i program med aktivitetsstöd 2,2 % (2,4 %).

Öppet arbetslösa i riket uppgick i december till 3,2 % och sysselsatta i olika program med aktivitetsstöd 2,7 %. Skillnader mellan könen finns i Karlsborgs kommun. Männerna ligger högre i statistiken både vad gäller öppet arbetslösa och i olika program med aktivitetsstöd.

Karlsborgs kommun har i gruppen ungdomar mellan 18–24 år 2,6 % (4,0 %) öppet arbetslösa och 3,0 % (3,2 %) i aktivitetsstöd under december 2017. I denna grupp ligger kvinnorna betydligt lägre för öppet arbetslösa men något högre gällande aktivitetsstöd.

(*parenteser visar samma period föregående år).

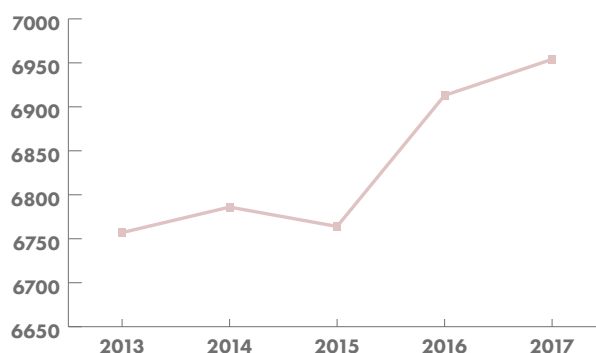
Befolkning

Karlsborgs kommuns invånarantal 2017-12-31 var 6 954 personer. Detta är glädjande en ökning med 41 personer jämfört med föregående års siffra. År 2016 ökade befolkningen med 149 personer. Nu fattas endast 46 personer till kommunens vision, där målet för invånarantalet är 7 000 personer år 2020.

En anledning till den positiva befolkningsutvecklingen är att det inte har dött fler än det fötts vilket är relativt ovanligt för Karlsborgs kommun. Därtill ett positivt flyttnetto där antalet inflyttade personer var 21 fler än antalet utflyttade. Siffrorna är lite osäkra för det finns en justeringspost på plus 20 personer som är sent inrapporterade och därför inte går att hänföra till en särskild grupp.

Under år 2017 föddes 74 barn i Karlsborgs kommun och siffran för avlidna uppgick också till 74. Antalet födda har ökat med tolv barn medan antal döda har minskat med 19 jämfört med föregående år.

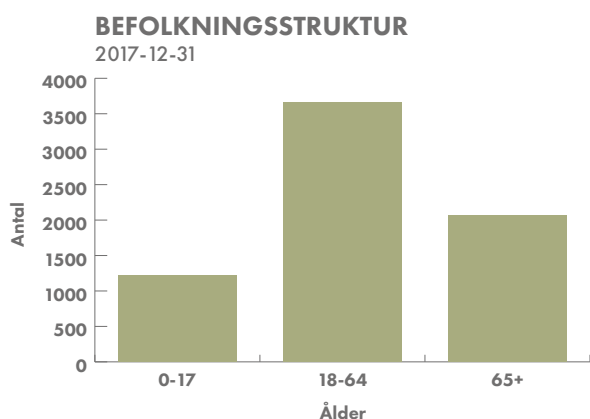
ANTAL INVÅNARE 2013-2017

Karlsborgs befolkning är i det närmaste jämnt fördelad när det gäller kön, 3 407 kvinnor och 3 547 män.

Medelåldern på kommunens invånare är 46,5 år (46,3), vilket är 5,3 år (5,1) äldre än riket i genomsnitt. Noteras kan att förra årets sjunkande medelålder har upphört och stiger nu något igen.

Andelen invånare som är äldre än 65 år uppgår till 2 065 personer vilket motsvarar 29,7 % (28,9) av befolkningen. Motsvarande siffra för riket är 19,8 %.

Känslighetsanalys

Karlsborgs kommuns ekonomi påverkas av händelser som exempelvis konjunktursvängningar, demografiförändringar, statliga reformer eller ändrade lagar och förordningar.

I följande tabell tydliggörs ett antal händelsers effekt på Karlsborgs finansiella situation.

Känslighetsanalys

händelse	mnrkr
Kostnadsökning löner med 1 %	2,6
Förändrat skatteunderlag med 1 %	3,0
Prisförändring med 1 %	2,0
Förändrad upplåning med 10 mnrkr	0,0
Förändrad låneränta med 1 %	0,3
10 platser särskilt boende för äldre	6,5
10 hemtjänstagare	0,8
10 nya försörjningsstödsärenden	0,4
100 vård dygn institutionsvård, barn- och ungdom	0,4
10 platser barnomsorg (förskola)	1,1
10 grundskoleelever	0,9
10 gymnasieelever	1,1

Viktiga händelser under året

År 2016 stora utmaning var mottagandet av nyanlända i kommunen. I Karlsborgs kommun fanns tre asylboenden med tillstånd för 548 platser. Dessa boenden har under året avvecklats och en av kommunens stora utmaningar är nu att lyckas med att integrera våra nyanlända så att de kan få en egen försörjning och väljer att bo kvar i Karlsborg.

Bemötande är en röd tråd som kommunfullmäktige ser som ett prioriterat område. Genom löpande utbildningar och föreläsningar inom bemötande vill kommunen tydliggöra för alla medarbetare vikten av hur vårt bemötande är gentemot medborgare men även i vårt förhållningssätt till varandra.

Under året har 451 stycken nya fiberanslutningar driftsatts i kommunen. Ytterligare 145 stycken är färdiggrävda och väntar på driftsättning under första kvartalet 2018.

Introduktion till ledarskap för eventuellt blivande chefer har genomförts under året i samarbetet med Hjo och Tibro. Fem deltagare valdes ut från varje kommun för deltagande i denna utbildning. Även för nyanställda chefer har ett utvecklingsprogram genomförts i samarbete med Hjo kommun

Socialförvaltningen har genomfört arbetssättet mobil närvård. För patienterna i hemsjukvården innebär det att mer avancerad vård kan bedrivas i hemmet eftersom ett tätare samarbete mellan de olika vårdinstanserna påbörjats. I arbetssättet ingår hemsjukvårdsläkare, hemsjukvårdsteam och palliativt team. Samverkan med både sjukhus och primärvård är en förutsättning för framgång.

Kommunens kostorganisation har utretts och ett förslag på ny organisation har presenterats.

Syftet har varit att förändra köken inom förskola och skola till att laga mat på plats istället för att få maten transporterad från centralköket. Mottagningsköken har byggts om till att bli tillagningskök.

Trenden från förra året med en positiv befolkningstillväxt i kommunen fortsätter. Detta medför många positiva effekter för kommunen som helhet och som följd av det också ett behov av fler bostäder då det redan i dag i princip inte finns några lediga lägenheter.

En hälsofrämjande skolas målsättning är att bidra till välmående elever. Samarbetet med kommunens folhålsstrateg utgör en stor del av detta arbete och under året har man arbetat tillsammans med extra anpassningar, trivselskola, föräldrastödsutbildning, föräldramötesprogram, förväntandokument, psykisk hälsa med mera.

Inflyttning har skett i AB Karlsborgsbostäders nybyggda höghus vid kanalområdet i centrala Karlsborg. Detta är ett positivt inslag i Karlsborgs vy som både sticker upp och ut.

Karlsborgs kommun har ingått ett samarbete med Hjo och Tibro kommun kring växelfunktionen. Den gemensamma växeln är placerad i Hjo kommun och från och med den 1 juni 2017 besvaras alla samtal till Karlsborgs kommun av kommunvägledare i Hjo.

De senaste åren har kommunen upplevt en stor ökning av antalet personer med behov av insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). En av insatserna som ökat mest är behovet av boende enligt LSS. Därför har kommunen, i samarbete med Karlsborgsbostäder, startat ett nytt LSS-boende i de två nybyggda husen på Strömmen. Inflyttning i lägenheterna skedde under första halvåret 2017.

Arbeten med att renovera och förbättra hamnen i Granvik och området kring denna har fortsatt under året. En fördjupning av hamnen sker för att bättre kunna ta emot större båtar. Projektet har genomförts med hjälp av delfinansiering från Leader (EU-medel).

Under året har turismsamarbetet utvecklats och ökats mellan Laxå, Askersund och Karlsborgs kommuner främst kring Tivedens nationalpark. ”Besöksvänliga Tiveden” är ett nytt utvecklingsprojekt av besöksnäringen i och omkring Tiveden. Projektet kommer att arbeta med, ”Tivedenkartan”, en ny webb, turistinformation vid entréerna, utbildning av guider med mera.

Utvecklingstendenser

Karlsborgs befolkning ökar. Denna utveckling märks av ett ökat byggande i kommunen. Antalet lovavärenden har ökat med cirka 16 % mot föregående år. Viktigt är att Karlsborg även i fortsättningen är en attraktiv kommun både för boende och besökare. Detta kräver fortsatta satsningar på offentliga platser, gator och parker både när det gäller nyinvesteringar samt drift och underhåll.

En ökad samverkan med andra kommuner, då främst Hjo och Tibro kommun är viktigt för att klara av många av de utmaningar som kommunen står inför såsom digitalisering, kompetensförsörjning och ekonomiska utmaningar. Om erforderliga beslut tas så kommer den nya köksorganisationen att träda i kraft under våren. Planeringen är att den ska ske i en organisatorisk samverkan med Hjo och Tibro.

Ekonomi för koncernen har varit positiv men koncernen är nu i ett expansivt läge med många nyinvesteringar, både genomförda och kommande. Största enskilda investeringsobjektet är den kommande byggnationen av en ny skola. Stor efterfrågan på fiberanslutningar förväntas och därmed planeras för ytterligare investeringar.

De närmaste åren kommer verksamheten inom socialtjänstens område fortsätta förändras. Allt mer avancerad vård i hemmen och på boendena krävs, med anledning att Karlsborg har en åldrande befolkning. Arbetet med mobil närvård kommer utvecklas. Individen ska stå i centrum och alla insatser och beslut ska vara utifrån individens behov.

Från och med 2018 inför Karlsborgs kommun ett friskvårdsbidrag. Karlsborgs kommun vill vara en attraktiv arbetsgivare där man erbjuder ett hållbart arbetsliv, vilket innebär att ha arbetsplatser som främjar hälsa och välbefinnande. Genom friskvårdsbidraget vill kommunen bland annat uppmuntra och motivera medarbetare till en hälsosam livsstil. Man kan välja mellan friskvårdsbidrag eller en friskvårdstimme i veckan om verksamheten så tillåter.

Kulturen har en viktig del i besöksnäringen och är därmed av stor betydelse för utvecklingsarbetet. Forsviks bruk har en fortsatt stor utvecklingspotential i detta sammanhang. Karlsborgs unika läge med vatten och skog ger upphov till många möjligheter. Projekten som arbetar med utvecklingen av Granvik och Tiveden är betydelsefull även för

fisketurism och för en ökad besöksnäring. 2019 fyller Karlsborgs fästning 200 år. Planeringen av firandet är redan igång och intensifieras under 2018 för att firandet ska kunna starta upp vid nyårsskiftet 2018-2019 och pågå under hela året.

Karlsborg växer och målet är att växa ännu mer. Att arbeta för ett gott samarbetsklimat med det lokala näringslivet, att verka för att få fler företagsetableringar och därmed fler arbetstillfällen till vår kommun är en viktig framgångsfaktor. Arbetet med att ta väl hand om våra nyanlända bör ges hög prioritet. Ett effektivt och lyckat integrationsarbete kombinerat med möjlighet till boende och arbete är av stor vikt.

Ett spännande projekt är ”Inspelningsplats Karlsborg” som har beviljats ekonomiskt stöd av Leader (EU-medel). Projektet kommer att löpa fram till 30 november 2019 och där ska företagare, föreningar, privatpersoner och Karlsborgs kommun tillsammans profilera sig som en destination för film- och TV produktion.

En stor utmaning för kommunen kommer, inom de närmaste åren, bli att återbesätta tjänster med anledning av de stora pensionsavgångar som väntas. Exempelvis kommer inom de närmsta fem åren drygt 40 anställda i socialförvaltningen att uppnå pensionsåldern 65 år, varav de flesta är omvårdnadspersonal.

I Mölltorp planerar AB Karlsborgsbostäder för nyproduktion av 16 lägenheter. Ambitionen är att lägenheterna ska vara inflyttningsklara under 2019. Informationsmöte om nyproduktion har under året hållits i Mölltorp och intresset för att hyra bostad är stort.

FINANSIELL ANALYS

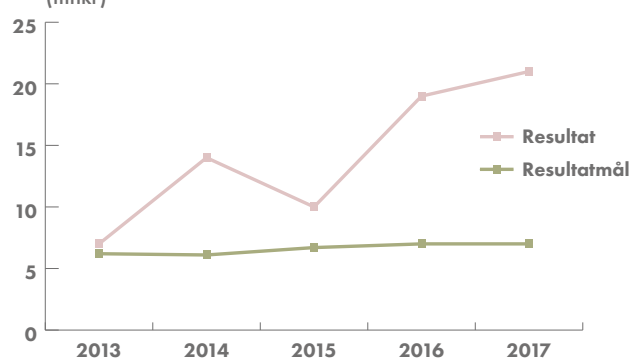
Årets resultat

Karlsborgs kommun uppvisar för år 2017 ett positivt resultat på 21,1 mnkr (år 2016 19,0 mnkr), vilket motsvarar 5,6 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Budgeterat resultat för år 2017 var 7,4 mnkr vilket motsvarar 2,0 % av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Resultatet är betydligt över budget och även högre än förra årets starka resultat. En starkt bidragande orsak är den positiva befolkningsutvecklingen som bidragit till högre generella statsbidrag mot budgeterat, + 7,1 mnkr. Övriga positiva utfall i förhållande till budget är skatteintäkter + 1,0 mnkr och ett positivt finansnetto.

Negativt utfall är pensionskostnader -1,3 mnkr jämfört med budgeterade kostnader.

RESULTAT OCH RESULTATMÅL 2013-2017 (mnkr)

Karlsborgs kommuns målsättning är att på lång sikt (tio år) ska resultatet uppgå till minst 2,0% av generella statsbidrag och skatteintäkter. Den senaste tioårsperioden har resultatet uppgått till 3,3% procent av generella statsbidrag och skatteintäkter.

Årets resultat senaste 10-årsperioden i tkr

(år)	årets resultat	generella statsbidrag och skatteintäkter	%
2008	12 004	295 351	4,1
2009	7 221	290 660	2,5
2010	3 518	303 352	1,2
2011	4 728	306 498	1,5
2012	7 892	309 789	2,5
2013	6 880	308 696	2,2
2014	14 404	319 811	4,5
2015	9 918	333 229	3,0
2016	18 969	362 284	5,2
2017	21 130	376 116	5,6
Totalt	106 664	3 205 786	3,3

God ekonomisk hushållning

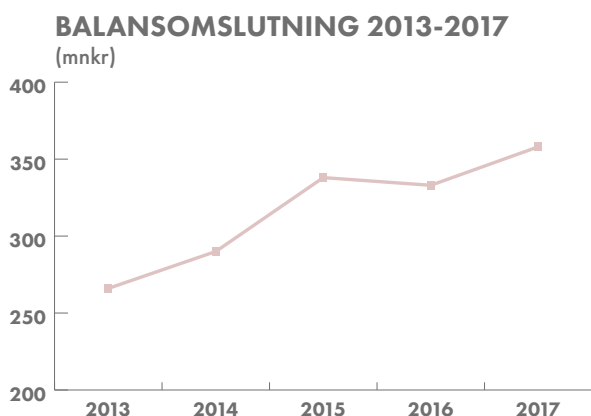
Lagen om god ekonomisk hushållning i kommuner och landsting innebär att Sveriges kommuner ska ange finansiella mål samt mål och riktlinjer för verksamheten, som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Målen ska fastställas, efterlevas, följas upp och utvärderas. Åtgärdsplaner ska upprättas för att komma tillrätta med eventuella avvikelser.

Karlsborgs kommuns mål för god ekonomisk hushållning redovisas under perspektivet ”Ekonomi” i respektive styrkort för fullmäktige och nämnder.

Utfallet för ekonomiperspektivet detta år blev att kommunfullmäktiges ekonomiska mål blev uppfyllt. Utfallet för nämndernas mål under ekonomiperspektivet blev att kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden och kultur och fritidsnämnden mål blev uppfyllda, medan socialnämnden ej uppfyllde det ekonomiska målet.

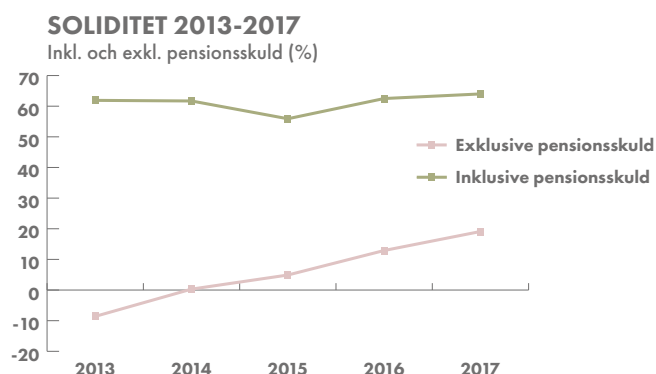
Finansnetto kommunen

Finansnettot, det vill säga skillnaden mellan finansiella intäkter och finansiella kostnader, uppgår till + 1,0 mnkr, vilket är en förbättring jämfört med föregående år (+ 0,8 mnkr). Lägre räntekostnader, högre intäkter borgensavgift till de kommunala bolagen och högre återbäring från Kommuninvest bidrar till det positiva finansnettot.

Soliditet kommunen

Soliditeten är ett mått på den finansiella styrkan på lång sikt. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med egna medel. Soliditeten har förbättrats till 64,0 % (62,5 %). Främst på grund av det starka resultatet som stärkt det egna kapitalet. Mest glädjande är dock att soliditeten med pensionsförpliktelserna som ligger utanför balansräkningen inräknat fortsätter den positiva trenden och ökar till 19,1 % (12,9 %).

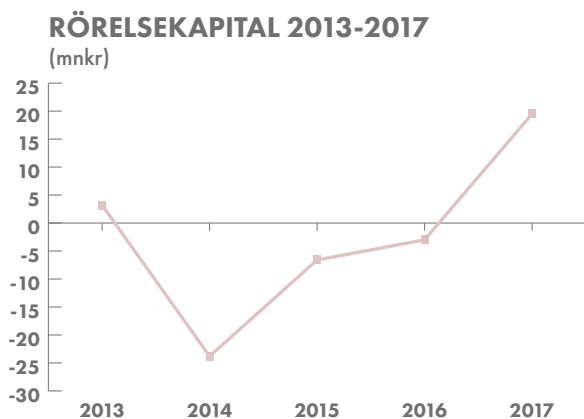

Skattesats

Skattesatsen har varit oförändrad och uppgick till 21,32 öre per skattekrona. Här är kommunens målsättning att ligga under medelskattesatsen i Västra Götalands län. Medelskattesatsen för kommunerna i Västra Götalands län uppgår till 21,70 (viktat värde 21,30).

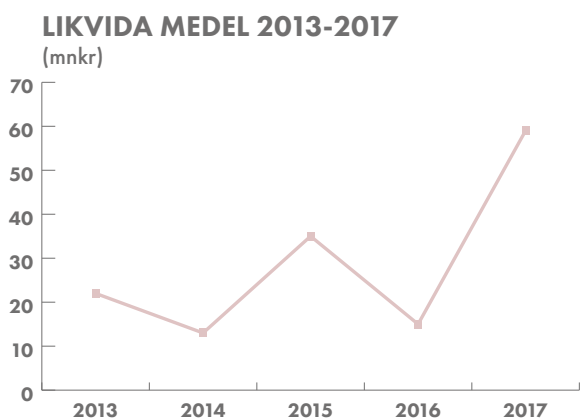
Risk

Med hänsyn till förändringen mot föregående år av kommunens omsättningstillgångar, kortfristiga skulder samt avtalad checkkredit (50 mnkr), har den kortfristiga betalningsberedskapen förbättrats avsevärt. Rörelsekapitalet uppvisar nu ett positivt saldo om 19,6 mnkr.

Likvida medel har ökade kraftigt under hela förra året och uppgick vid året slut till drygt 59 mnkr. Detta har skett i takt med att eftersläpningar av utbetalningar från Migrationsverket minskat i kombination med ett starkt resultat och relativt låg investeringsvolym.

Migrationsverket har minskat sin handledningstid, men även det faktum att själva verksamheten för nyanlända drastiskt blivit mindre i kommunen medför att eftersläpningar av utbetalningar från Migrationsverket har minskat.

Kommunens aktuella (nyttjad) borgensåtagande uppgår till 291,5 mnkr (291,9 mnkr). Av detta belopp avser 261,4 mnkr borgen för kommunens bolag och 30,0 mnkr solidarisk borgen för Kommuninvests samtliga förpliktelser. Därutöver ingår ett mindre belopp angående kommunala ansvarstaganden för egna hem. Till detta skall läggas beviljad men ej nyttjad borgen om 8,3 mnkr.

Borgensåtagandet är i princip oförändrat efter att tidigare år ökat kraftigt då främst AB Karlsborgsbo-städer var inne i ett expansivt läge med flera förvärv och nybyggnationer. Detta har skett till stora delar med lånade medel vilket medförde ett ökat borgensåtagande från kommunen.

För att minimera finansiella risker är det av vikt att borgensåtagandet hålls så lågt som möjligt, särskilt då kommunen står inför stora investeringar de närmsta åren.

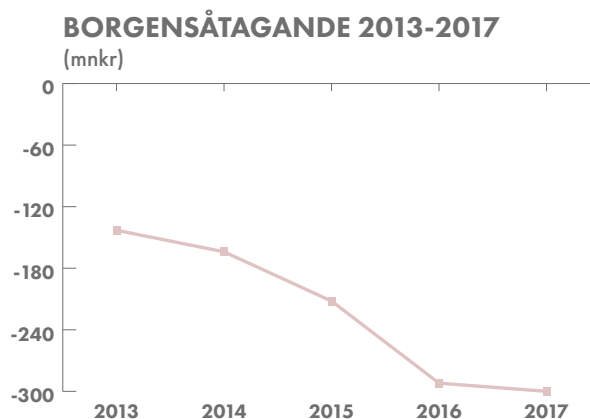

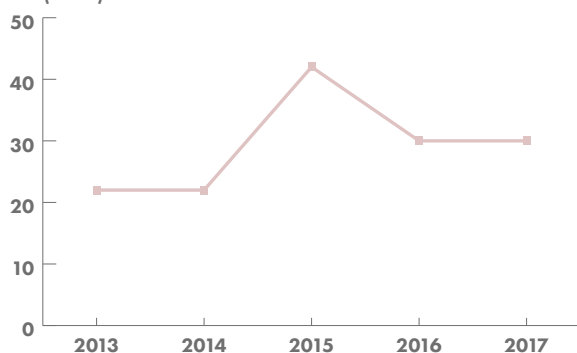
Foto: Dan Burch

Låneskuld kommunen

Den totala låneskulden är oförändrad i jämförelse med föregående år. Kommunens låneskuld uppgick vid årsskiftet till 30 mnkr. Under den senaste femårsperioden har kommunens låneskuld ökat med 8 mnkr. Men med tanke på tillgången av likvida medel så har kommunen nu möjlighet att återbetala låneskulden om man finner det lämpligt.

LÅNESKULD 2013-2017

(mnkr)

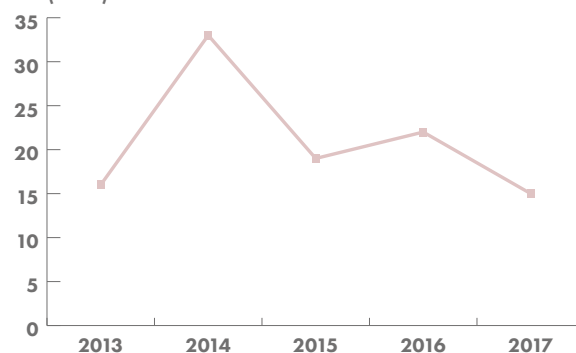

Investeringsverksamheten kommunen

Kommunens nettoinvesteringar uppgår under året till 15,0 mnkr. Budgeterat var 23,7 mnkr. Några projekt har senarelagts och det enskilt största projektet var ombyggnation av mottagningskök vid kommunens skolor och förskolor så att mat kan lagas på plats.

NETTOINVESTERINGAR 2013-2017

(mnkr)

Försäljningar under året, kommunen

Försäljning av fastigheterna Krogstorp 1:108 och 1:100, samt del av Torp 1:14 har skett till bokfört värde.

Avsättningar kommunen

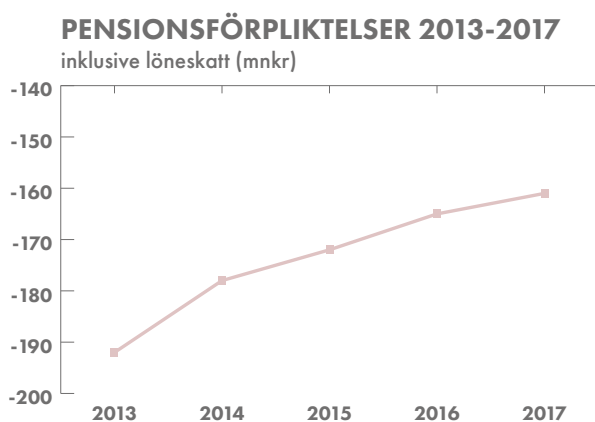
Avsättningarna har ökat från 17,0 mnkr till 19,8 mnkr för året. Anledningen är avsättningar för pensioner. Avsättningen gällande deponin i Norra Skogen beräknas vara avslutad senast år 2020 då den skall vara sluttäckt.

Pensionsmedel

Kommunen redovisar från och med 1998 dels avsättningar för pensioner, som är intjänade från och med 1998 i balansräkningen, dels pensionsförpliktelser, som intjänats före 1998 som upplysningspost utanför balansräkningen. Summan av dessa åtaganden, 160,8 mnkr, är kommunens totala pensionsåtagande. I detta åtagande ingår även löneskatt (24,26 %).

Pensionskostnader kommunen

De totala pensionskostnaderna uppgick för året till 27,0 mnkr (25,7 mnkr) inklusive löneskatt. Kostnaderna beräknas vara relativt konstanta fram till år 2020, sedan kommer de att öka åren 2021–2025 för att sedan plana ut.

Pensionsförpliktelse (inklusive löneskatt)

(tkr)	2015	2016	2017
Pensionsförpliktelse i balansräkning	4 896	8 719	11 425
Pensionsförpliktelse som ansvarsförbindelse	172 352	164 970	160 806
Summa pensionsförpliktelse	177 248	173 689	172 231
Återlånade medel*	177 248	173 689	172 231

Fotnot: * ej finansierade pensionsförpliktelser

Åtgärder som gjorts för att försäkra bort del av pensionskulden inkl. löneskatt, ackumulerat belopp tkr

(tkr)	2015	2016	2017
Partiell inlösen	7 179	7 179	7 179
Pensionsförsäkring	22 105	24 422	27 527
Totalt	29 284	31 601	34 706

Balanskravsutredning

Balanskravet ska förhindra en försvagning av kommunernas eller landstingens ekonomi och ge förutsättningar för en långsiktigt stabil finansiell utveckling. Grundtanken är att varje generation ska bära kostnaderna för den service som generationen själv beslutat om och själv konsumerar. Kravet på en ekonomi i balans innebär, att de årliga intäkterna skall täcka de årliga kostnaderna. Om resultatet ändå blir negativt måste det kompenseras med överskott inom tre år.

För att uppfylla kravet i kommunallagen på god ekonomisk hushållning räcker det normalt sett inte med att intäkterna precis täcker kostnaderna. Ett önskvärt resultatkrav enligt förarbetena till propositionen om balanskravet är, att reinvesteringar på sikt kan göras utan finansiering med nya lån. Utöver detta bör god ekonomisk hushållning inte bara definieras utifrån ett ekonomiskt perspektiv utan även från ett verksamhetsperspektiv. Det handlar främst om att använda kommunens samlade resurser, så att de på bästa sätt tillgodoser kommuninvånarnas behov.

I januari 2013 ändrades lagstiftningen så att kommuner har möjlighet att avsätta resultatöverskott i en resultatutjämningsreserv som ska användas till utjämnning över åren. Karlsborgs kommun använder sig inte av resultatutjämningsreserv. Kommunen uppfyller balanskravet.

Balanskravsutredning

(tkr)	2015	2016	2017
Årets resultat	9 918	18 969	21 130
Samtliga realisationsvinster	0	-15	-32
Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
Orealiserade förluster i värdepapper	0	0	0
Återföring av orealiserade förluster i värdepapper	0	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	9 918	18 954	21 098
Medel till resultatutjämnning	0	0	0
Medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0
Årets balanskravsresultat	9 918	18 954	21 098

Utvärdering kommunens ekonomiska ställning

Karlsborgs kommun redovisar 2017-12-31 totala tillgångar om 358 007 tkr. Dessa tillgångar har finansierats till 64 % (229 074 tkr) av eget kapital. Andelen eget kapital och ett återigen mycket starkt resultat bidrar till en stark soliditet. Att det egna kapitalet ökar samtidigt som ansvarsförbindelsen för pensioner som ligger utanför balansräkningen minskar innebär att soliditeten även med den pensionsskulden inräknad kraftigt förstärkts och uppgår nu till 19,1%.

Fodringar på Migrationsverket har minskat och utbetalningar har varit stora under året vilket har bidragit till en mycket god likviditet. Hur stor del de stora intäkterna från Migrationsverket under året (61,9 mnkr) som har påverkat resultatet för 2017 är svårbedömt, då kostnaderna inte särredovisas fullt ut i alla avseenden. Att det har påverkat resultatet kan man dock konstatera.

Borgensåtagandet ligger kvar på en relativt hög nivå. Den totala risknivån kan komma att hamna på kritiska värden när även kommunen genomför planerade investeringar inom skolområdet. Det blir därför viktigt att planera noggrant inför dessa investeringsbeslut. På längre sikt kommer det stora investeringsbehovet medföra ett ökat upplåningsbehov som då har en negativ påverkan på kommunens soliditet och skuldsättningsgraden.

Slutsatser och framåtblick

Kommunens resultat är i år i likhet med föregående år avsevärt över budgeterat resultat. Det positiva resultatet har dock inte helt uppkommit av egen kraft, utan består till del av statliga medel. Att verksamheten totalt detta år uppvisar ett positivt resultat i likhet med föregående år är glädjande och förhoppningsvis en trend.

Trots det goda resultatet finns några orosmoln:

Kommunens stora investeringsbehov och därtill finansiering kommer att medföra påfrestningar på ekonomin. Utrymme måste skapas för att inrymma dessa kostnader i framtida ramar.

Enligt alla kända prognoser så kommer det demografiska trycket att öka och Sveriges kommuner kommer åren 2019–2020 få ett betydligt kärvare ekonomiskt läge.

Kan Karlsborgs kommun behålla ett tillfredställande resultat samt minimera lånebehoven framöver och dessutom behålla en positiv befolkningstillväxt, ser framtiden ljus ut trots flera osäkerhetsfaktorer.

KOMMUNENS STYRMODELL

Perspektiv		Kommunfullmäktiges mål
Boende/Besökare	●	Karlsborgs kommun ska vara attraktiv för både boende och besökare.
Ekonomi	●	Karlsborgs kommuns samlade ekonomiska resultat ska motsvara minst 2 % av skatter och generella statsbidrag.
Medarbetare	●	Karlsborgs kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare.
Samhällsutveckling	●	Karlsborgs kommun ska vara en socialt hållbar kommun.

Karlsborgs kommun arbetar med mål- och resultatstyrning utgående från styrkort. Styrkortet är ett flerdimensionellt styrverktyg som ska utgå från kommunens vision och innehålla långsiktiga mål, strategier, och styrtal för verksamheterna.

Styrkortet utarbetas på två nivåer i kommunen; fullmäktige och kommunstyrelse/nämnd. Nämnderna kan sedan, om det är lämpligt använda en tredje nivå också bryta ned styrkortet på enhetsnivå.

För att nå en helhetsbild av verksamheten i Karlsborgs kommun ska styrkortet utformas utifrån följande fyra perspektiv:

- Boende/besökare
- Ekonomi
- Medarbetare
- Samhällsutveckling

Boende/ besökare

Medborgarundersökning genomförs i samarbete med SCB. Dessa undersökningar utgör grunden för hur kommunen ska utforma åtgärder och strategier för att åstadkomma nöjdare medborgare och kunder i framtiden. Via enklare enkäter ställs frågor till medborgarna för att ta reda på deras nöjdhet med kommunens service och handläggning.

Ekonomi

Nämnderna och kommunstyrelsens uppgift är att upprätta mål och riktlinjer i enlighet med regeringens proposition om god ekonomisk hushållning (2003/04:105) samt att inarbeta dessa i sina styrkort för budget- och verksamhetsplanen.

Enligt förarbeten till lagen om ”God ekonomisk hushållning” är en resultatnivå om minst 2,0 % av skatteintäkter och generella statsbidrag en långsiktigt hållbar nivå. Denna nivå sammanfaller med fullmäktiges mål.

Medarbetare

För att uppnå det önskade läget om en ”attraktiv arbetsplats” är strategin att samtliga medarbetare ska ha en individuell utvecklingsplan. Arbetet med utvecklingsplanerna är ett led i det strategiska arbetet att trygga kommunens långsiktiga personalförsörjning. Medarbetarenkäter genomförs kontinuerligt för att kunna följa upp de anställdas nöjdhet.

Samhällsutveckling

Den stora utmaningen ligger i målet om en positiv befolkningsutveckling. Strategin är att utveckla kommunens kvaliteter som boendeort, samt ha en god arbetsmarknadsutveckling.

Målsättningarna för en ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar samhällsutveckling konkretiseras i kommunstyrelsens och övriga nämnders styrkort. Utvecklingsarbetet förutsätts ske i enlighet med målen i Vision 2020. Prioriterade insatsområden är boende, kommunikationer, upplevelser och centrumutveckling. För att invånarna ska nå det långsiktiga målet med bäst hälsa i Skaraborg är strategin att öka delaktigheten med fokus på barn och ungdomar.

SAMMANFATTANDE**BEDÖMNING****Analys****Boende/besökare:**

De flesta styrtalen är uppfyllda och givna förklaringar finns till ett par nedgångar. Omorganisation gällande kommunens växel samt personalbrist inom plan- och byggenheten är två av dem.

Ekonomi:

Kommunens ekonomiska resultat på 21,1 mnkr överstiger med råge det satta målet på 7,4 mnkr. Verksamheternas gemensamma resultat visar ett positivt utfall.

Medarbetare

I höstens medarbetarundersökning var svarsfrekvensen i hela kommunen 84%. Medarbetarna svarar på frågor inom blocken ”motivation”, ”ledning” och ”styrning”. Svaren graderas i en skala från 1-7 där 1 är ”instämmer inte alls” och 7 är ”instämmer helt”. För att styrtalet ska vara uppfyllt ska minst 80 % ha svarat 5, 6 eller 7. Vid medarbetarenkäten hösten 2017 landade styrtalet för hela kommunen på 85 %.

Samhällsutveckling

Målet att Karlsborgs kommun ska vara en socialt hållbar kommun bedöms vara uppfyllt. Årets medborgarundersökning visar ett något lägre resultat gällande trygghet än vid föregående undersökning 2015. Denna minskning är inte statistiskt säkerställd. Dock ligger vårt värde högre än för övriga kommuner i undersökningen. Möten med brottsförebyggande rådet (BRÅ) vittnar också om att vi har en trygg kommun.

Slutsats

Glädjande så kan kommunfullmäktiges satta övergripande mål anses uppfyllda. Inför kommande år gäller det att förvalta det som är bra och att samtidigt ständigt sträva till att göra det bättre. Kompetensförsörjning är en stor utmaning framåt och här gäller det att kunna attrahera sökande att välja Karlsborg som platsen att arbeta och bosätta sig i. Vi har för närvarande stora bekymmer med att få sökande till vakanta tjänster inom plan- och byggsektorn vilket i förlängningen kan påverka vår service till medborgarna. För att kunna behålla den goda ekonomiska utvecklingen i en tid där vi ser behov av stora investeringar är god ekonomisk hushållning kombinerat med effektiviseringar i våra verksamheter nödvändiga. Arbetet med att ta fram en social hållbarhetsplan för kommunen, för åren 2019-2022, har påbörjats och skall vara politiskt antagen innan årets slut.

Foto: Shalamov

PERSONAL- REDOVISNING

Inledning

Karlsborgs kommuns strategi när det gäller personalfrågor är framförallt att skapa förutsättningar för att vara en attraktiv arbetsgivare genom att tilltala, rekrytera, behålla och utveckla kompetent personal.

Lönestrategi

Kommunens lönestrategi bygger på intentionerna i de centrala löneavtalen, som innebär att lönen ska vara individuell och differentierad och ha sin utgångspunkt i medarbetarens arbetsprestation, det vill säga hur uppsatta mål har uppnåtts. Löneökningarna för 2017 innebar en höjning av lönenivån med totalt 2,5 % samt en lönepott på 0,5 %. Lönepotten har fördelats utifrån tre kriterier. Ur ett jämställdhetsperspektiv, marknadsläget (svårrekryterade befattningsgrupper) och befattningsgrupper som ligger lågt i lön i förhållande till andra kommuner i Skaraborg.

Personalförsörjning

Att vara en attraktiv arbetsgivare med god personalpolitik krävs för att kunna rekrytera och behålla kompetenta medarbetare. Under 2017 har totalt 49 medarbetare slutat sin anställning i kommunen. De största avgångsorsakerna var pensionsavgångar, 17 medarbetare, samt avslut av anställning med egen begäran, 17 medarbetare. Under 2017 har totalt 44 medarbetare nyrekryterats till kommunen.

Antalet tillsvidareanställda som är 60 år eller äldre

Avslutade anställningar

(antal)	2015	2016	2017
Pension	16	11	17
Egen begäran	25	25	17
Arbetsbrist	1	2	0
Övergång av verksamhet	5	0	0
Övrigt	1	4	15
Totalt	48	42	49

uppgår till 87 personer, vilket motsvarar 17 % av totalt antal tillsvidareanställda. Det är något högre än 2016 då 15 % var 60 år eller äldre.

Andelen som är 39 år eller yngre uppgår till 25 % av totalt antal tillsvidareanställda, vilket är samma andel jämfört med 2016.

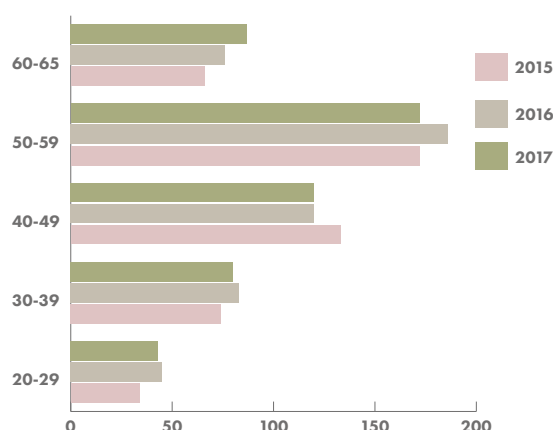
Under den kommande femårsperioden fyller 69 tillsvidareanställda medarbetare 65 år, vilket idag motsvarar 14 % av totalt antal tillsvidareanställda. Detta innebär att det kommande rekryteringsbehovet är stort.

Medelåldern hos kommunens tillsvidareanställda är 48 år vilket är samma som 2016.

Åldersfördelning

(åldersgrupp)	2015	2016	2017
20-29	34	45	43
30-39	74	83	80
40-49	133	120	120
50-59	172	186	172
60-65	66	76	87

ÅLDERSFÖRDELNING 2015-2017

Ledarskap och personalutveckling

Alla chefer har under 2017 slutfört en utbildning i lönebildning och verksamhetsutveckling.

Det har även genomförts en arbetsmiljöutbildning för alla nya chefer och skyddsombud.

”Introduktion till Ledarskap” har genomförts i samarbete med Hjo och Tibro kommun. Fem medarbetare från varje kommun har fått möjligheten att genomgå denna utbildning. Syftet är att utveckla deltagarens kunskaper samt skapa förståelse för ledarskap i en politisk styrd verksamhet men också att ge deltagaren möjlighet att utveckla sig själv som människa och som eventuell blivande ledare.

Informationsträffar har genomförts en gång per kvartal för kommunens 30-tal chefer. Syftet med informationsträffarna är att samtliga chefer gemensamt erhåller information och nyheter inom personalområdet såsom arbetsrätt, nyheter i kollektivavtal, genomgång av rutiner och riktlinjer och så vidare. Men även utbildningar samt föreläsningar i aktuella ämnen.

Personalstatistik

Uppgifterna i personalstatistiken hämtas till största del från kommunens personal- och lönesystem Personec P. Uppgifterna som redovisas avser huvudsakligen tillsvidareanställd personal och mätdatum är 31 december 2017.

Antalet tillsvidareanställda uppgår till 502 personer, vilket motsvarar 465 helårsarbetare. Jämfört med 2016 är antalet tillsvidareanställda lägre.

Könsfördelning personal

Av kommunens tillsvidareanställda är 418 kvinnor, vilket motsvarar 83 % av totalt antal tillsvidareanställda. Andelen tillsvidareanställda män är 17 %. Den procentuella skillnaden i andelen tillsvidareanställda mellan kvinnor och män har inte förändrats från 2016 eller 2015.

Tillsvidareanställda

(antal)	2015	2016	2017
Kvinnor	398	419	418
Män	81	86	84
Totalt	479	505	502

Tillsvidareanställda

(procent)	2015	2016	2017
Kvinnor	83	83	83
Män	17	17	17

ANTAL TILLSVIDAREANSTÄLLNINGAR

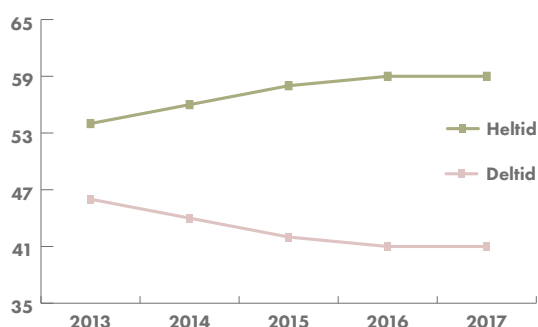
2008-2017

Sysselsättningsgrad

Kommunen strävar efter att öka antalet heltidsanställda. Av kommunens tillsvidareanställda arbetar 297 personer heltid, vilket motsvarar 59 %. Anställningar under 100 % definieras som deltid. Andelen heltider har ökat något sedan 2016.

ARBETSTIDSVILLKOR 2013-2017

Av kommunens 418 tillsvidareanställda kvinnor arbetar 55 % kvinnor heltid. Andelen kvinnor som arbetar heltid har ökat med två procentenheter jämfört med 2016.

I kommunen är totalt 84 män tillsvidareanställda och av dessa arbetar 81 % heltid. Andelen män som arbetar heltid har minskat med tre procentenheter jämfört med 2016.

Andel tillsvidareanställda heltid

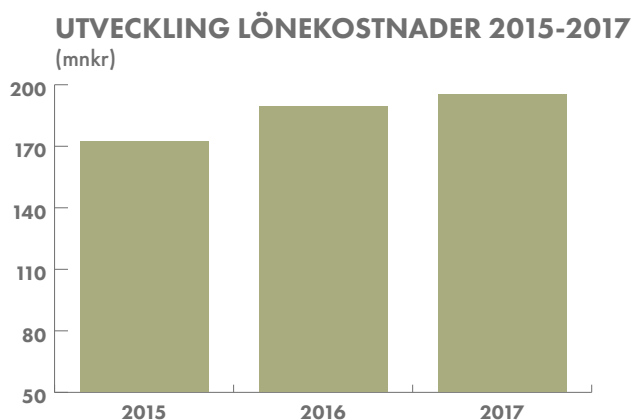
(procent)	2015	2016	2017
Kvinnor	52	53	55
Män	86	84	81
Totalt	58	59	59

Andel tillsvidareanställda deltid

(procent)	2015	2016	2017
Kvinnor	48	47	45
Män	14	16	19
Totalt	42	41	41

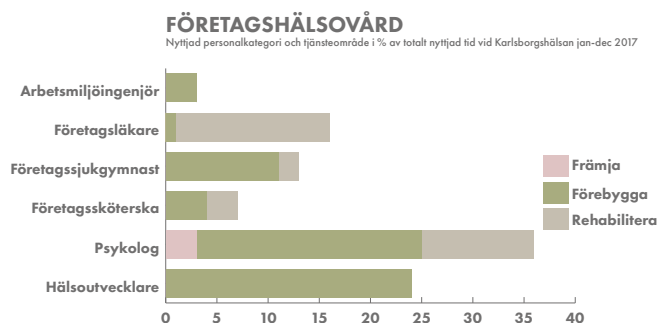
Lönekostnader

I den totala siffran för lönekostnaderna ingår förutom lön även övertid och obekväm arbetstids ersättningar med mera. Arbetsgivaravgifterna tillkommer.

Företagshälsovård

Av de tjänster som företagshälsovården erbjuder är anlitande av psykolog den funktionen som har använts mest. Detta är en varningssignal som vi måste ta på största allvar. Den totalt nyttjade tiden hos psykolog har minskat med 21 % jämfört med 2016 och den förebyggande tiden har minskat från 40 % till 22 %. Det främjande och förebyggande hälsoarbetet är en viktig faktor för att aktivt arbeta med att förhindra psykisk ohälsa på arbetsplatsen vilket innebär att vi behöver fokusera mer på dessa delar.

Totalt har det förebyggande företagshälsovårdsarbetet har ökat från 61 % år 2016 till 65 % år 2017. Den rehabiliterande företagshälsovården ligger på samma nivå som 2016 det vill säga 31 %.

Arbetsmiljö

Totalt har 102 tillbud och arbetsskador anmälts under 2017, vilket är en ökning jämfört med 2016 då motsvarande siffra var 84. Anledningen till denna ökning ser vi som en följd av att vi utbildat både chefer och skyddsombud, men även ute på arbetsplatsträffar om hur viktigt det är att man rapporterar tillbud och arbetsskador. Av samtliga rapporterade händelser var 74 tillbud och 28 arbetsskador.

Anmälda tillbud och olyckor

(antal)	2015	2016	2017
Antal anmälda tillbud	26	55	74
Antal anmälda arbetsskador	22	29	28
Totalt anmälda tillbud/olyckor	48	84	102

Sjukfrånvaro

Under 2017 har den totala sjukfrånvaron minskat från 6,1 % till 5,5 % jämfört med 2016. Liksom tidigare är det en skillnad mellan könen när det gäller sjukfrånvaron. Kvinnorna är sjukskrivna i större utsträckning än männen.

Sjukfrånvaron har ökat i åldersgrupperna upp till 29 år och har minskat i gruppen 30–49 år och över 50 år. Långtidssjukfrånvaron har minskat jämfört med 2016, från 39,2 % till 35,5 %. Nytt är att långtidssjukfrånvaron 2017 är högre bland män än kvinnor jämfört med tidigare år. Omräknat till helårsarbetare har sjukfrånvaron ökat jämfört med 2016.

Sjukfrånvarotimmar omräknade till årsarbetare enligt SCB: s definition (antal timmar per månad/165)

Sjukfrånvarostatistik

(procent)	2015	2016	2017
Total sjukfrånvaro	5,7	6,1	5,5
Kvinnor	6,4	6,8	5,7
Män	3,2	3,6	4,6
Åldersgrupper			
- 29	3,5	3,6	3,9
30-49	5,3	5,0	4,6
50 -	6,6	7,6	6,7
Långtidssjukfrånvarande* > 60 dagar	37,4	39,2	35,5
Kvinnor	38,4	39,4	33,2
Män	29,6	37,3	46,5

*%av total sjukfrånvaro)

Kostnader för sjukfrånvaro

(mnr)	2015	2016	2017
	30	34	31

Kommentar: Sjukfrånvarotimmar omräknade till årsarbetare enligt SCB: s definition (antal timmar per månad/165)

Sjuklönekostnad

Sjuklönekostnaden har ökat jämfört med 2016 och uppgick totalt till 4,0 mkr 2017. Sjuklönekostnaden uppgick till 1,47 % av den totala lönekostnaden inklusive personalomkostnadspålägg (PO).

Utöver de direkta kostnaderna för sjuklön tillkommer indirekta kostnader i form av:

- Vikariekostnader
- Övertid
- Överutnyttjande av befintlig personal
- Extra administration
- Försämrad kvalitet för servicemottagaren/medborgaren

De indirekta kostnaderna är svåra att beräkna men motsvarar stora belopp och kan ge störningar i verksamheten.

Friskvård

Enligt kommunens hälso- och friskvårdspolicy har alla heltidsanställda haft möjlighet att använda en timma i veckan för friskvård. Friskvårdstimmen kan användas för fysisk träning men också till andra aktiviteter, som anordnas inom förvaltningen/kommunen. Målet med kommunens satsningar på friskvård är att det bland annat ska leda till minskad sjukfrånvaro och färre arbetsskador. Från och med 2018 finns det möjlighet att välja mellan friskvårdstimme eller friskvårdsbidrag vilket förhoppningsvis gör att sjukfrånvaro och arbetsskador minskar ytterligare.

Under 2017 har andelen nyttjade friskvårdstimmar minskat från 3,9 % till 2,0 % jämfört med 2016.

Nyttjade friskvårdstimmar*

(procent)	2016	2017
Kommunledningsförvaltningen	12,0	8,0
Samhällsbyggnadsförvaltningen (ny från 2017)	0,0	3,5
Kultur- och fritidsförvaltningen	7,7	1,3
Barn- och utbildningsförvaltningen	1,6	0,9
Socialförvaltningen	3,0	1,6
Totalt	3,9	2,0

* Andel nyttjade friskvårdstimmar = antal uttagna friskvårdstimmar/antal möjliga friskvårdstimmar.

Antal möjliga friskvårdstimmar = 40 veckor per år x antal helårsarbetare.

FOLKHÄLSA - välfärdsnyckeltal i Karlsborg

Välfärdsnyckeltalen tar sin utgångspunkt från det nationella folkhälsomålet med sina 11 målområden. En kommun har stora möjligheter att påverka förutsättningarna för god folkhälsa genom att förbättra människors livsvillkor (faktorer i miljön runt individen som utbildning, arbete, bostad och lagstiftning) och livsmiljö (den fysiska och psykosociala miljön). Levnadsvanor (exempelvis kost och fysisk aktivitet) handlar i första hand om individens egna val. Vision 2020 för Karlsborgs kommun handlar till stor del om framtiden för barnen och ungdomarna. Alla barn har rätt till en bra start i livet för att kunna göra sunda val vid utveckling av livsstil och levnadsvanor. Här presenteras valda delar av välfärdsnyckeltalen. Dessa ger en bild av barn och ungas uppväxtvillkor och levnadsvanor, vilket ger signaler om behovet av hälsofrämjande och förebyggande insatser i kommunen.

Målområde 1: Delaktighet och inflytande i samhället

Delaktighet och inflytande i samhället är en av de grundläggande förutsättningarna för hälsa. Människor behöver möjlighet att påverka sina egna livsvillkor och samhället de lever i. Brist på makt och möjligheter att påverka har ett samband med ohälsa. Skolenkät 2017 visar att 51 % av eleverna i årskurs 9 upplevde att de var med och påverkade skolmiljön (Skolinspektionen).

Målområde 2: Ekonomiska och sociala förutsättningar

Ekonomiska och sociala förutsättningar är en av de mest grundläggande samhällsliga förutsättningar för folkhälsa. Det finns samband mellan en god folkhälsa och ett samhälle präglat av ekonomisk och social trygghet, jämlikhet, jämställdhet och rättvisa.

Arbetslöshet

Individer med svag anknytning till arbetslivet har oftare livsvillkor och levnadsvanor som påverkar hälsan negativt. Arbetslösa skattar sin hälsa som sämre och har en ökad psykisk ohälsa i jämförelse med personer som har ett arbete. December 2017 hade Karlsborg 28 arbetslösa ungdomar (18-24 år), motsvarande siffra i december 2016 var 36 stycken (Arbetsförmedlingen).

Att fundera över:

Det finns en överrisk för både hjärt-kärlsjukdom och kärlsjukdom och psykisk ohälsa bland arbetslösa. Arbetslöshet och utanförskap i unga år riskerar att få långvariga konsekvenser för hälsa och arbete.

Målområde 3: Barns och ungas uppväxtvillkor

Uppväxtvillkoren för barn och unga har stor betydelse för den psykiska och fysiska hälsan både som barn och senare i livet. De viktigaste faktorerna för barn och ungas hälsa är familjeförhållanden, skola och fritid. Barn och ungas välfärd är en investering för framtiden.

Barn i ekonomiskt utsatta familjer

I Karlsborg var det 50 hushåll med barn, 0 - 18 år, som någon gång under 2017 erhöll ekonomiskt bistånd. Detta är en minskning jämfört med 2016 då 88 hushåll med barn, 0 - 18 år erhöll ekonomiskt bistånd. (Individ- och familjeomsorgen, Karlsborg).

Att fundera över:

Barn och unga som lever med små socioekonomiska resurser löper större risk för att lämna grundskolan utan godkända betyg, har sämre förutsättningar för en aktiv fritid, ett rikt kulturutbud och för goda levnadsvanor.

Tandhälsa

Tandhälsa bland barn och ungdomar kan användas som ett mått för att undersöka resultatet av hälsofrämjande och förebyggande insatser som gjorts under uppväxtåren. För att följa upp detta är tandhälsan bland nittonåringar intressant. I Karlsborg var 76,2 % av nittonåringarna (som besökt Folk tandvården under 2017) kariesfria, motsvarande siffra för Västra Götalandsregionen är 71,2 %. Andelen kariesfria 6-åringar i Karlsborg 2017 var 78,3 %, jämförande siffra för Västra Götalandsregionen var 81,3%.

Upplevd hälsa

Faktorer som håller människor friska kallas salutogena och de sammanfattas i begreppet känsla av sammanhang. Här ingår att man förstår vad som händer i ens liv och varför. Man har också förmåga att ta sig an svårigheterna i vardagen på ett konstruktivt sätt och man upplever livet som meningsfullt. Forskning visar att friskfaktor för ungas psykiska utveckling är beroende av att unga är nöjda med sin hälsa och med sig själva.

I Karlsborg svarar 75 % av eleverna i årskurs 9 och 62 % i år 2 på gymnasiet att de är nöjda med sin egen hälsa. Jämförande siffra för elever i årskurs 9 i Västra Götaland var 76 % och år 2 på gymnasiet 72 %. (CAN, 2016).

På frågan ”Hur nöjd är du vanligtvis med dig själv?” svarar 56 % av eleverna i årskurs 9 att de är nöjda och motsvarande siffra för elever år 2 på gymnasiet var 57 %. Jämförande siffror för Västra Götaland var 71 respektive 57 % (CAN, 2016).

Trygghet i skolan

Skolan skall erbjuda eleverna en miljö präglad av stabilitet, trygghet och studiero. Den som känner trygghet kan lättare tillgodogöra sig kunskap och utvecklas som människa. Barn som känner sig trygga når bättre skolresultat, lär sig ta eget ansvar och framföra sina åsikter. Vårterminen 2017 uppgav 58 % av eleverna i årskurs 5 att de kände sig trygga i skolan och 38 % av eleverna att de kände sig ganska trygga. I årskurs 9 angav 55 % av eleverna att de kände sig trygga i skolan och 27% uppgav att de kände sig ganska trygga. När det gäller studiero uppgav 62 % av eleverna i årskurs 5 att de har studiero eller ganska bra studiero på lektionerna, 22 % uppgav att de inte hade studiero. I årskurs 9 uppgav 51 % av eleverna

att de hade ganska bra studiero på lektionerna. 14 % av eleverna i årskurs 9 angav att de inte hade studiero alls på lektionerna och 18 % uppgav att det var dålig studiero (Skolinspektionen).

Behörighet till gymnasieskolan

En av de viktigaste förutsättningar för ungdomars framtida möjlighet är utbildning. Att klara grundskolan är avgörande för att gå vidare till gymnasiet, vilket idag oftast är en grundförutsättning för att få arbete. Utbildning och arbete är skyddsfaktorer mot sociala problem, arbetslöshet och ohälsa. Personer med lång utbildning har oftare bättre hälsa än personer med kort utbildning. Satsningar på skolan och barns utbildning, ur ett folkhälsoperspektiv, är en investering och en viktig del av tidiga insatser för att förebygga ohälsa. Höstterminen 2017 var cirka 100 % behörighet till gymnasiets nationella yrkesprogram (om antalet individer som inte är behöriga är mellan 1-4 stycken visas siffran cirka 100 %), 2016 var andelen 90,5 %. De tre föregående åren har andelen behöriga i Karlsborg legat på mellan 95 - 98 %. Motsvarande siffra för riket 2017 var 82,5 %. (Skolverket).

Fullföljda studier

Även om gymnasieskolan är frivillig är det viktigt att kommunerna hjälper eleverna att fullfölja sin utbildning, eftersom det handlar om individens möjligheter till arbete, vidareutbildning och delaktighet i samhället. I Karlsborg hade 81 % fullföljt sina gymnasiestudier (inom tre år) under 2017, jämförande siffra för 2016 var 67 %. Motsvarande siffror för riket var 65 % 2016 och 66 % 2017 (Skolverket).

Att fundera över:

Sambandet mellan utbildning och hälsa är särskilt tydlig på gymnasienivå. Att ha gymnasieutbildning är viktigt för ungdomar för att ta sig in på arbetsmarknaden samt en av de viktigaste förutsättningarna för att motverka utanförskap.

Målområde 10: Matvanor och livsmedel

Goda matvanor och säkra livsmedel är förutsättningar för en god hälsa vilket har stor betydelse för vårt välbefinnande. Övervikt och fetma håller på att utvecklas till det dominerande hälsoproblemet och följs av betydande överrisk för hjärt-kärlsjukdom och kärlsjukdomar, diabetes, ledsjukdomar och en del cancerformer. Fetma utvecklas genom en kombination av levnadsvanor, miljöfaktorer och arv. Vanor och beteenden grundläggs i tidig ålder, därför är det viktigt att förskola och skola stödjer främjandet av goda matvanor.

Övervikt och fetma

Fetma ökar bland barn och ungdomar i Sverige. Cirka 20-25 % av svenska barn är överviktiga och cirka 3 % lider av sjukdomen fetma. Risken att fetma hos barn kvarstår i vuxen ålder är hög och leder i till en förkortad genomsnittlig medellivslängd. Det är därför angeläget att förebygga barnfetma och sätta in behandling tidigt. Av de fyraåringar (barn födda 2013) som 2017 var inskrivna vid barnavårdscentralen (BVC) i Karlsborg hade 17 % övervikt och 5,6 % fetma (Centrala barnhälsovården, Skaraborg). Hälsoundersökningen läsåret 2016/2017 visar att 17,6 % av barnen i årskurs 4 (födda 2006) hade övervikt eller fetma. Siffrorna för eleverna i årskurs 8 (barn födda 2002) visar att 27,8 % hade övervikt eller fetma (Skolhälsovården, Karlsborg och Forsviks Friskola).

Att fundera över:

Då vanor och beteenden grundläggs i tidig ålder har barnavårdscentralen och familjecentralen en viktig roll i arbetet att främja goda matvanor genom föräldrastöd. Förskolans och skolans arbete för att främja sunda matvanor är särskilt viktigt då skolan når alla barn och ungdomar.

Målområde 11: Alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel

Att begränsa alkoholens negativa effekter, minska tobaksbruket och arbeta för ett narkotika- och dopningsfritt samhälle har länge varit viktiga folkhälsofrågor. Att förebygga och skjuta upp ungdomars tobak- och alkoholdebut är ett prioriterat område för det hälsofrämjande arbetet.

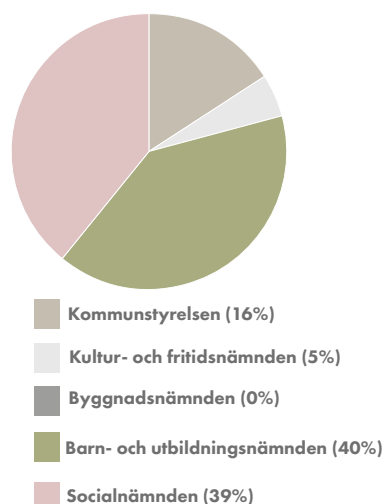
Under 2016 genomförde Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (CAN) och Västra Götalandsregionen (VGR) en drogvaneyundersökning i årskurs 9 och år 2 på gymnasiet. Här redovisas ett axplock av resultatet. I undersökningen uppgav 13 % av eleverna i årskurs 9 från Karlsborg sig vara dagligrökare, vilket är högre än i VGR (11 %). Jämförande siffra för elever i år 2 på gymnasiet var 13 % (VGR ca 8 %). Andel dagligsnusare bland årskurs 9 var 8 %, vilket är något högre än VGR och riket 6 %. Bland eleverna i årskurs 9 uppgav 71 % att de druckit alkohol någon gång de senaste tolv månaderna, vilket är betydligt högre i jämförelse med VGR (40 %). Av gymnasieeleverna uppgav 72 % att de druckit alkohol någon gång de senaste tolv månaderna (VGR 74 %). 12 % av 15-åringarna från Karlsborg uppgav att de haft sin berusningsdebut vid 13 år eller yngre, vilket är betydligt högre än för VGR (4 %) och riket (5 %). Andelen elever i årskurs 9 som intensivt konsumerar alkohol var 25 % (VGR cirka 8 %). Jämförande siffra för gymnasieeleverna var 34 % (VGR 27 %). Intensivkonsumtion var vanligare bland ungdomar som bjudits på alkoholhaltiga drycker hemma. Av 15-åringar från Karlsborg var det 33 % som blivit bjudna på alkohol av sina föräldrar (VGR 22 %) motsvarande siffra för gymnasieeleverna var 44 % som är på samma nivå som VGR, 42 % (CAN, 2016).

DRIFT- OCH INVESTERINGS- BUDGET

Överlag kan noteras att det är stora variationer i budgetföljsamhet hos verksamheterna. Främsta orsaken är stora intäkts och kostnadsökningar i samband med en stor mängd nyanlända där det och sker snabba förändringar i antalet. Det har varit och är mycket osäkert hos Migrationsverket om eftersökta medel blir godkända av myndigheten.

På investeringssidan är utfallet 15,0 mnkr av budgeterade 23,7 mnkr. Främst är det på vatten och avloppssidan som vissa investeringar ej har genomförts. Totalt föreslås investeringsprojekt för 5,8 mnkr att överföras till nästa år

NÄMNDS ANDEL AV TOTALA NETTOKOSTNADEN

Driftredovisning

(tkr)	Intäkter	Kostnader	Netto	Budget	Budget avvikelse
Kommunstyrelse	96 428	151 887	55 458	58 513	3 054
Kultur- och fritidsnämnd	4 179	19 751	15 573	16 017	444
Byggnadsnämnd	0	222	222	269	47
Barn- och utbildningsnämnd	89 861	228 163	138 302	144 283	5 981
Socialnämnd	91 496	228 120	136 624	133 108	-3 516
Totalt	281 965	628 143	346 180	352 190	6 010
Finansförvaltning	396 156	28 848	-367 308	-359 589	7 719
Totalt inklusive finansförvaltningen	678 121	656 991	-21 130	-7 400	13 729

Hundralappen

(kr)	2016	2017
Politisk verksamhet	1,37	1,67
Bygg och miljö	0,91	0,79
Förskola, pedagogisk omsorg	9,55	10,24
Grundskola, förskoleklass, fritids	25,11	22,97
Gymnasiet och vuxnas lärande	9,05	9,39
Näringsliv och turism	2,44	1,76
Räddningstjänst och skydd	2,03	1,98
Kollektivtrafik och resor	0,67	0,90
Arbetsmarknadsåtgärder	0,51	0,70
Kultur och fritid	5,24	4,43
Gata/park	3,22	3,13
Äldreomsorg	27,29	26,92
Individ- och familjeomsorg	4,17	5,75
Verksamhet för funktionsnedsättning	8,44	9,38
Summa	100,00	100,00

Investeringsredovisning

(tkr)	Inkomster	Utgifter	Netto	Budget	Avvikelse mot budget
Kommunbank	0	0	0	1 164	1 164
Kommunstyrelse	618	13 352	12 734	17 949	5 215
Kultur- och fritidsnämnd	0	252	252	850	598
Byggnadsnämnd	0	0	0	0	0
Barn- och utbildningsnämnd	0	907	907	2 394	1 487
Socialnämnd	0	1 122	1 122	1 343	221
Totalt	618	15 633	15 015	23 700	8 685

I budget ingår även ombudgetering från föregående år med 4 822 tkr. I avvikelsen ingår ej avslutade projekt med 5 834 tkr.

Specificerad redovisning

(tkr)	Budget	Netto investering	Avvikelse
Kommunbanken	1 164		1 164
Verksamhetsfastigheter			
Haganäset rel.avlopp	158	133	25
Strandskolan ny dränering	500	318	182
Carl Johanskolan byte branddeckare	200	169	31
Moliden renovering omkl 3, 4	700	678	22
Haganäset upprustning innegård 2	200	200	0
Kvarnbäcken avlämningszon	150	162	-12
Mölltorps skola ombyggnad kök	100	9	91
Carl Johanskolan ombyggnad kök	2 000	1 942	58
Kvarnbäcken ombyggnad kök	135	104	31
Myran ombyggnad kök	380	380	0
Kompassen ombyggnad kök	45	43	2
Summa	4 568	4 138	430
Publika fastigheter			
Åsen ombyggnad gator	719	357	362
Elljusspår ny belysning	300	231	69
Beläggning 2017 UH-standard	400	405	-5
Beläggning 2017 VA-sanering	1 600	1 503	97
Hamngatan ny GC-väg	250	94	156
Vinkelgatan parkering	150	163	-13
Öltappen park	300	296	4
Granviks hamn fördjupning	1 000	1 309	-309
Öltappen busshållplats	550	268	282
Grindstugevägen utbyggnad	873	30	843
Stenbryggan renovering	250	92	158
Summa	6 392	4 748	1 644

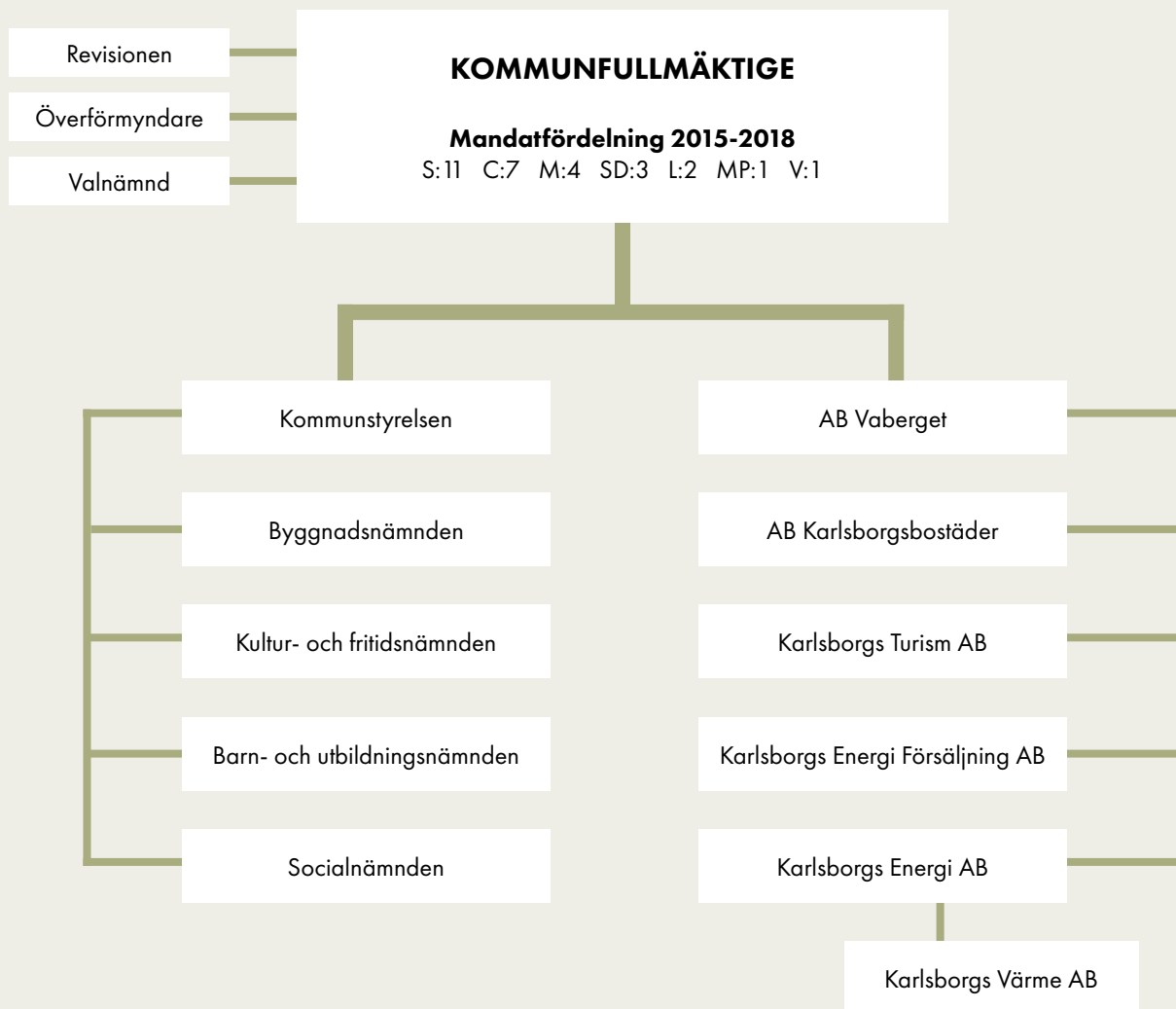
Specificerad redovisning

(tkr)	Budget	Netto investering	Avvikelse
Affärsverksamhet			
Reningsverk utbyte centrifug	700	0	700
Byte styrsystem 2016	500	518	-18
Pumpstation Mölltorp	400	0	400
Renovering vattentornet	1 200	768	432
Utbyte galvledningar	1 500	1 087	413
Byte styrsystem 2017	500	468	32
UV-ljus vattenverk	800	0	800
Summa	5 600	2 841	2 759
Inventarier och maskiner			
Ny grafisk profil	90	64	26
Dokumentmallsystem	100	0	100
Utveckling e-tjänster	170	30	140
Ny IT-plattform	64	27	37
Uppgradering extern webb 2	300	462	-162
Hybrid access gateway	130	128	2
Canon 5250i	37	37	0
MFP Strandskolan	100	96	4
MDM-lösning	230	0	230
Offentlig utsmyckning	275	0	275
Inköp konst 2017	20	19	1
Uppgradering kassasystem Moliden	55	0	55
Moliden ny svikt	250	0	250
Byte datorer KFN	120	120	0
Kontorsmöbler KFN	30	30	0
Byte golv judohallen	100	83	17
Kartprogram	19	18	1
Arbetsmiljöanpassning Mölltorps skola	24	24	0
Arbetsmiljöanpassning Kompassen	30	30	0

Specificerad redovisning

(tkr)	Budget	Netto investering	Avvikelse
Inventarier barn- och elevhälsan	200	191	9
Lekredskap ute Kvarnbäcken	85	85	0
Inventarier Strandskolan 2017	130	49	81
Inventarier fritids Strandskolan	20	3	17
Inventarier Vätterskolan	85	85	0
Inventarier Myran	85	83	2
Inventarier Kompassen	85	85	0
Inventarier fritids Mölltorp	20	12	8
Inventarier Mölltorps skola	130	130	0
Lärrplatser gymnasiet	30	32	-2
Lärrplatser SFI	30	30	0
Inventarier Carl Johanskolan	150	0	150
Inventarier BUN-kontoret	30	30	0
Lektionssalar gymnasiet	40	40	0
Lärplattform	1 220	0	1 220
Haganäset teknik samlingsal	20	21	-1
Haganäset möbler	130	112	18
Hemtjänst möbler	120	80	40
Korttiden madrasser	24	0	24
Möbler somatik	207	205	2
Möbler demens	203	180	23
Teknik somatik	36	36	0
Teknik korttiden	26	15	11
Teknik ssk	70	74	-4
Möbler rehab	26	33	-7
Strömmen inredning	275	234	41
Möbler LSS	106	33	73
Summa	5 727	3 046	2 681
Bilar och transportmedel			
Växlarflak till traktor	150	146	4
OXG 382	100	100	0
Summa	250	246	4
Summa samtliga investeringar	23 701	15 019	8 682

KONCERNÖVERSIKT

Samtliga bolag i kommunkoncernen ägs till 100 % av Karlsborgs kommun

SAMMAN- STÄLLD REDOVISNING

För att kunna göra en samlad bedömning av kommunens totala engagemang, oavsett i vilken juridisk form verksamheterna bedrivs, finns ett lagstadgat krav på upprättande av sammanställd redovisning (koncernredovisning). Se balans- och resultaträkning samt kassaflödesanalys.

Karlsborgs kommunkoncern omfattar, förutom kommunen, ett moderbolag, fyra dotterbolag samt ett dotterdotterbolag. De kommunala bolagens omsättning är i förhållande till kommunens övriga verksamheter lägre. Dock finns det ett betydande innehav av anläggningstillgångar i bolagen. Till största delen består dessa av bostadsfastigheter, elnät, fjärrvärme, fibernät och telenät.

Årets resultat

Sammantaget för kommunkoncernen, blev årets resultat 26,7 mnkr efter skatt, vilket historiskt mätt är ett mycket starkt resultat (24,4 mnkr 2016). Bolagen påverkar koncernresultatet positivt med 5,6 mnkr (5,5 mnkr). I årets resultat ingår en nedskrivning i Karlsborgs Energi AB, om 3,4 mnkr på grund av en rättelse i balansräkningen. Rättelsen har skett av tidigare felaktigt beräknade aktiveringar av eget arbete.

Kommunkoncernens balansomslutning ökade med 28 mnkr till 709 mnkr. Balansomslutningen har ökat på den kommunala sidan och är nu något större än bolagens balansomslutning. På tillgångssidan består ökningen av kommunens omsättningstillgångar (kassa/bank) som ökar tack vare det goda resultatet som också stärkt det egna kapitalet.

Finansiell ställning

Av kommunkoncernens totala tillgångar på 709 mnkr är 61 % (63 % 2016) finansierade med lån, avsättningar och andra kortfristiga skulder. Den samlade långfristiga låneskulden uppgår till 301 mnkr (305 mnkr).

Investeringar

Den samlade investeringsvolymen har uppgått till 50 mnkr (128 mnkr 2016). Större investeringar har varit ombyggnation av mottagningskök vid kommunens skolor och förskolor så att mat kan lagas på plats samt fiberinstallationer (Karlsborgs Energi AB).

Regler och finanspolicy

I syfte att begränsa och minimera valuta-, ränte- och kreditriskerna samt samordna koncernens finansförvaltning, är kommunens och de helägda bolagens finansiella verksamhet reglerad av kommunens finanspolicy, fastställd av kommunfullmäktige och i tillämpliga delar av bolagsstyrelserna.

Ägardirektiv

För att utveckla ägarrollen och nå en bra samordning och samverkan mellan kommunen och de helägda bolagen styrs bolagen genom av kommunfullmäktige fastställda ägardirektiv. Kommunfullmäktige har antagit generella ägardirektiv för samtliga bolag och individuellt ägardirektiv för AB Vaberget. Dotterbolagens individuella ägardirektiv fastställs sedan av AB Vaberget årsvis. I direktiven anges de ekonomiska styrmedlen och bolagens syfte, verksamhetsmål och avkastningskrav. Dessa följs upp i bolagens årsredovisningar.

* Bolagens resultat nedan är efter finansiella poster före bokslutsdispositioner och skatt

AB Vaberget

Ordförande:	Peter Lindroth (S)
VD:	Anders Johansson
*Resultat:	-0,0 mnkr
Nettoomsättning:	0,0 mnkr
Justerat eget kapital:	7,6 mnkr
Balansomslutning:	11,6 mnkr
Soliditet:	66,1 %
Antal anställda:	0
Verksamhet:	Förvalta ägandet i dotterbolagen

AB Vaberget äger och förvaltar aktierna i de av kommunen förvärvade helägda dotterbolagen. I koncernen ingår moderbolaget AB Vaberget och dotterbolagen AB Karlsborgsbostäder, Karlsborgs Energi AB, Karlsborgs Energi Försäljning AB, Karlsborgs Turism AB samt dotterdotterbolaget Karlsborgs Värme AB.

AB Karlsborgsbostäder

Ordförande:	Rolf Andersson (M)
VD:	Mikael Håkansson till 2017-09-30 Jan-Erik Engqvist från 2017-10-01
*Resultat:	4,8 mnkr
Nettoomsättning:	32,7 mnkr
Justerat eget kapital:	24,6 mnkr
Balansomslutning:	229,0 mnkr
Soliditet:	10,8 %
Antal anställda:	9
Verksamhet:	Fastighetsförvaltning

AB Karlsborgsbostäder ska i samarbete med kommunen medverka till goda livsmiljöer och utveckla Karlsborg till en attraktiv bostadsort genom att erbjuda ett varierat utbud av hyresbostäder med god kvalitet och service.

Bolaget svarar för fastighetsskötsel, drift och underhåll av det förvaldade fastighetsbeståndet. Underhållet av bostäderna har under de senare åren stadigt förbättrats. Efterfrågan på bolagets lägenheter har under året haft en fortsatt positiv utveckling och vakansgraden är låg. Bolaget har gjort klart nybyggnationen på Strömmen av 46 lägenheter av varierande storlek. I fastigheten finns sex LSS-lägenheter med personalutrymmen samt två affärslokaler. Inflyttning påbörjades 2017-03-01. Kostnaden för byggnationen är betydligt lägre än budgeterat. Alla lägenheter på Strömmen är uthyrda.

Det finns en fortsatt stor efterfrågan på hyreslägenheter i Karlsborg. Ytterligare nyproduktion är planerad i Mölltorp med 16 lägenheter. Under året har mark förvärvats för denna nyproduktion. AB Karlsborgsbostäder har en stabil lönsamhet vilket är viktigt för att kunna öka underhållet på det gamla bostadsbeståndet och bygga nya bostäder i framtiden.

Karlsborgs Energi AB

Ordförande:	Enar Andersson (C)
VD:	Mikael Håkansson till 2017-09-30 Rolf Andersson från 2017-10-01
*Resultat:	2,6 mnkr
Nettoomsättning:	49,1 mnkr
Justerat eget kapital:	25,2 mnkr
Balansomslutning:	23,4 mnkr
Soliditet:	20,4 %
Antal anställda:	23
Verksamhet:	Distribution av el- och teletjänster

Karlsborgs Energi AB svarar för distribution av el, stadsnät, administrativa tjänster, elinstallationer, försäljning av el-material, samt drift och underhåll av gatubelysning åt Karlsborgs kommun och Vägverket. På nätsidan är det en fortsatt investering i förbättringar av elnätet. I Brevik och på andra platser fortsätter ledningar att grävas ned. Vissa transformatorstationer och kopplingskåp på nätsidan är gamla och omoderna och utbyte av dessa har påbörjats och kommer att fortsätta under 2018.

Utbyggnaden av bredband har fortsatt under året och vårt mål är att 95 % av hushållen skall ha tillgång till bredband 2020-12-31. Målet kommer med stor sannolikt att uppfyllas.

Installationssidan visar en positiv utveckling. Försäljning av vitvaror är fortsatt en liten verksamhet i bolaget.

Bolaget visar inom samtliga verksamheter en ökad omsättning och bättre lönsamhet, men resultaten i bolaget måste förbättras så bolagets soliditet stärks.

Karlsborgs Energi Försäljning AB

Ordförande:	Enar Andersson (C)
VD:	Mikael Håkansson till 2017-09-30 Rolf Andersson från 2017-10-01
*Resultat:	1,0 mnkr
Nettoomsättning:	16,7 mnkr
Justerat eget kapital:	2,1 mnkr
Balansomslutning:	10,9 mnkr
Soliditet:	18,9 %
Antal anställda:	0
Verksamhet:	Försäljning av el

Karlsborgs Energi Försäljning ABs verksamhet är handel med el. Bolagets marknad och fokus ligger på privatkunder och mindre företagskunder inom Karlsborgs kommun. Dock finns en viss efterfrågan utanför kommunen. Någon medveten marknadsföring utanför kommunen sker inte. Bolaget har omsatt handel av el motsvarande 39 GWh. Antal kunder har ökat med 36 stycken, från 3 200 kunder år 2016 till 3 236 kunder år 2017. Bolaget ger även detta år ett bra ekonomiskt överskott. Inköp av el sker via ett gemensamt bolag (HjoTiBorg Energi AB).

Karlsborgs Värme AB

Ordförande:	Enar Andersson (C)
VD:	Mikael Håkansson till 2017-09-30 Rolf Andersson från 2017-10-01
*Resultat:	1,0 mnkr
Nettoomsättning:	10,3 mnkr
Justerat eget kapital:	11,2 mnkr
Balansomslutning:	24,8 mnkr
Soliditet:	45,4 %
Antal anställda:	0
Verksamhet:	Produktion och distribution av fjärrvärme i Karlsborgs tätort

Karlsborgs Värme AB producerar och distribuerar värme baserat på biobränsle till 114 kunder, varav de flesta är fastighetsbolag, bostadsrättsföreningar eller andra företag. Enskilda villor representerar en liten andel av volymen. Årets distribution av värme var 15,4 GWh. Bolaget har en fortsatt bra lönsamhet. Under året ska en utredning göras för att göra pannan oberoende av fossila bränslen.

Karlsborgs Turism AB

Ordförande:	Peter Lindroth (S)
VD:	Maria Svensson till 2017-09-15 Jarl Karlsson från 2017-09-16
*Resultat:	-1,7 mnkr
Nettoomsättning:	2,3 mnkr
Justerat eget kapital:	1,1 mnkr
Balansomslutning:	3,2 mnkr
Soliditet:	34,3 %
Antal anställda:	7
Verksamhet:	Turism och marknadsföring

Karlsborgs Turism AB ska verka för att utveckla och marknadsföra Karlsborg som en turistdestination, skapa en hög attraktionskraft som bidrar till en långsiktig och konkurrenskraftig turistnäring samt att i det lokala utvecklingsarbetet samverka med näringen och den offentliga verksamheten.

Den största verksamhetsgrenen är äventyrsturerna på Karlsborgs Fästning.

Bolaget har under året marknadsfört Karlsborg, gett service till besökare i form av broschyrmaterial, information via webb, sociala medier, personlig information samt arrangerat många större evenemang.

Övriga engagemang utanför koncernen

Förutom den egna koncernen har kommunen aktier eller andelar i följande verksamheter:

- Delägare i Karlsborgs Utvecklings AB (aktiekapital 61 tkr).
- Delägarskap i Kommuninvest AB (aktiekapital 4 335 tkr).
- Delägarskap i Hjo/TiBorg Energi AB genom Karlsborg Energi Försäljning AB (aktiekapital 300 tkr)
- Delägarskap i Bredband Östra Skaraborg AB genom Karlsborgs Energi AB (aktiekapital 1 500 tkr).
- Delägarskap i SKL Kommentus AB (aktiekapital 1 tkr)
- Delägarskap i Coompanion (andelskapital 10 tkr)
- Delägarskap i Tolkförmedling Väst (andelskapital 7 tkr)
- Delägarskap i Inera AB (andelskapital 42,5 tkr)
- Medlemskap i kommunalförbundet RÖS (Räddningstjänsten Östra Skaraborg) bestående av sju medlemskommuner.
- Medlemskap i kommunalförbundet AÖS (Avfallshantering Östra Skaraborg) bestående av nio medlemskommuner.
- Medlemskap i kommunalförbundet MÖS (Miljösamverkan Östra Skaraborg) bestående av fem medlemskommuner.
- Medlemskap i Skaraborgs kommunalförbund.
- Medlemskap i Samordningsförbundet Skövde-Hjo/TiBorg (Finsam).

Förutom engagemang i form av aktier och andelar finns det sedan 2006 en gemensam kollektivtrafiknämnd med Tibro och Hjo kommuner. Från år 2011 ingår Karlsborgs kommun även i en gemensam lönenämnd med Mariestad, Töreboda och Gullspångs kommuner

5 ÅR I SAMMANDRAG

	2013	2014	2015	2016	2017
Antal invånare per 31 december	6 757	6 786	6 764	6 913	6 954
Kommunen					
Anställda, antal	471	477	479	505	502
Balansomslutning, tkr	265 828	290 249	338 004	332 596	358 007
Likvida medel, tkr	21 598	13 208	35 014	15 214	59 280
Rörelsekapital, tkr	3 170	-23 847	-6 649	-2 996	19 548
Soliditet, procent	62	62	56	63	64
Långfristig låneskuld, tkr	22 000	22 000	42 000	30 000	30 000
Avsättningar för pensioner, tkr	4 608	4 374	4 896	8 719	11 425
Borgensåtagande, tkr	143 096	164 495	211 675	291 887	291 450
Finansnetto, tkr	-219	228	34	812	1 048
Årets resultat, tkr	6 880	14 404	9 918	18 969	21 130
Eget kapital, tkr	164 652	179 057	188 975	207 944	229 074
Skattesats, kr	21 :07	21 :32	21 :32	21 :32	21 :32
Nettokostandsandel, procent	98	95	97	95	94
Investeringar, tkr	15 949	32 768	19 135	22 306	15 019
Kommunkoncernen					
Anställda, antal	508	513	515	543	541
Balansomslutning, tkr	456 395	502 292	598 516	681 351	709 403
Likvida medel, tkr	33 356	22 950	57 814	33 796	64 467
Rörelsekapital, tkr	5 025	-32 741	-1 183	7 774	20 737
Eget kapital, tkr	191 199	209 654	226 936	251 146	277 561
Soliditet, procent	42	42	38	37	39
Långfristig låneskuld, tkr	154 412	172 023	235 402	313 254	308 970
Finansnetto, tkr	-3 719	-2 874	-1 927	-446	-569
Årets resultat, tkr	10 375	15 345	17 331	24 436	26 740

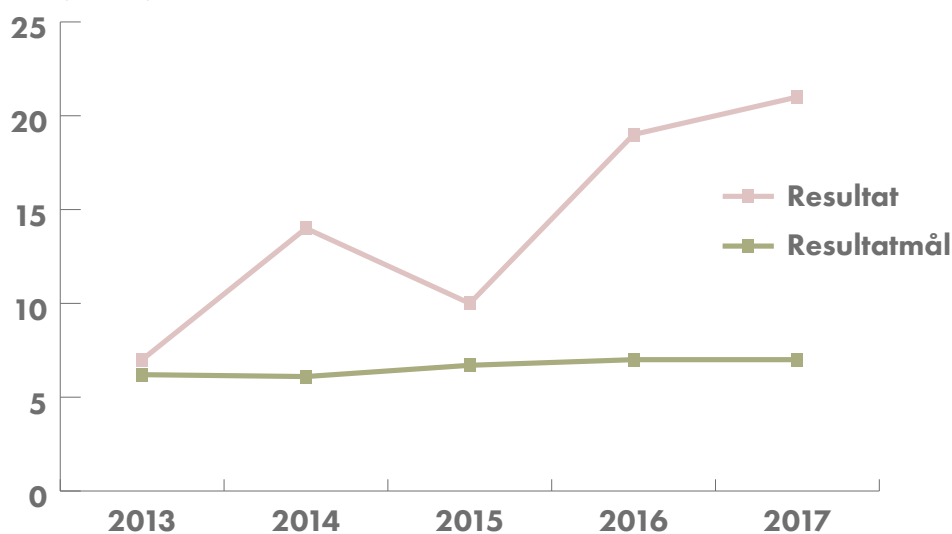

Resultaträkning

(tkr)	Noter	2016		2017	
		Kommunen	Kommun-koncernen	Kommunen	Kommun-koncernen
Verksamhetens intäkter	1	144 471	225 858	142 136	229 069
Verksamhetens kostnader	2	-474 308	-535 035	-484 419	-545 440
Jämförelsestörande verksamhetsposter	3	0	0	0	0
Avskrivningar	4	-14 290	-26 763	-13 751	-30 626
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER		-344 127	-335 940	-356 034	-346 997
Skatteintäkter	5	290 216	290 216	302 328	302 328
Generella statsbidrag och utjämning	6	72 068	72 068	73 788	73 788
Finansiella intäkter	7	1 172	642	1 470	569
Finansiella kostnader	8	-360	-1 088	-422	-1 138
RESULTAT FÖRE EXTRAORDINÄRA POSTER		18 969	25 898	21 130	28 550
Extraordinära intäkter		0	0	0	0
Extraordinära kostnader		0	0	0	0
Skattekostnader		0	-1 462	0	-1 810
ÅRETS RESULTAT	9	18 969	24 436	21 130	26 740

Kommentar: Ovanstående diagram visar kommunens resultat i förhållande till resultatmålet. I resultatet ingår realisationsvinster/förluster.

RESULTAT OCH RESULTATMÅL 2013-2017 (mnkr)

Kassaflödesanalys

(tkr)	Noter	2016		2017	
		Kommunen	Kommun- koncernen	Kommunen	Kommun- koncernen
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat	9	18 969	24 436	21 130	26 740
Justering för av- och nedskrivningar	4	14 290	26 763	13 751	30 626
Justering för avsättningar	17	3 538	6 866	2 764	3 228
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	10	481	15 452	-193	5 656
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		37 278	73 517	37 452	66 250
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	14	-7 035	-5 184	19 758	15 354
Ökning/minskning förråd, lager, exploateringsfast.	13	-697	-1 114	53	-338
Ökning/minskning kortfristiga skulder	19	-15 721	-41 814	1 711	2 693
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		13 825	25 405	58 974	83 959
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i materiella anläggningstillgångar		-22 306	-129 023	-15 633	-54 183
Investeringsbidrag materiella anläggningstillgångar		271	271	618	618
Försäljning/utrangering av materiella anläggningstillgångar		410	423	150	311
Investering i finansiella anläggningstillgångar		0	-9	-43	-56
Försäljning/utrangering av finansiella anläggningstillgångar		0	0	0	117
INVESTERING I MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		-21 625	-128 338	-14 908	-53 193
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån		0	91 000	0	0
Amortering av skuld		-12 000	-12 090	0	-90
Ökning av långfristiga fordringar		0	5	0	0
Minskning av långfristiga fordringar		0	0	0	-5
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		-12 000	78 915	0	-95
ÅRETS KASSAFLÖDE		-19 800	-24 018	44 066	30 671
LIKVIDA MEDEL VID ÅRETS BÖRJAN		35 014	57 814	15 214	33 796
LIKVIDA MEDEL VID ÅRETS SLUT		15 214	33 796	59 280	64 467

Balansräkning

(tkr)	Noter	2016		2017	
		Kommunen	Kommun- koncernen	Kommunen	Kommun- koncernen
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar - Goodwill		0	0	0	0
Materiella anläggningstillgångar	11	254 371	568 807	255 484	581 269
Finansiella anläggningstillgångar	12	11 413	8 965	11 456	8 899
Summa anläggningstillgångar		265 784	577 772	266 940	590 168
Omsättningstillgångar					
Förråd, lager och exploateringsfastigheter	13	3 257	6 406	3 204	6 744
Kortfristiga fordringar	14	48 341	62 793	28 583	47 439
Kortfristiga placeringar		0	584	0	585
Kassa och bank		15 214	33 796	59 280	64 467
Summa omsättningstillgångar		66 812	103 579	91 067	119 235
SUMMA TILLGÅNGAR		332 596	681 351	358 007	709 403
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Eget kapital, ingående balans	15	188 975	226 710	207 944	250 821
Årets resultat		18 969	24 436	21 130	26 740
Eget kapital, utgående balans	16	207 944	251 146	229 074	277 561
Resultatutjämningsreserv		0	0	0	0
Övrigt eget kapital		0	0	0	0
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner	17	8 719	8 719	11 425	11 425
Avsättning deponi	17	4 568	4 568	4 626	4 626
Avsättning bidrag till statlig infrastruktur	17	3 745	3 745	3 745	3 745
Andra avsättningar	17	0	4 114	0	4 578
Summa avsättningar		17 032	21 146	19 796	24 374
Skulder					
Långfristiga skulder	18	37 812	313 254	37 618	308 970
Kortfristiga skulder	19	69 808	95 805	71 519	98 498
Summa skulder		107 620	409 059	109 137	407 468
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		332 596	681 351	358 007	709 403
POSTER INOM LINJEN					
Pensionsförpliktelser	20	164 970	164 970	160 806	160 806
Borgensåtaganden	21	291 887	30 012	291 450	30 007
Limit checkräkningskredit		50 000	50 000	50 000	50 000
Ansvarsförbindelse Fastigo		0	49	0	54
SUMMA POSTER INOM LINJEN		506 857	245 031	502 256	240 867

Notförteckning

(tkr)	Not	RESULTATRÄKNING	2016		2017	
			Kommunen	Kommun- koncernen	Kommunen	Kommun- koncernen
1		Verksamhetens intäkter				
		Försäljningsintäkter	7 210		7 633	
		Taxor och avgifter	20 801		21 637	
		Hyror och arrenden	12 826		13 059	
		Bidrag	98 391		94 099	
		Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	5 228		5 676	
		Realisationsvinster	15		32	
		Koncernens intäkter		246 286		251 144
		avgår interna eliminerings inom koncernen		-20 428		-22 075
		Summa	144 471	225 858	142 136	229 069
2		Verksamhetens kostnader				
		Personalkostnader inkl sociala avgifter	-249 775		-262 637	
		Pensionskostnader inkl löneskatt	-25 684		-26 990	
		Tillfälligt inhyrd personal	-397		-113	
		Inköp av anläggnings- och underhållsmaterial	-1 515		-2 250	
		Lämnade bidrag	-22 238		-21 638	
		Köp av huvudverksamhet	-85 935		-83 607	
		Lokal- och markhyror	-5 576		-6 086	
		Fastighetskostnader och fastighetsentreprenader	-18 933		-16 925	
		Bränsle, energi och vatten	-7 893		-8 134	
		Hyra/leasing av anläggningstillgångar	-1 009		-1 048	
		Förbrukningsinventarier och förbrukningsmaterial	-20 024		-18 492	
		Kontorsmaterial och trycksaker	-562		-399	
		Reparation och underhåll	-2 088		-2 493	
		Tele-, IT-kommunikation och postbefordran	-1 681		-1 727	
		Kostnader för transportmedel	-2 048		-2 362	
		Transporter och resor	-7 368		-7 926	
		Representation	-151		-398	
		Annonser, reklam, information	-709		-532	
		Försäkringspremier och riskkostnader	-1 914		-1 983	
		Övriga tjänster	-16 467		-16 857	
		Diverse kostnader	-3 761		-3 158	
		Förändring av avsättning	-78		-82	
		Poster mellan drift o investering	1 498		1 418	
		Koncernens kostnader		-555 463		-567 515
		avgår interna eliminerings inom koncernen		20 428		22 075
		Summa	-474 308	-535 035	-484 419	-545 440
3		Jämförelsestörande verksamhetsposter				
		Inga jämförelsestörande poster	0	0	0	0
		Summa	0	0	0	0

Notförteckning

(tkr)	Not	RESULTATRÄKNING	2016		2017	
			Kommunen	Kommun- koncernen	Kommunen	Kommun- koncernen
4		Avskrivningar				
		Mark, byggnader och tekniska anläggningar	-10 897	-17 419	-9 551	-25 649
		Maskiner och inventarier	-3 393	-9 344	-4 200	-4 977
		Summa	-14 290	-26 763	-13 751	-30 626
5		Skatteintäkter				
		Preliminär kommunalskatt	291 319	291 319	303 379	303 379
		Prognos slutavräkning	-1 393	-1 393	-1 410	-1 410
		Justering slutavräkning föregående år	290	290	359	359
		Summa	290 216	290 216	302 328	302 328
6		Generella statsbidrag och utjämning				
		Inkomstutjämningsbidrag	55 810	55 810	63 876	63 876
		Regleringsbidrag	0	0	0	0
		Kommunal fastighetsavgift	13 787	13 787	14 068	14 068
		Kostnadsutjämningsavgift	-5 597	-5 597	-4 708	-4 708
		Regleringsavgift	-231	-231	-67	-67
		Utjämningsavgift LSS	-9 595	-9 595	-10 156	-10 156
		Generella bidrag från staten	17 894	17 894	10 775	10 775
		Summa	72 068	72 068	73 788	73 788
7		Finansiella intäkter				
		Ränteintäkter	62	254	49	124
		Borgensavgift	462	0	651	0
		Utdelning aktier och andelar	643	383	770	445
		Övriga finansiella intäkter	5	5	0	0
		Summa	1 172	642	1 470	569
8		Finansiella kostnader				
		Räntekostnader lån	-245	-981	-177	-1 218
		Ränta pensionsavsättning	-35	-35	-198	-198
		Övriga räntekostnader	-13	-13	-2	-2
		Utdelning	0	0	0	325
		Övriga finansiella kostnader	-67	-59	-45	-45
		Summa	-360	-1 088	-422	-1 138
9		Årets resultat				
		Årets resultat	18 969	24 436	21 130	26 740
		Realisationsvinster	-15	-28	-32	-34
		Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0	0
		Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0	0
		Summa justerat resultat	18 954	24 408	21 098	26 706

Notförteckning

(tkr)	Not	2016		2017	
		Kommunen	Kommun-koncernen	Kommunen	Kommun-koncernen
	KASSAFLÖDEANALYS				
10	Justeringspost ej rörelsekapitalpåverkande poster				
	Realisationsvinst exkl omsättningstillgångar	-15	-28	-32	-34
	Realisationsförlust exkl omsättningstillgångar	0	108	33	194
	Kortfristig del av långfristig skuld	0	0	0	-4 000
	Gatukostnadsersättning	-60	-60	-60	-60
	Anläggningsavgifter/anslutningsavgifter	-134	-134	-134	-134
	Justeringspost eget kapital	0	-226	0	-325
	Omklassificering/Övervärde	690	15 661	0	10 145
	Övrigt	0	131	0	-130
	Summa	481	15 452	-193	5 656

Notförteckning

(tkr)	Not	2016		2017	
		Kommunen	Kommun-koncernen	Kommunen	Kommun-koncernen
	BALANSRÄKNING				
11	Materiella anläggningstillgångar				
	Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
	Ingående anskaffningsvärden	406 873	729 101	417 198	761 468
	Inköp	12 922	14 051	12 345	15 056
	Investeringsbidrag	-271	-271	-618	-618
	Försäljningar och utrangeringar	-86	-8 567	-150	-1 285
	Nedskrivning	-1 550	-1 550	0	-3 443
	Övervärde	0	14 427	0	0
	Omklassificeringar	-690	14 277	0	109 054
	Justeringspost	0	0	0	0
	Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	417 198	761 468	428 775	880 232
	Ingående avskrivningar	-176 363	-286 761	-185 267	-299 080
	Försäljningar och utrangeringar	0	8 373	0	974
	Upplösning av förvärvat övervärde	0	-268	0	-268
	Avskrivningar	-8 904	-20 424	-9 484	-21 871
	Justeringspost	0	0	0	0
	Utgående ackumulerade avskrivningar	-185 267	-299 080	-194 751	-320 245
	Ingående nedskrivningar	0	-8 233	0	-8 233
	Avyttringar och utrangeringar	0	0	0	0
	Under året återförda nedskrivningar	0	0	0	0
	Årets nedskrivningar	0	0	0	0
	Utgående ackumulerade nedskrivningar	0	-8 233	0	-8 233
	Utgående restvärde enligt plan	231 931	454 155	234 024	551 754

Notförteckning

(tkr)	Not	2016		2017	
		Kommunen	Kommun- koncernen	Kommunen	Kommun- koncernen
	BALANSRÄKNING				
	Maskiner och inventarier				
	Ingående anskaffningsvärden	69 787	94 244	78 359	102 081
	Inköp	8 942	10 056	3 287	3 839
	Investeringsbidrag	0	0	0	0
	Försäljningar och utrangeringar	-370	-645	-1 290	-1 971
	Nedskrivning	0	0	-68	-68
	Omklassificering	0	0	0	0
	Justeringspost	0	-1 574	0	0
	Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	78 359	102 081	80 288	103 881
	Ingående avskrivningar	-52 586	-74 123	-55 919	-77 158
	Försäljningar och utrangeringar	45	320	1 290	1 971
	Avskrivningar	-3 378	-4 190	-4 199	-4 976
	Upplösning av förvärvat övertvärde	0	0	0	0
	Justeringspost	0	835	0	0
	Utgående ackumulerade avskrivningar	-55 919	-77 158	-58 828	-80 163
	Utgående restvärde enligt plan	22 440	24 923	21 460	23 718
	Pågående investeringar				
	Ingående anskaffningsvärden	0	14 622	0	89 729
	Inköp	0	89 973	0	35 288
	Investeringsbidrag	0	0	0	0
	Omklassificeringar	0	-13 733	0	-119 199
	Omföring från projekt	0	-1 160	0	-21
	Justeringspost	0	27	0	0
	Utgående bokfört värde	0	89 729	0	5 797
	Utgående restvärde enligt plan	0	89 729	0	5 797
	Summa materiella anläggningstillgångar	254 371	568 807	255 484	581 269

Notförteckning

(tkr)	Not	BALANSRÄKNING	2016		2017	
			Kommunen	Kommun- koncernen	Kommunen	Kommun- koncernen
12		Finansiella anläggningstillgångar				
		Aktier och andelar	11 413	8 897	11 456	8 836
		Specifikation (tkr) över kommunens aktier och andelar:				
		SKL Kommentus AB	1			
		Karlsborgs Utveckling AB	61			
		AB Vaberget	5 800			
		Kommuninvest *	4 334			
		Förlagslån Kommuninvest	1 200			
		Coompanion	10			
		Tolkförmedling Väst	7			
		SKL Inera AB	43			
		* Andelskapitalet i Kommuninvest ekonomisk förening avser inbetalt andelskapital. Karlsborgs kommuns totala insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening uppgick 2017-12-31 till 6 107 tkr.				
		Långfristiga fordringar	0	68	0	63
		Summa	11 413	8 965	11 456	8 899
13		Förråd, lager och exploateringsfastigheter				
		Förråd och lager	520	3 669	775	4 315
		Exploateringsfastigheter	2 737	2 737	2 429	2 429
		Summa	3 257	6 406	3 204	6 744
14		Kortfristiga fordringar				
		Kundfordringar	2 627	13 679	1 519	15 973
		Fordringar på staten	37 967	38 094	17 565	17 565
		Interimsfordringar leverantörsreskontra	5 308	5 308	5 793	5 793
		Interimsfordringar kundreskontra	1 697	1 697	2 124	2 124
		Interimsfordringar övrigt	247	247	10	10
		Övriga kortfristiga fordringar	495	3 768	1 572	5 974
		Summa	48 341	62 793	28 583	47 439
15		Ingående eget kapital				
		Ingående eget kapital	188 975	226 936	207 944	251 146
		Justering utdelning	0	-226	0	-325
		Justerat ingående eget kapital	188 975	226 710	207 944	250 821
16		Eget kapital				
		Anläggningskapital	210 940	243 372	209 526	256 824
		Rörelsekapital	-2 996	7 774	19 548	20 737
		Summa	207 944	251 146	229 074	277 561

Notförteckning

(tkr)		2016		2017	
		Kommunen	Kommun- koncernen	Kommunen	Kommun- koncernen
Not	BALANSRÄKNING				
17	Avsättningar				
	Pensioner				
	Ingående avsättning	4 896	4 896	8 719	8 719
	Förändring ordinarie beräkning				
	Ränteuppräknig	37	37	0	0
	Basbeloppsuppräknig	-5	-5	0	0
	Nya utbetalningar	-78	-78	-160	-160
	Ändring av diskonteringsränta	0	0	0	0
	Intjänad PA-KL	2 674	2 674	1 909	1 909
	Utbetalning ÖK-SAP	0	0	-84	-84
	Övrig post	-19	-19	0	0
	Löneskatt	634	634	432	432
	Finansiell kostnad	33	33	113	113
	Förändring förtroendevalda				
	Avsättning OPF-KL	27	27	0	0
	Ränteuppräknig	62	62	0	0
	Basbeloppsuppräknig	-20	-20	0	0
	Utbetalningar	0	0	0	0
	Nyintjänade	0	0	0	0
	Ändring av diskonteringsränta	0	0	0	0
	Överfört till ordinarie beräkning	-2 334	-2 334	0	0
	Nyintjänad PBF/PRF	2 634	2 634	262	262
	Nyintjänad OPF-KL	29	29	52	52
	Finansiell kostnad	42	42	85	85
	Löneskatt	107	107	97	97
	Pensioner och liknande förpliktelser	0	0		
	Utgående avsättning	8 719	8 719	11 425	11 425
	<i>Avsättningen minskad genom försäkringslösning avseende förmånsbestämd ålderspension med 27 527 tkr inkl. löneskatt. Storlek av överskottsfond 1 720 tkr. Senast avlästa aktualiseringsgrad 97,0 %. Inga personer med särskilda pensionsavtal finns i kommunen.</i>				
	Deponi				
	Ingående avsättning	4 853	4 853	4 568	4 568
	lanspråktaget under året	-363	-363	-23	-23
	Årets avsättning	0	0	0	0
	Årets indexuppräknig	78	78	81	81
	Ny kostnadsbedömning	0	0	0	0
	Utgående avsättning	4 568	4 568	4 626	4 626

Notförteckning

(tkr)	Not	BALANSRÄKNING	2016		2017	
			Kommunen	Kommun- koncernen	Kommunen	Kommun- koncernen
		Bidrag till statlig infrastruktur E 20				
		Ingående avsättning	3 745	3 745	3 745	3 745
		Årets avsättning	0	0	0	0
		lanspråktaget under året	0	0	0	0
		Årets indexuppräkning	0	0	0	0
		Utgående avsättning	3 745	3 745	3 745	3 745
		Andra avsättningar	0	4 114	0	4 578
		Summa	17 032	21 146	19 796	24 374
18		Långfristiga skulder				
		Svenska banker/kreditinstitut	30 000	305 442	30 000	301 352
		<i>Kommunens lån förfaller enligt följande:</i>				
		<i>Löper på obestämd tid 10 mnkr</i>				
		<i>Inom 3 år 20 mnkr</i>				
		Kostnadsersättningar				
		Gatukostnadsersättning	1 380	1 380	1 320	1 320
		Anläggningsavgifter/anslutningsavgifter	6 432	6 432	6 298	6 298
			7 812	7 812	7 618	7 618
		Summa	37 812	313 254	37 618	308 970
19		Kortfristiga skulder				
		Leverantörsskulder	11 003	29 598	9 959	14 241
		Skulder till staten	16 374	16 374	17 045	17 642
		Upplupna pensionskostnader (ind.del) inkl löneskatt	10 515	10 515	11 347	11 347
		Upplupna lönekostnader inkl sociala avgifter	18 940	18 940	19 848	19 848
		Interimsskulder leverantörsreskontra	9 585	9 585	9 684	9 684
		Interimsskulder kundreskontra	1 452	1 452	1 482	1 482
		Interimsskulder övrigt	3	3	0	0
		Skuld till VA-kollektivet	618	618	906	906
		Övriga kortfristiga skulder	1 318	8 720	1 248	23 348
		Summa	69 808	95 805	71 519	98 498

Notförteckning

(tkr)		2016		2017	
		Kommunen	Kommun- koncernen	Kommunen	Kommun- koncernen
Not	BALANSRÄKNING -POSTER INOM LINJEN				
20	Pensionsförpliktelser ansvarsförbindelse				
	Ingående förpliktelse	172 352	172 352	164 970	164 970
	Ränteuppräknig	1 409	1 409	1 411	1 411
	Basbeloppsuppräknig	485	485	2 412	2 412
	Gamla utbetalningar	-7 022	-7 022	-7 348	-7 348
	Sänkning av diskonteringsränta	0	0	0	0
	Aktualisering	0	0	261	261
	Bromsen	0	0	0	0
	Övrig post	-1 001	-1 001	-32	-32
	Löneskatt	-1 487	-1 487	-801	-801
	Förtroendevalda	188	188	-54	-54
	Löneskatt förtroendevalda	46	46	-13	-13
	Utgående förpliktelse	164 970	164 970	160 806	160 806
	<i>Förpliktelsen minskad genom partiell inlösen med 7 179 tkr inkl. löneskatt. Senast avlästa aktualiseringsgrad 97,0 %.</i>				
	Summa	164 970	164 970	160 806	160 806
21	Borgensåtaganden				
	Kommuninvest 1)	30 000	30 000	30 000	30 000
	Kommunala bolag 2)	261 875	0	261 443	0
	Egnahem	12	12	7	7
	Summa	291 887	30 012	291 450	30 007
	<p>1. Karlsborgs kommun har i juni 2002 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 288 kommuner som per 2017-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Karlsborgs kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2017-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 342 483 929 484 kronor och totala tillgångar till 349 243 746 321 kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelseerna uppgick till 321 232 860 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 327 658 590 kronor.</p> <p>2. Avser nyttjad borgen 2017-12-31. Dessutom finns beviljad men ej nyttjad borgen om 8 258 tkr.</p>				

Redovisningsprinciper

Karlsborgs kommun följer lagen om kommunal redovisning. Kommunen följer i huvudsak också de rekommendationer som lämnats av Rådet för kommunal redovisning.

Eventuella avvikelser kommenteras under respektive rubrik.

Skatteintäkter

I enlighet med rekommendation 4.2 från Rådet för kommunal redovisning periodiseras skatteintäkterna. Periodisering har gjorts enligt SKL:s decemberprognos 2017.

Pensioner

Kommunens pensionsskuld redovisas enligt blandmodellen, vilket innebär att all pension som intjänats före år 1998 inte tas upp som avsättning, utan redovisas inklusive löneskatt som ansvarsförbindelse inom linjen. Utbetalningar avseende pensionsförmåner som intjänats före år 1998 redovisas som kostnad i resultaträkningen.

Pensionsförmåner intjänade från och med år 1998 redovisas, inklusive löneskatt, som en kostnad i resultaträkningen och en avsättning i balansräkningen.

Kommunen har använt sig av KPA:s prognos för att redovisa pensionsförpliktelserna.

Periodisering har gjorts enligt KPA:s decemberprognos 2017.

Anläggningstillgångar

Som anläggningstillgång räknas en tillgång där anskaffningsvärdet uppgår till minst ett halvt basbelopp och som har en ekonomisk livslängd på minst tre år.

Anläggningstillgångar tas upp i bokföringen till värdet vid anskaffningstillfället efter avdrag för planerliga avskrivningar.

Avskrivningar görs efter en bedömning av tillgångens nyttjandeperiod. Avskrivningar påbörjas när investeringen tas i bruk.

Komponentavskrivning tillämpas.

Avskrivningstider

	antal år
Maskiner	10-20
Inventarier	3-10
Bilar och transportmedel	5-10
Byggnader	15-80
Markanläggningar	20-50
Vatten- och reningsverk samt pumpstationer	20-50

Avskrivningstider komponenter

	antal år
Gator och vägar	
Väggkropp	0
Slitlager	15-30
Hamnar	
Bryggkropp	50
Brygga	25
Vatten och avlopp	
Ledningar	50
Pumpstationer	25
Vattenverk och avloppsverk	
Byggnad	50
Processkonstruktion	30
El/styr/regler	20
Maskiner och pumpar	20
Markarbeten	20
Fastigheter	
Mark	0
Markanläggningar	30
Stomme inkl. grund	80
Stomkompletteringar	30
Yttertak (tätskikt och avvattning)	20-40
Fasad (ytbeklädnad samt fönster och dörrar)	25-80
Inre ytskikt	20
Installationer	15-25
Ventilation, styr	30
Värme sanitet	20-40
Storköksutrustning	20

Värderings- och omräkningsprinciper

Värdering av tillgångar, avsättningar och skulder har gjorts enligt försiktighetsprincipen.

Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen upprättas enligt den kommunala redovisningslagen kapitel 8 och utformas enligt god redovisningssed.

I den sammanställda redovisningen ingår Karlsborgs kommun samt moderbolaget AB Vaberget med 100 %.

I moderbolaget ingår AB Karlsborgsbostäder, Karlsborgs Turism AB, Karlsborgs Energi Försäljning AB, Karlsborgs Energi AB samt Karlsborgs Värme AB.

Den sammanställda redovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Med förvärvsmetoden menas att vid förvärvstillfället förvärvat eget kapital i kommunala bolag elimineras, varefter intjänat kapital har räknats in i koncernens eget kapital. Den proportionella konsolideringen betyder att om de kommunala bolagen inte är helägda tas endast ägda andelar av räkenskapsposterna in i koncernredovisningen.

Bokslutet baseras på Karlsborgs kommuns värderings- och avskrivningsprinciper. Om principerna väsentligt avviker från varandra i kommun och kommunala bolag justeras bolagens räkenskaper före sammanställningen. Alla transaktioner mellan bolagen har eliminerats för att ge en rättvisande bild av koncernens totala ekonomi. Obeskattade reserver har efter avdrag för latent skatteskuld hänförs till eget kapital.

KOMMUN- STYRELSEN

Nämndsordförande: Peter Lindroth (S)
Förvaltningschef: Kjell-Åke Berglund
Antal årsarbetare: 65

Uppdrag

Kommunstyrelsen leder, samordnar och följer upp kommunens verksamhet och ekonomi. Kommunstyrelsen ska genom styrning, planering och samordning av kommunens angelägenheter skapa en god hushållning av tillgängliga resurser och därmed en långsiktigt hållbar samhällsutveckling. Målsättningen är att samhällsservicen ska vara effektiv och bedrivas med hög kvalitet samt att attraktionskraften som boende- och besökskommun ska förbättras. Här ingår mark- och bostadspolitik, miljö- och energiplanering, informationsverksamhet, personalpolitik samt sysselsättnings- och näringslivsfrågor. Kommunstyrelsen ska även ha uppsikt över övriga nämnder, förvaltningar och bolag. Styrelsen ansvarar för ärendebereidning till kommunfullmäktige. På kommunstyrelsen vilar även det operativa ansvaret för teknisk verksamhet såsom vatten- och avlopp, fastighetsförvaltning, lokalförsörjning, byggnadsverksamhet, vägar, gator, parker, lokalvård och kostproduktion. Den främsta uppgiften för kommunledningsförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen är att, med hög kompetens och service, bistå kommunstyrelsen, kommunstyrelsens utskott och råd, byggnadsnämnden samt AB Vaberget i ärendehantering. I förvaltningens uppgifter ingår även att bistå övriga förvaltningar, och i viss mån kommunens bolag, med vissa specialistfunktioner. Förvaltningen ska fortlopande arbeta med att förbättra arbetsrutiner och utarbeta förslag som genererar en positiv och långsiktigt hållbar utveckling.

Årets resultat

Driftredovisning

(tkr)	Fg års bokslut	Årets bokslut	Årets budget	Avvikelse budget
Verksamhetens intäkter				
Intäkter	92 807	96 428	85 280	11 148
Summa intäkter	92 807	96 428	85 280	11 148
Verksamhetens kostnader				
Kostnader	147 721	151 887	143 793	-8 094
-varav personalkostnader	37 526	42 392	39 603	-2 789
Verksamhetens nettokostnader	54 914	55 459	58 513	3 054
Kommunbidrag	63 918	58 513	58 513	0
Resultat	9 004	3 054	0	3 054
Jämförelsetal				
Nettokostnad per invånare (kr)	7 944	7 975	8 414	
Andel av samtliga nämnders nettokostnad (%)	16,33	16,02	16,61	

I årets budget ingår under året beslutade justeringar.

Kommentar årets resultat

Kommunstyrelsen redovisar ett överskott på 3,1 mnkr. I resultatet ingår oförbrukade förfogandeanslag om 1,1 mnkr. Fastighetsdriften har under året genererat ett större överskott främst på grund av ett lågt rörligt elpris, men även för att det varit ovanligt varmt samt utförda energieffektiviseringar.

Investeringsutfallet blev betydligt lägre än budgeterat då flera objekt inte är påbörjade, eller inte slutförda och föreslås flyttas över till år 2018

Specificering av verksamhetens nettokostnader

(tkr)	Fg års bokslut	Årets bokslut	Årets budget
KF förfogandeanslag	0	0	1 075
KS förfogandeanslag	0	0	21
Politisk verksamhet	3 407	4 453	4 406
Näringsliv och turism	7 680	6 280	6 377
Projekt Forsvik	0	-515	0
Miljö och hälsa	955	842	1 062
Räddningstjänst och skydd	6 199	6 316	6 589
Trafiksamordning	1 104	1 514	1 874
Arbetsmarknadsåtgärder	1 615	2 279	2 199
Staben	5 354	6 998	7 138
Ekonomienhet	3 653	3 841	3 984
Personalenhet	3 856	3 714	4 232
IT och växel	6 599	5 527	5 287
Samhällsbyggnadsenhet (ny från 2017)	-	885	900
Vatten och avlopps-enhet	0	0	0
Fastighetsenhet	-177	759	1 577
Kostenhet	788	539	445
Gata- och parkenhet, deponi	10 173	9 850	9 334
Plan- och byggenhet	2 088	2 175	2 013
Försäljning/utrang anl.tillgångar	1 620	2	0
Summa	54 914	55 459	58 513

Årets verksamhet**Boende/besökare**

Karlsborgs kommun har ingått ett samarbete med Hjo och Tibros kommuner kring växelfunktionen. Den gemensamma växeln är placerad i Hjo kommun och från och med den 1 juni 2017 besvaras alla samtal till Karlsborgs kommun av kommunvägledare i Hjo.

I samband med att Karlsborgs kommun anslöt sig till växelsamarbetet med Hjo och Tibro kommun övergick den tidigare växel- och receptionsfunktionen i Karlsborgs kommunhus till en renodlad reception. I och med den övergången skapades också vid halvårsskiftet kommunikationsenheten i vilken receptionsfunktionen ingår.

Under hösten har fokus legat på att analysera och definiera receptionens uppdrag och arbetsformer för att hålla och utveckla en bra service gentemot besökare till kommunhuset samt inom organisationen.

Under året har stort fokus legat på utvecklingen av Karlsborgs kommuns webbplats. Projektet och utvecklingsarbetet genomfördes i samverkan med Hjo och Tibro kommuner. Den nya webbplatsen driftsattes i november.

Tillsammans med turistbolaget har en ny broschyr för boende och besökare arbetats fram.

Som en del i servicen för nyinflyttade skickar kommunen ut välkomstbrev till nya kommuninvånare. Under 2017 skickades det ut cirka 170 stycken.

Från och med mars månad så har vi i samverkan med Hjo och Tibros kommuner en gemensam organisation med två säkerhetssamordnare som är anställda av Karlsborgs kommun.

Det är viktigt att tillhandahålla en bra service till kommuninvånarna. Servicen har delvis påverkats av vakanta tjänster på plan- och byggenheten. Trots detta har vi kunnat leverera en god service och en bra tillgänglighet för kommuninvånarna.

Antalet ansökningar om bostadsanpassningar är i stort sett samma antal som tidigare år men varje enskilt ärendes omfattning har ökat.

Fastighetsavdelningen har genomfört ett omfattande fastighetsunderhåll under året. Bland genomförda underhållsprojekt kan nämnas arbeten på Strandskolan, Moliden, Forsviks Bruk samt Haganäset.

En ny förordning för kommunal Energi- och klimatrådgivning har inneburit betydligt mindre statliga medel. För att Karlsborg ska ha möjlighet att tillhandahålla energi- och klimatrådgivning till kommuninvånarna har ett samarbetsavtal ingåtts om gemensam energi- och klimatrådgivning i kommunerna Bollebygd, Herrljunga, Hjo, Karlsborg, Tibro, Tidaholm och Vårgårda.

Enligt underhållsplanen för gator har Hamngatan/Vinkelgatan, Majorsgatan och Köpmannagatan fått ny slitlagerbeläggning. Vidare har Öltappens norra del iordningställt och fått ny funktion som ändhållplats för linje 400 & 401 från december 2017.

Ny parkeringsyta utmed Vinkelgatan och ny gång- och cykelbana utmed Hamngatan har gjorts.

Vattenläckor på ledningsnätet, är totalt för året sju stycken, har reparerats. Under året har ett antal byten och renoveringar av vattenledningsserviser och vattenledningar genomförts.

Ekonomi

Kommunstyrelsens resultat blev betydligt bättre än det budgeterade resultatet. En av anledningarna är att de politiska förfogandeanslagen inte har nyttjats fullt ut.

Samhällsbyggnadsförvaltningen redovisar ett positivt utfall jämfört med budget. De enheter som visar ett positivt utfall är fastighetsenheten och VA-enheten. Fastighetsavdelningens överskott kan främst härledas till lägre energikostnader än budgeterad till följd av en mild vinter. VA-enheten har ej genomfört samtliga planerade investeringar.

Gata- och parkenheten redovisar ett underskott. Underskottet kan härledas till ej budgeterade kapitalkostnader för näridrottsplatser i Mölltorp och vid Strandskolan samt kostnader för insatser i samband med nationaldagsfirandet.

Kostenheten redovisar ett underskott till följd av ökade inköpskostnader för livsmedel. Livsmedelspriserna har under året stigit med cirka 10 %.

Arbetet med att utveckla samverkan internt och externt fortsätter.

Medarbetare

Bemötande är en röd tråd som ingår i alla fyra perspektiven som vi bygger våra mål efter. Genom löpande utbildningar och föreläsningar vill kommunen tydliggöra för alla medarbetare vikten av hur vårt bemötande är gentemot medborgare men även i vårt förhållningssätt till varandra.

Karlsborgs kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare där medarbetare ges förutsättningar till ett hållbart medarbetarengagemang. För att uppfylla detta har vi under året erbjudit en rad utvecklingsmöjligheter.

En utbildningssatsning i lönebildning och verksamhetsutveckling som påbörjades i december 2016 slutfördes i början av 2017. Det har även genomförts arbetsmiljöutbildning för nya chefer samt nya skyddsombud.

"Introduktion till ledarskap" för eventuellt blivande chefer har genomförts under 2017 i samarbetet med

Hjo och Tibro. Fem deltagare valdes ut från varje kommun för deltagande i denna utbildning.

Ledarutvecklingsprogram för nya chefer genomförs i samarbete med Hjo kommun.

Introduktionsdag för nyanställda genomfördes i oktober och utvärderingen av denna fick även detta år ett mycket positivt gensvar.

Utbildning i bemötandefrågor ingår i utbildningsområdet "Bättre arbetsmiljö", som ligger i den rullande treårscykel vilken startade 2017, där även hjärt- och lungräddning med defibrillator (D-HLR) och brandskyddsutbildning ingår. Dessa utbildningar omfattar all tillsvidareanställd personal.

En ny medarbetarenkät genomfördes under hösten 2017 och kommer att redovisas i början av 2018.

Kompetensförsörjningsrapport samt rutin gällande kränkande särbehandling har tagits fram.

Handlingsplan gällande "Heltid som Norm" har tagits fram i samarbete med en arbetsgrupp bestående av representanter från kommunen samt från fackförbundet Kommunal.

"Hållbart arbetsliv" är ett projekt som sker i samarbete med Högskolan i Skövde samt ytterligare tre kommuner (Hjo, Lidköping och Götene).

I maj tecknades en lokal överenskommelse mellan Karlsborgs kommun och Kommunal gällande extratjänster. Under året har 20 serviceassistenter anställts i de olika förvaltningarna.

Under hösten har kostenheten arbetat med att utreda och planera för organisationsförändringar inom verksamheten. Mottagningsköken på Kvarnbäcken, Myran och Carl Johanskolan ändras om till tillagningskök. Tanken är att personalen organiseras under kostenheten vilket innebär att personal som tidigare varit anställda under barn- och utbildningsförvaltningen överförs till kostenheten.

Under året har rekrytering av en bygglovshandläggare genomförts. Rekrytering av ytterligare en bygglovshandläggare och planarkitekt pågår.

Svårigheter med att tillsätta vakanta tjänster har inneburit att enheten har varit beroende av att köpa in konsulttjänster både inom bygglovshantering och planarbete.

Foto: Rickard Eklund

Migreringen av IT-miljön från Novell till Microsoft genomfördes första helgen i februari. Utbildningar genomfördes under april.

Ytterligare verktyg för att höja informationssäkerheten har installerats. IT-miljön är nu skyddad från kapning av våra e-postadresser samt att e-posttrafiken kan övervakas för att säkerställa att känsliga uppgifter hanteras på rätt sätt.

Samhällsutveckling

Med stor glädje kan vi nu se en positiv befolkningstillväxt i kommunen och med detta också ett behov av fler bostäder.

Under året har inflyttning skett i våra nybyggda höghus vid Strömmen. Ett nytt positivt inslag i Karlsborgs vy som har fått mycket uppmärksamhet.

Våra asylboenden har under året avvecklats och en av våra stora utmaningar är nu att lyckas med att integrera våra nyanlända och att de kan få en egen försörjning och bo kvar i Karlsborg.

Under året har tre detaljplaner antagits och dessutom har även ett underlag för en ny detaljplan över Norra kanalområdet tagits fram.

Arbeten med att renovera och förbättra hamnen i Granvik och området kring denna har fortsatt under året. En fördjupning av hamnen för att bättre kunna ta emot större båtar har genomförts med hjälp av

delfinansiering från Leader.

Kommunens trafiksäkerhetsarbete har under året bland annat omfattat trafiksäkerhetsutbildning för skolelever årskurs F-9 och ensamkommande flyktingbarn samt personalutbildning för anställda inom hemvården. Hastighetsinformation ges via två nyinköpta "Din fart" tavlor.

Det lokala övergripande målet för folkhälsoarbetet i Karlsborg kommun är att "Karlsborgs kommun ska vara en socialt hållbar kommun".

Folkhälsorådet har ingen egen verksamhet, de ska stödja, utveckla och samordna det lokala folkhälsoarbetet samt verka för att folkhälsofrågorna integreras i förvaltningarnas verksamhet. Barn och ungdomars psykiska hälsa och fullföljda studier är angeläget och därför prioriterades hälsofrämjande skolutveckling och föräldraskapsstödjande verksamhet. Olika processer inom dessa områden har pågått och fortgår 2018 tillsammans med förvaltningarna i kommunen enligt folkhälsoplan 2017.

I början av juni genomfördes en utvecklingsdag i folkhälsofrågor. Där beslutades att arbetet med att ta fram en social hållbarhetsplan skulle starta upp. Planen för social hållbarhet ska ses som en del i arbetet för att uppnå - Vision 2020 - samt kommunfullmäktiges mål om en socialt hållbar kommun. Det färdigställda dokumentet planeras antas av kommunfullmäktige i slutet av 2018.

Måluppfyllelse

Perpektiv	Kommunfullmäktigsmål		Nämndensmål			Styrtal	Utfall	Målvärde
Boende/Besökare	Karlsborgs kommun ska vara attraktiv för både boende och besökare.	■	Karlsborg ska man få ett gott bemötande och uppleva att det är enkelt att kontakta kommunen.	●	↗	Andel som får svar på e-post inom två dagar i %.	85	85
				■	↘	Andel som tar kontakt med kommunen via telefon som får ett direkt svar på en enkel fråga i %.	39	73
				■	↗	Andel som upplever ett gott bemötande vid kontakt med kommunen i %.	78	85
Ekonomi	Karlsborgs kommuns samlade ekonomiska resultat ska motsvara minst 2 % av skatter och generella statsbidrag.	●	Kommunstyrelsen resultat ska vara i balans med budget.	●	↗	Årsprognos vid delår och utfall vid bokslut (tkr).	3 054	0
Medarbetare	Karlsborgs kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare.	■	Ett hållbart medarbetarengagemang.	■	↘	Hållbart medarbetarengagemang.	74	80
Samhällsutveckling	Karlsborgs kommun ska vara en socialt hållbar kommun.	■	Alla ska ges förutsättningar till goda och trygga livsvillkor och livsmiljöer.	■		Upplevd trygghet 18-84 år.	68	75
				Ej mätt		Upplevd hälsa.		

Sammanfattande bedömning

Analys:

Boende/besökare

Vissa delar av målet är ej uppfyllt. Andelen som får ett direkt svar på en enkel fråga och andelen som upplever ett gott bemötande vid kontakt med kommunen uppnår inte målvärdena. Främsta orsaken till detta är den organisationsförändring som genomfördes under 2017 som innebar att kommunens växel flyttades till Hjo. Det gemensamma svarsstället för Hjo, Tibro och Karlsborgs kommuner är en betydligt större enhet där Karlsborg endast har funnits med i några månader. Därför kunde man förvänta sig ett lägre resultat avseende kvaliteten på ställda frågors svar.

Svarstider på frågor ställda till kommunens e-post ligger i nivå med övriga kommuner i riket. Svar lämnas inom 24 timmar på 80 % av inkomna frågor och efter 48 timmar har 85 % fått svar.

Vårt bemötande bli bättre och pekar i rätt riktning.

Medelvärdet för samtliga kommuner i riket är 81. Utfallet ligger således några enheter lägre.

Ekonomi

Årets resultat för kommunstyrelsen gav ett positivt utfall på drygt 3 mnkr. Största positiva poster är ej förbrukade förfogandeanslag och vår fastighetsverksamhet. I det senare fallet så har det milda vädret och ett lågt elpris varit starkt bidragande orsaker.

Medarbetare

Den huvudsakliga anledningen till att målet inte är uppfyllt beror på att våra medarbetare upplever att arbetsplatsens mål inte följs upp och utvärderas på ett bra sätt.

Samhällsutveckling

Vid undersökningen 2015 var index för trygghet 70. Årets undersökning visar på en liten minskning, index 68. Dock ligger vårt värde högre än för samtliga kommuner i årets undersökning, där indexet var 57. Sett till ålder av andelen svarande, går det att se att många som svarat är över 45 år och de allra flesta som svarar är 65 år och äldre.

Slutsats:

Boende/besökare

Målvärdet för 2018 vad gäller svarstider på e-post är 90 % och trenden pekar på förbättrat resultat över tid så med information och bibehållet eller ökat engagemang så ser utvecklingen positiv ut.

Diskussioner förs nu med växelpersonalen i Hjo för att analysera och identifiera åtgärder som bidrar till bättre måluppfyllelse.

Resultatet avseende vårt bemötande kommer att analyseras ytterligare för att på så sätt hitta områden där insatser får bäst effekt och bidrar till att vi kan nå målvärdena kommande år.

Ekonomi

Trots många utmaningar under året så är 3 054 tkr ett mycket bra resultat. För att klara måluppfyllelsen framåt så behövs det en god ekonomisk hushållning kombinerat med långsiktiga lösningar vilket initialt kan innebära kostnadsökningar exempelvis ökad kommunal samverkan inom vissa strategiska områden.

Medarbetare

Vårt arbete med att följa upp och utvärdera arbetsplatsernas mål blir nu ett utvecklingsområde för våra chefer under 2018. Det kommer att tas upp i samtliga ledningsgrupper. Kontinuerlig uppföljning kommer att ske.

Samhällsutveckling

Brottsförebyggande rådet (BRÅ) möten vittnar om att vi har en trygg kommun i jämförelse med andra. Den upplevda tryggheten ligger klart högre i Karlsborgs kommun än i övriga kommuner i årets undersökning. Vårt målvärde ligger högt och vi arbetar framåt för att uppnå denna målsättning.

Utvecklingstendenser

Boende/besökare

Karlsborgs befolkning ökar. Denna utveckling märks av ett ökat byggande i kommunen. Antalet lovändan har ökat med cirka 16 % mot föregående år. Viktigt är att Karlsborg även i fortsättningen är en attraktiv kommun både för boende och besökare. Detta kräver fortsatta satsningar på offentliga platser, gator och parker både när det gäller nyinvesteringar och när det gäller drift och underhåll.

En ökad samverkan med andra kommuner, då med främst Hjo och Tibro, är viktigt för att vi ska klara av många av de utmaningar som vi står inför såsom digitalisering, kompetensförsörjning och ekonomiska utmaningar.

Om erforderliga beslut tas så kommer den nya köksorganisationen att träda i kraft under våren. Planeringen är att den ska ske i en organisatorisk samverkan med Hjo och Tibro.

Vi behöver fortsätta att utveckla vår IT-miljö för automatiserat informationsflöde och e-tjänster.

För att Karlsborg ska fortsätta att vara en attraktiv kommun för både boende och besökare krävs en fortsatt hög planberedskap för att möta de utvecklingskrav som samhället står inför. En framtida planering av nya bostäder krävs avseende både villabyggnad och flerfamiljshus.

Ekonomi

Ekonomi för kommunstyrelsen har varit positiv men kommunen är nu i ett expansivt läge med många nyinvesteringar, både genomförda och kommande. Största enskilda investeringsobjektet är den kommande byggnationen av en ny skola.

Medarbetare

Varje rekrytering är en stor och långsiktig investering och en lyckad rekrytering innebär att rätt person rekryteras, i tid och på ett kostnadseffektivt och icke diskriminerande sätt. Som ett stöd till rekryteringsprocesserna har ett arbete påbörjats med att ta fram riktlinjer för rekrytering.

En medarbetarpolicy ska arbetas fram för att ge kommunens medarbetare en tydlig bild över förväntningar på medarbetarskap och medarbetaransvar.

Ledarskapsutveckling och medarbetarutveckling ska fortsätta att vara i fokus. Utbildning inom D-HLR, "Brandskydd" och "Bättre arbetsmiljö" fortsätter som tidigare under en rullande treårscykel som startades 2017.

Från och med 1 januari 2018 inför Karlsborgs kommun ett friskvårdsbidrag. Karlsborgs kommun vill vara en attraktiv arbetsgivare där man erbjuder ett hållbart arbetsliv, vilket innebär att ha arbetsplatser som främjar hälsa och välbefinnande. Genom friskvårdsbidraget vill kommunen bland annat uppmuntra och motivera medarbetare till en hälsosam livsstil. Man kan välja mellan friskvårdsbidrag eller en friskvårdstimme i veckan om verksamheten så tillåter.

En tendens inom IT-området, och som framgår i nationella och regionala IT-strategier, är att åstadkomma högre kvalitet och effektivitet i verksamheterna. Med tanke på den utmaning offentliga Sverige står inför när det gäller rekrytering av personal framöver så är det nödvändigt att prioritera utvecklingen av våra verksamheter med stöd av IT.

Som ett led i denna tendens har Karlsborgs kommun för avsikt att installera verktyg för att automatisera hanteringen av användarkonton och kvalitetssäkra personuppgifter i vår IT-miljö. Verktyget erbjuder bland annat funktioner för att skapa regelverk som gör att användare alltid har rätt behörigheter och att användarkonton aktiveras och inaktiveras i rätt tid.

Karlsborgs kommun ska dessutom installera verktyg för administration av mobila enheter på distans. Detta gör bland annat att support på mobiltelefoner och surfplattor kan lämnas oavsett var innehavaren befinner sig vilket leder till färre och kortare avbrott och högre tillgänglighet.

Den 25 maj 2018 ersätts personuppgiftslagen med dataskyddsförordningen (GDPR). GDPR ger ett starkare integritetsskydd vid behandling av personuppgifter. Kommunens utmaning blir att öka kompetensen inom området och införa rutiner för behandling av personuppgifter som gör att kraven i GDPR uppfylls.

Samhällsutveckling

Genomförandet av Vision 2020 behöver intensifieras inom prioriterade insatsområden. Fortsatta insatser behövs för att öka kommunens attraktivitet som boende- och besöksort. Nöjda invånare och besökare

är de bästa marknadsförarna för vår kommun.

Kulturen har en viktig del i besöksnäringen och är därmed av stor betydelse för utvecklingsarbetet. Forsviks bruk har en fortsatt stor utvecklingspotential i detta sammanhang. Karlsborgs unika läge med vatten och skog ger upphov till många möjligheter. Utvecklingen av Granvik och Tiveden är av stor vikt för fisketurism och en ökad besöksnäring. 2019 fyller Karlsborgs fästning 200 år. Planeringen av firandet trappas upp under 2018 för att starta upp vid nyårskiftet och pågå under 2019.

Karlsborg växer och målet är att växa ännu mer. Att arbeta för ett gott samarbetsklimat med det lokala näringslivet, att verka för att få fler företagsetableringar och därmed fler arbetstillfällen till vår kommun är en viktig framgångsfaktor.

Arbetet med att lyckas ta väl hand om våra nyanlända bör prioriteras. Ett effektivt och lyckat integrationsarbete kombinerat med möjlighet till boende och arbete är av största vikt.

Under 2018 övergår arbetsmarknadsenheten till att bli en verksamhetsgren i den kommunala organisationen placerad direkt under kommunstyrelsen.

Planeringen för en ny skola fortsätter. Besked från Statens fastighetsverk angående vår förfrågan om tillgång till mark vid Molidens idrottshall dröjer och med anledning av detta så har samhällsbyggnadsförvaltningen fått uppdraget att undersöka andra möjliga alternativ.

En lösning för en flytt av kommunens slutarkiv i Mariestad och förutsättningarna för ett nytt gemensamt arkiv tillsammans med Hjo och Tibro, placerat i Karlsborg, planeras komma till stånd under 2018.

En viktig process under 2018 är därför att ta fram ett strategiskt underlag "Plan för social hållbarhet Karlsborgs kommun, 2019-2022". Processen medför också att en väl fungerande arbetsmodell för social hållbarhet implementeras i kommunen.

Ett spännande projekt "Inspelningsplats Karlsborg" har beviljats ekonomiskt stöd av Leader. Leader är en metod inom EU för att utveckla landsbygden utifrån lokala förutsättningar. Projektet kommer att löpa fram till 30 november 2019 och där ska företagare, föreningar, privatpersoner och Karlsborgs kommun tillsammans profilera sig som en destination för film- och TV-produktion.

Verksamhetsmått

(tkr)	Fg års bokslut	Årets bokslut	Årets budget
Parkenheten			
Grönyta, antal m ² (ca)	300 000	300 000	300 000
Bruttokostnad/ m ² , kr	6,56 *)	7,61	7,90
Fastighetsenheten (exkl. Forsviks industriminne)			
El, kwh/m ²	77,64	84,02	77,73
Uppvärmning, kwh/m ²	94,46	105,77	94,63
Totalt kwh/m ²	172,10	189,79	158,10
VA-enheten			
Antal anläggningar, st	2 182	2 186	2 186
Producerad vattenmängd, m ³	681 971	607 402	600 000
Kostenheten			
Antal lunchportioner till skolor, st	103 594	113 450	100 000
Antal lunchportioner till socialnämndens verksamheter, st	28 811	29 178	28 800
Medborgardialog/kommunikation			
Antal frågeställare på allmänhetens frågestund	7	3	10
Antal medborgarförslag	7	19	10

*) exkl. integrationsmedel

KULTUR- OCH FRITIDS- NÄMNDEN

Nämndsordförande: Stig Carlsson (S)
Förvaltningschef: Thomas Blomgren
Antal årsarbetare: 17

Uppdrag

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för den kommunala kultur- och fritidsverksamheten samt stöder och samordnar övrig kultur- och fritidsverksamhet i kommunen. Nämnden verkar för samarbete inom verksamhetsområdet med andra kommuner och regionala instanser exempelvis Västra Götalandsregionen och Skaraborgs kommunalförbund. Verksamheten ska bidra till att skapa ett gott liv för kommuninvånarna och därmed bli en attraktiv kommun för kommuninvånare och besökare.

Kultur- och fritidsnämndens uppdrag är att bedriva biblioteksverksamhet enligt bibliotekslagen, vara huvudman för kulturskolan och fritidsgårdsverksamheten och erbjuda programverksamhet för alla åldrar. Vidare ska nämnden ansvara för konstnärlig utsmyckning i kommunens fastigheter och vara rådgivande när det gäller offentlig miljö. Nämnden ska ansvara för att tillgängliggöra kulturarvet i samarbete med lokala aktörer. Nämnden ska även tillse att viktiga kulturmiljöer och byggnader tas tillvara enligt gällande rekommendationer.

Kultur- och fritidsnämndens uppdrag innebär att fördela och hyra ut kommunens lokaler och anläggningar till idrottsföreningar och allmänheten. Nämnden ansvarar för att upplåta lokaler för skolans gymnastik- och idrottsundervisning samt bedriva simundervisning och erbjuda allmänt bad. Vidare ska nämnden ansvara för stöd och samarbete med föreningslivet och studieförbunden vilket även inbegriper att administrera ekonomiska bidrag enligt gällande regler samt upprätthålla ett föreningsregister och en bokningsfunktion över idrottsanläggningens tillgänglighet på kommunens webbplats. Nämnden ansvarar även för utvecklingen av friluftslivet i kommunen och tillsammans med andra verksamheter även till att främja besöksnäringen i kommunen.

Årets resultat

Driftredovisning

(tkr)	Fg års bokslut	Årets bokslut	Årets budget	Avvikelse budget
Verksamhetens intäkter				
Intäkter	3 606	4 178	3 701	477
Summa intäkter	3 606	4 178	3 701	477
Verksamhetens kostnader				
Kostnader	20 237	19 751	19 718	-33
-varav personalkostnader	7 837	8 511	8 371	-140
Verksamhetens nettokostnader	16 631	15 573	16 017	444
Kommunbidrag	17 551	16 017	16 017	0
Resultat	920	444	0	444
Jämförelsetal				
Nettokostnad per invånare (kr)	2 406	2 239	2 303	
Andel av samtliga nämnders nettokostnad (%)	4,95	4,50	4,55	

I årets budget ingår under året beslutade justeringar.

Kommentar årets resultat

Det positiva resultatet beror till största delen på att förvaltningen har fått ett större bidrag från Migrationsverket och Västra Götalandsregionen än förväntat. Det beror även på att föreningar inte har sökt bidrag i den omfattning som varit möjligt. På grund av olika personalförändringar på Moliden och Kabyssen så har vi fått ställa in några aktiviteter som har bidragit till minskade intäkter på Moliden samt minskade kostnader på Kabyssen. Årets resultat får ändå ses som positivt då nämnd och förvaltning förbrukat cirka 97% av den totala budgeten.

Specificering av verksamhetens nettokostnader

(tkr)	Fg års bokslut	Årets bokslut	Årets budget
Politisk verksamhet	140	178	149
Lotteriverksamhet	-7	-7	-4
Stöd till studieorganisation	215	215	215
Allmän kulturverksamhet, övrigt	1 399	1 478	1 628
Bibliotek	3 838	3 708	3 959
Kulturskola	443	444	450
Allmän fritidsverksamhet	1 774	900	999
Idrotts- och fritidsanläggningar	5 101	4 242	3 939
Fritidsgården Kabysen	1 122	905	1 049
Gemensam administration	2 606	3 510	3 633
Summa	16 631	15 573	16 017

Årets verksamhet**Boende/besökare**

Kultur- och fritidsnämnden har tillsammans med sin förvaltning, föreningslivet och övriga aktörer erbjudit kommuninvånarna och besökare ett brett utbud av kultur- och fritidsaktiviteter. Verksamheten har i hög grad haft fokus på barn och unga.

Under året har det genomförts en mängd aktiviteter och arrangemang i kommunen där förvaltningen varit delaktig, allt ifrån utställning på Fästningsmuseet till Nationaldagsfirande.

Arbetet med skolkulturen har återupptagits under hösten. Kultursamordnaren har tillsammans med ungdokumentgruppen, som består av lärarrepresentanter från kommunens skolor och friskolan i Forsvik, programlagt föreställningar för elever under skoltid.

Utökade öppettider på Molidens sim- och idrottsanläggning och Kabysens fritidsgård har ökat tillgängligheten för våra kommuninvånare och besökare. Detta har slagit väl ut och responsen har varit positiv.

Biblioteket är nu klara med grundarbetet gällande gemensam biblioteksdatas för åtta kommuner i Skaraborg.

Arbetet med uppstart av Kulturstugan, som är en ny verksamhet som kommer att omvandla brovaktarstugan vid kanalen till ett litet kulturhus, fortsätter och invigning beräknas till maj 2018.

Antalet aktiviteter och deltagande barn och ungdomar i våra föreningar har en fortsatt positiv utveckling. Andelen flickor ökade och utgjorde under våren 45,5 % av samtliga deltagare.

En investering av golv och rullbara kampsportsmattor i judohallen har gjorts för att lösa något av det ökade behovet. Under vinterhalvåret finns ytterst få lediga tider i lokalerna.

Det har anordnats ett antal läger på Moliden och Karlsborg uppfattas som den perfekta lägerorten som flertalet föreningar gärna återkommer till.

Integrationsarbetet har fortsatt med bland annat Öppen Hall, fria aktiviteter, på Moliden varannan lördag och "After School fotboll" på torsdagseftermiddagar plus en del andra aktiviteter i samarbete med Sports For You/Västra Götalands IF.

Klarar vi det ökade behovet av lokaler från föreningslivet så talar det mesta för en fortsatt positiv utveckling av föreningar, deltagarantal, publika arrangemang, läger och besökande gäster.

Vårsäsongen avslutades med den populära sommarskolan där cirka 150 barn deltog.

Kommunen har återigen fått ett bidrag från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor för att stötta barn- och ungdomar med sommarlovsaktiviteter.

Ekonomi

Kultur- och fritidsnämnden fick en något utökad budget för 2017. Detta innebar bland annat att vi behållit utökade öppettider på Moliden och Kabysen. Förvaltningen gör ett positivt bokslut 2017.

Medarbetare

Rekrytering av verksamhetschef för Moliden och Kabysen, bibliotekschef och bibliotekarie är nu klart. Förvaltningen har också anställt en förvaltningssekreterare. Förvaltningen har fått fyra extratjänster via Arbetsförmedlingen. Arbetet med organisationen i förvaltningen pågår och medarbetarenkäten visar att vi är på rätt väg där medarbetarna ser positivt på vår arbetsmiljö.

Foto: Michael Erhardsson

Samhällsutveckling

Politiker, förvaltningschef och medarbetare deltar i flera lokala och regionala nätverk. Skaraborgs kommunalförbunds kultur- och fritidschefsnätverk arbetar bland annat med att se över kommunernas organisation kring kulturskolor. Kommunens utvecklingsgrupp arbetar med översiktsplanen, Vision 2020, som underlag.

En biblioteksdatabas är implementerad på Karlsborgs bibliotek och på våra filialer. Det har bidragit till ett ökat utbud och bättre service för våra kommuninvånare och besökare. Vi har öppnat upp biblioteken för nya besöksgrupper och arbetar för ökat besöksantal.

Renoveringen av Edets kvarndamm och Benstamp är nu klar med tillgänglighetsanpassning. Arbetet med att utveckla en mötesplats för kulturen fortskrider och invigningen av Kulturstugan beräknas till maj 2018.

Nationaldagsfirandet genomfördes med stor framgång och många besökare.

Området vid Strandvägen har utvecklats med projektet "Sommarhäng" där hängmattor samt bokskåp installerades i parkområdet.

Integration är nu en naturlig del av vårt totala uppdrag inom samtliga verksamheter.

Måluppfyllelse

Perpektiv	Kommunfullmäktigesmål		Nämndensmål			Styrtal	Utfall	Målvärde
Boende/Besökare	Karlsborgs kommun ska vara attraktiv för både boende och besökare.	●	Kultur och fritid i Karlsborg ska erbjuda kommuninvånarna och besökarna en livsmiljö som främjar god folkhälsa med möjligheter till ett brett kulturutbud, motion, rekreation och friluftsliv.	●		Andel nöjda kommuninvånare och besökare (%).	82,7	80
Ekonomi	Karlsborgs kommuns samlade ekonomiska resultat ska motsvara minst 2 % av skatter och generella statsbidrag.	●	Väl riktade medel mot verksamheter som utvecklar kommunens kultur, fritids och friluftsliv samt en effektiv ekonomisk hushållning för en budget i balans	●	↗	Årsprognos vid delår och utfall vid bokslut (tkr).	444	0
Medarbetare	Karlsborgs kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare.	●	Medarbetarna i kommunen ska erbjudas ändamålsenliga och moderna arbetsförhållanden och ges möjlighet till personlig utveckling.	●	↗	Andel nöjda medarbetare (%).	91,3	80
Samhällsutveckling	Karlsborgs kommun ska vara en socialt hållbar kommun.	●	Kultur och fritid ska främja integrationsprocesser, vara en resurs i det livslånga lärandet samt skapa förutsättningar för ett aktivt kultur, fritids och föreningsliv.	●		Andel kommuninvånare som anser att Karlsborg erbjuder ett aktivt kultur, fritids och föreningsliv (%).	82,2	80

Sammanfattande bedömning

Analys

Kultur- och fritidsnämndens samtliga mål är uppfyllda vilket får ses som mycket positivt. Det ekonomiska resultatet är också positivt. Medborgarenkäten visar att vi är på rätt väg och våra kommuninvånare är mycket nöjda med våra verksamheter, se styrkorten.

Året har präglats av rekryteringsarbete samt arbete med organisation. Förvaltningen gör ett överskott som till största del beror på ökade intäkter, bidrag från Migrationsverket, Länsstyrelsen, Västra Götalandsregionen samt myndigheten för civilsamhällsfrågor.

Slutsats

Kultur- och fritidsnämndens resultat får ses som mycket bra och inför 2018 står vi med full bemaning i vår förvaltning vilket ger goda förutsättningar för fortsatt utvecklingsarbete.

Utvecklingstendenser

Boende/besökare

I och med utökade öppettider på Moliden och Kabysen ser vi en ökad besöksfrekvens i våra verksamheter.

Sommarsimskolan sticker ut som en attraktiv utbildning även för våra grannkommuner, Tibro, Hjo, Töreboda och Skövde.

Biblioteket är fortsatt en viktig mötesplats, inte minst i vårt integrationsarbete.

Arbetet med kultur riktat mot barn och ungdom fortsätter att utvecklas och arbetet med kulturstuga fortskrider enligt plan.

Föreningsaktiviteterna ligger på en stabil nivå med ett väldigt brett utbud och stort ideellt engagemang.

Trycket på träningsstider är mycket stort på Moliden. För att föreningslivet skall kunna fortsätta att utvecklas och växa behöver tillgänglighet och förutsättningar ses över.

Förutsättningarna för en aktiv fritid och friluftsliv har ytterligare förbättrats med satsningen på Tivedens nationalpark.

Hankens isbana har fått bättre förutsättningar för spolning av is samt bättre belysning och är nu ytterligare en mötesplats Karlsborg.

Förvaltningen behöver fortsatt arbeta med att stärka upp informationen till våra medborgare och besökare om dessa goda förutsättningar som finns i kommunen.

Ekonomi

En effektiv och tydlig organisation har satt sig i verksamheterna. Vi arbetar för att ytterligare förbättra service och tillgänglighet för kommuninvånare och besökare.

Samtliga medarbetare skall ha rätt till heltid och detta kommer kultur- och fritidsnämnden att aktivt driva framöver.

För att kunna utöka tillgänglighet och service till våra kommuninvånare och besökare behöver förvaltningen fortsätta arbetet med kompetensförsörjning, effektivisering, information och service.

Medarbetare

Förvaltningen arbetar aktivt med att förbättra arbetsmiljö och att stärka organisationen med rätt kompetens. Kommunen och förvaltningen arbetar aktivt med personalpolitik för framtida rekryteringar. Service, information och kommunikationskompetens är en kompetenshöjande satsning mot framtiden. Medarbetarnas delaktighet är hög och varje enskild medarbetare har ett tydligt uppdrag.

Samhällsutveckling

Nämnden verkar för ökat samarbete inom verksamhetsområdet med andra kommuner och regionala instanser (Västra Götalandsregionen, Skaraborgs kommunalförbund) samt ansvarar för att verksamheten bidrar till att skapa ett gott liv för kommuninvånarna och därmed bli en än mer attraktiv kommun.

Nämnden fortsätter sitt arbete med styrdokument som Friluftspan, Kulturplan samt Biblioteksplan för att ge tydlig vägledning i kommunens framtida utvecklingsarbete.

Förvaltningen har fått mycket positiv respons gällande tillgänglighet till våra anläggningar samt friluftsområden.

Besöksnäringen växer i Karlsborg och detta innebär ökade förväntningar på kultur- och fritidsförvaltningen. Kommuninvånarna samt besökarna ställer idag högre krav på information om vilka förutsättningar som finns i kommunen. Förvaltningen bör arbeta mer aktivt med kommunikation, information och marknadsföring under kommande år.

Verksamhetsmått

(tkr)	Fg års bokslut	Årets bokslut	Årets budget
Besök/år Biblioteken	45 539	41 401	48 000
Utlån/år Biblioteken	37 938	35 089	48 000
Antal elever i sommarsimskola Moliden	150	150	130
Antal badande/år Moliden	20 778	21 643	22 000
Antal aktiva utövare/år, idrott Moliden	23 823	30 206	25 000
Antal besökare/publik/år Moliden	9 232	11 745	10 000
Antal elever i kulturskolan, vårterminen	70	65	70
Antal elever i kulturskolan, höstterminen	70	60	70

BYGGNADS- NÄMNDEN

Nämndsordförande: Anders Gunnarsson (S)

Förvaltningschef: Håkan Karlsson

Antal årsarbetare: 0

Uppdrag

Byggnadsnämnden ansvarar för tillsyn och myndighetsutövning gällande plan- och bygglovsverksamhet och strandskydd. Verksamheten styrs i hög grad av gällande lagstiftning.

Nämnden har ansvar för kommunens mätning, beräkning och kartframställning (MBK- verksamhet). Fastställande och registrering av namn på gator, kvarter och lägesadresser på fastigheter. Nämnden har även funktionen som kommunens trafiknämnd, vilket bland annat innefattar att besluta om lokala trafikföreskrifter och parkeringstillstånd.

Plan- och byggenhetens personal, som ingår i kommunstyrelsen, finns till nämndens förfogande.

Driftredovisning

(tkr)	Fg års bokslut	Årets bokslut	Årets budget	Avvikelse budget
Verksamhetens intäkter				
Intäkter	0	0	0	0
Summa intäkter	0	0	0	0
Verksamhetens kostnader				
Kostnader	188	222	269	47
-varav personalkostnader	177	211	243	32
Verksamhetens nettokostnader	188	222	269	47
Kommunbidrag	262	269	269	0
Resultat	74	47	0	47
Jämförelsetal				
Nettokostnad per invånare (kr)	27	32	39	
Andel av samtliga nämnders nettokostnad (%)	0,06	0,06	0,08	

I årets budget ingår under året beslutade justeringar.

Kommentar årets resultat

Byggnadsnämnden har som mål att "Byggnadsnämndens budget ska vara i balans". Målet är uppnått då byggnadsnämnden redovisar ett överskott om 47 tkr. Budgeten för byggnadsnämnden omfattar endast den politiska verksamhetens kostnader.

Specificering av verksamhetens nettokostnader

(tkr)	Fg års bokslut	Årets bokslut	Årets budget
Byggnadsnämnd	188	222	269
Bygg/Fysisk planering/MBK	2 088	-	-
Trafik	96	-	-
Summa	2 372	222	269

Kommentar: Bygg, fysisk planering, MBK och trafik är överflyttade till samhällsbyggnadsförvaltningen från 2017.

Foto: Ronnie Persson

Årets verksamhet

Boende/besökare

Nämnden bedömer att servicen till allmänheten och företag i stort sätt varit god trots att enheten under året haft vakanta tjänster, vilket har resulterat i att handläggningsterna har påverkats så att samtliga ärenden inte har kunnat handläggas inom 10 veckor.

Ekonomi

Resultatet för året är 47 tkr vilket visar att ekonomin är i balans. Byggnadsnämndens budget omfattar den politiska organisationen. Budgeten för personal och övriga driftkostnader är budgeterade under kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsförvaltningen

Medarbetare

Under året har rekrytering av bygglovshandläggare genomförts som ersättning för en handläggare som slutade sin anställning vid Karlsborgs kommun. Rekrytering av ytterligare en bygglovshandläggare och planarkitekt pågår.

Svårigheterna med att tillsätta de vakanta tjänsterna har inneburit att enheten har varit beroende av att köpa in konsulttjänster både inom bygglovshanteringen och i planarbetet.

Samhällsutveckling

Under året har tre detaljplaner antagits:

Sörhams fritidsområde. Detaljplanen syftar till att reglera byggrätterna inom området samt att säkerställa mark för en framtida hållbar vatten- och spillvattenlösning med ett gemensamt omhändertagande av spillvatten.

Granvik. Detaljplanens syfte är att möjliggöra nybyggnad av en restaurang, fler uthyrningsstugor, förbättring av hamn och parkering samt serviceloler för allmänhet och besökare.

Norra Hanken. Syftet har varit att anpassa områdets bestämmelser efter dagens behov och lagstiftning. Samt att reglera så att bostadsområdets varierande bebyggelse och hamnorådets användningsområde överensstämmer med den nya detaljplanen.

Under året har även ett underlag för en ny detaljplan över Norra Göta kanalområdet tagits fram. Planens syfte är att möjliggöra uppbyggnad av ett eventområde.

Måluppfyllelse

Perpektiv	Kommunfullmäktigesmål		Nämndensmål			Styrtal	Utfall	Målvärde
Boende/Besökare	Karlsborgs kommun ska vara attraktiv för både boende och besökare.		Medborgarna ska känna sig nöjda med nämndens service och handläggning samt känna delaktighet och inflytande över de beslut som fattas.			De personer som fått beslut om slutbesked ska via en enkel enkät tillfrågas om kommunens service och handläggning.	2	2
						Samtliga lovbeslut ska handläggas inom den tid som gäller enligt lagstiftning (%).	85	100
Ekonomi	Karlsborgs kommuns samlade ekonomiska resultat ska motsvara minst 2 % av skatter och generella statsbidrag.		Byggnadsnämndens budget ska vara i balans.			Årsprognos vid delår och utfall vid bokslut (tkr).	47	0
Medarbetare	Karlsborgs kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare.		Se kommunstyrelsens styrkort.					
Samhällsutveckling	Karlsborgs kommun ska vara en socialt hållbar kommun.		Skapa attraktiva områden för boendemiljö och verksamheter.			Antal detaljplaner som ska ha vunnit laga kraft.	3	4

Sammanfattande bedömning

Analys

Nämndens mål "Medborgarna ska känna sig nöjda med nämndens service och handläggning samt känna delaktighet och inflytande över de beslut som fattas" mäts genom att en enkät skickas ut till samtliga som har fått ett slutbesked. Enkäten ska skickas ut två gånger per år. Under första halvåret gick ingen enkät ut. Detta kompensades under andra delen av året då två enkäter skickades ut.

Nämndens mål "Byggnadsnämndens budget ska vara i balans" är uppnått. Ett litet överskott på 47 tkr redovisas. Under byggnadsnämndens budget ligger endast den politiska organisationen.

Nämndens mål "Skapa attraktiva områden för boendemiljö och verksamheter" mäts genom antalet antagna detaljplaner. Målet om fyra detaljplaner är inte uppfyllt, tre detaljplaner har antagits under året. Ytterligare en har gått ut på samråd i slutet av året.

Slutsats

Verksamheten har trots personalomsättning, vakanta tjänster och ett ökande antal lovärenden kunnat tillhandahålla en relativt hög servicenivå till kommuninvånarna.

Byggnadsnämndens ekonomiska utfall är bra och förutsättningarna för 2018 ser fortsatt bra ut.

Planarbetet har med hjälp av köpta konsulttjänster fungerat bra, och utan långa väntetider har behovet av nya och ändrade planer tillgodosetts.

Utvecklingstendenser

På grund av svårigheter att rekrytera personal till plan- och byggenheten har verksamheten under året varit tvingade till att köpa in konsulttjänster för att få verksamheten att fungera. En ökad samverkan med Hjo och Tibro kommun kan vara ett sätt att lösa kompetensförsörjningen i framtiden.

Under året har antalet lovärenden ökat med cirka 16 %. Bedömningen är att antalet lovärenden även kommer att ligga på en hög nivå under 2018.

Verksamhetsmätt

(st)	Fg års bokslut	Årets bokslut	Årets budget
Antal beviljade bygglov och rivningslov	61	90	110

BARN- OCH UTBILDNINGSS- NÄMNDEN

Nämndsordförande: Staffan Myrsell (M)
Förvaltningschef: Kajsa Eriksson Larsson
Antal årsarbetare: 165

Uppdrag

Barn- och utbildningsnämnden (BUN) ansvarar för styrning och uppföljning av kommunens barn- och utbildningsverksamhet. Verksamheten skall bedrivas i enlighet med lagar, nationella styrdokument samt mål och reglementen som fastställts av kommunfullmäktige. Nämndens arbete skall ske i enlighet med riktlinjerna i kommunallagen om god ekonomisk hushållning.

Förutom ansvaret för förskola, pedagogisk omsorg och utbildningsverksamhet ansvarar nämnden för barn- och elevhälsan som inrymmer öppna förskolan vid familjecentralen Björken. Nämnden ansvarar även för kommunens uppföljning av ungdomar som är mellan 16-20 år och som inte omfattas av gymnasieskolan eller är i annan sysselsättning.

Årets resultat

Driftredovisning

(tkr)	Fg års bokslut	Årets bokslut	Årets budget	Avvikelse budget
Verksamhetens intäkter				
Intäkter	48 116	89 861	79 535	10 326
Summa intäkter	48 116	89 861	79 535	10 326
Verksamhetens kostnader				
Kostnader	186 487	228 163	223 818	-4 345
-varav personalkostnader	81 542	84 639	80 738	-3 901
Verksamhetens nettokostnader	138 371	138 302	144 283	5 981
Kommunbidrag	138 820	144 283	144 283	0
Resultat	449	5 981	0	5 981
Jämförelsetal				
Nettokostnad per invånare (kr)	20 034	19 888	20 748	
Andel av samtliga nämnders nettokostnad (%)	41,16	39,95	40,97	

I årets budget ingår under året beslutade justeringar.

År 2013 införde BUN en intern resursfördelning inom förskolan och 2017 infördes den även inom fritidshem, förskoleklass och grundskola. Det innebär att både kostnader och intäkter ökar med samma summa, detta för att kunna skapa en nollbudget för respektive enhet. I budget 2017 var den interna skolpengen 60 379 tkr och i utfallet samma år var summa var summan 61 576 tkr.

Kommentar årets resultat

2017 erhöll barn- och utbildningsnämnden ett stort överskott som till stor del beror på ökade intäkter från Migrationsverket och Skolverket.

Färre elever på gymnasiet bidrog också till lägre kostnader.

Specificering av verksamhetens nettokostnader

(tkr)	Fg års bokslut	Årets bokslut	Årets budget
Nämnd- och styrelse	249	275	327
Barn- och Elevhälsan	857	4 580	5 256
Extra ordinärt stöd EOS	9 924	6 979	6 528
Förskoleverksamhet	26 569	28 975	28 293
Fritidshem	6 738	7 721	7 349
Förskoleklass	3 284	2 971	3 457
Grundskola	55 863	52 622	52 797
Obligatorisk särskola	3 590	3 711	3 870
Gymnasieskola	23 948	23 586	27 361
Gymnasiesärskola	987	905	1 262
Komvux	2 579	2 902	4 191
Barn- och utbildningskontor	3 259	2 562	3 016
Verksamhetsvaktmästare	524	513	576
Summa	138 371	138 302	144 283

Årets verksamhet

Boende/besökare

Elevantalet har förändrats under året och inför höstterminens start hade årskurs 7-9 fler elever än tidigare medan årskurs F-6 hade minskat något. Nedläggningen av asylboende i kommunen har påverkat elevantalet i samtliga skolor.

Förskolans barnantal har stadigt ökat och under våren utökades barnantalet på Kompassens förskola för att inrymma alla barn som var i behov av barnomsorg. Detta påverkade inte personaltäteten utan fler personer anställdes för att tillmötesgå behovet.

I alla våra verksamheter behövs det emellanåt göras extra anpassningar för att ett barn/elev ska ha större möjlighet att nå mål och må bra. Under året har barn- och elevhälsan tillsammans med pedagoger arbetat fram ett webbaserat verktyg som ska stödja och bidra till högre måluppfyllelse för eleven.

Meritvärdet i årskurs 9 har ökat och hamnar på 234 poäng vilket placerar Karlsborg på en 13:e plats bland Sveriges kommuner. Detta innebär att behörigheten till gymnasiet ökat. I år var tre elever ej behöriga till gymnasiet att jämföras med förra årets nio elever. Andelen elever med höga betyg i årskurs 6-9 (betygssteg A och B) har minskat något.

Ekonomi

Barn- och utbildningsnämnden fick 2017 ett stort överskott som till stor del beror på ökade intäkter från Migrationsverket och Skolverket.

Färre elever inom gymnasieskolans nationella program har bidragit till lägre kostnader. Karlsborgs kommun driver ingen egen gymnasieskola utan köper platser för alla elever, vilket innebär att ett färre antal elever påverkar resultatet direkt.

År 2017 var första året som barn- och utbildningsnämnden betalade ut en skolpeng till fritidshem, förskoleklass och grundskola. Ett av nämndens mål var att enheterna skulle klara av att hålla ett nollresultat. Detta mål har inte uppfyllts av alla enheter. Förskolans verksamheter, som haft detta system sedan 2013, uppnådde däremot målet.

Medarbetare

Vi har en ständig rekrytering av personal till våra enheter. Förskolan, fritidshemmen och de äldre årskurserna är de delar som framförallt saknar utbildade förskollärare och lärare. Förvaltningens rekryteringsstrategi efterlevs och förutom annonsering i olika medier har vi under året bjudit in intresserade till en träff med presentation och studievägledning.

Kompetensutvecklingsplanen detta år har handlat om extra anpassningar, kollegialt lärande, digitalisering och nyanländas lärande och har vänt sig till personal inom alla utbildningsformer.

I höstens medarbetarenkät gav 84 % av de svarande ett gott betyg till trivsel, ledning och verksamhetsmål.

Samhällsutveckling

En hälsomfrämjande skola bidrar till välmående elever. Samarbetet med kommunens folhålsstrategi utgör en stor del av detta arbete och under året har det i projekt arbetat tillsammans med extra anpassningar, trivselskola, föräldrastödsutbildning, föräldramötesprogram, förväntandokument, psykisk hälsa med mera.

Barn- och ungdomssamordnaren är nu en del av den utbyggda barn- och elevhälsan.

Foto: Three piece media production

Som första skola i kommunen har nu Mölltorps-skolan certifierats för "Grön Flagg" och i sitt arbete valt att fokusera på återvinning och återanvändning. Mölltorpsskolan har även blivit en "trivselskola" vilket innebär att elever utbildats till att i egen regi leda rastaktiviteter.

Ung Företagsamhets (UF) läromedel "Vårt samhälle" är disktribuerat till alla kommunens skolor och Strandskolans utställning av samhället har förevisats på den stora UF-mässan i Skövde.

Praomässa för elever i årskurs 9 har genomförts. I det forumet gjorde var och en av eleverna en presentation och utställning av sin prao-plats.

En plan för studiebesök och studieresor har upprättats och gäller ett läsår i taget. Detta tydliggör en avgiftsfri skola i Karlsborg där såväl inträde som matsäck bekostas av skolan och där inga insamlingar tillåts.

I den digitala världen används nu Office 365 av såväl personal som elever. Utbildning sker kontinuerligt. Eleverna som går på Strandskolan har provat programmering.

Måluppfyllelse

Perpektiv	Kommunfullmäktigesmål		Nämndensmål		Styrtalet	Utfall	Målvärde		
Boende/Besökare	Karlsborgs kommun ska vara attraktiv för både boende och besökare.	●	I Karlsborgs förskolor och skolor trivs barn och elever och når goda resultat.	●	Trivsel	84	75		
					Individuella framsteg	549	589		
Ekonomi	Karlsborgs kommuns samlade ekonomiska resultat ska motsvara minst 2 % av skatter och generella statsbidrag.	●	Karlsborgs förskolor och skolor har en budget i balans och anpassar sin verksamhet till det elevantal förskolan/skolan har.	■	↘	Ett 0-resultat för varje enhet (tkr)	-5	0	
Medarbetare	Karlsborgs kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare.	●	Ett hållbart medarbetarengagemang.	●	↗	Nöjd medarbetarindex NMI	82	75	
					■	↗	Personalomsättningen ska minska	9	7
Samhällsutveckling	Karlsborgs kommun ska vara en socialt hållbar kommun.	●	Alla ska ges förutsättningar till goda och trygga livsvillkor och livsmiljöer.	Ej mätt		Ökad skolnärvaro		437	
					●	↗	Ett ökat antal aktiviteter som främjar barns och elevers kunskap om samhället	48	31
					■	→	Relationer mellan skola och näringsliv	91	90

Sammanfattande bedömning

Analys

Trivseln i våra förskolor och skolor är hög och där får tryggheten högt betyg. Lusten att lära är det som minskar genom åren medan lärarens tro på eleverna visar på höga resultat genom åren. Våra förskolebarn ger höga betyg överlag.

Medarbetarenkäten bland personalen visar på en ökad trivsel för sitt arbete och den trivseln har ökat från vårens mätning. Vi ser en ökning vad gäller personalomsättning gentemot förra året. Förra året slutade sju medarbetare på egen begäran medan 2017 handlar det om nio medarbetare. Genomförda aktiviteter i form av studiebesök ska öka kunskapen om vårt samhälle och samtidigt öka motivationen för lärande.

Barn- och utbildningsnämnden uppvisar ett positivt resultat 2017. Däremot kan inte alla enheter uppvisa ett individuellt positivt resultat utifrån skolpengen och därför har styrtalet inte uppnåtts.

Målet "Ogiltig frånvaro ska minska" kan vi inte mäta i år då det under hösten varit fel i systemet som gjort att vi inte kunnat föra in frånvaro på enskilda lektioner. Efter samtal med berörda drar vi slutsatsen att detta inte är ett stort problem. Elever skolkar inte nämnvärt i Karlsborg utan i de fall de inte är i skolan är de ofta anmälda sjuka och borta hela dagen. De elever som vi är oroliga för utifrån deras frånvaro är ungdomssamordnaren inkopplad på.

Aktiviteter utanför skolan med koppling till innehållet i kursplaner ökar. Fler besök på arbetsplatser och miljöer utanför skolan men också ett ökat antal besök i skolorna. Prao med efterföljande mäsas för årskurs 9 är ett bra exempel på samarbete mellan ämnen som gagnar elever och som leder till att det de gör kan kännas meningsfullt för både sig själva och andra besökare.

Slutsats

Vi ska fortsätta att vara trygga förskolor och skolor där vi utmanar barn och elever att lära sig nya saker. Motivationen för att lära sig nytt ska vara på topp. Trygghet skapas i förskolor och skolor där vår personal trivs och ser fram emot att gå till sitt arbete.

Det beslut vi tagit på en avgiftsfri skola, kopplat till gemensamma studiebesök, är ett steg mot att öka kunskapen om samhället utanför skolan, samtidigt som vi vill öka motivationen för lärande.

Våra system måste fungera så att redovisningar och statistik går att få fram till kommande år.

Utvecklingstendenser

Boende/Besökare

- Ett ökat antal födselar i Karlsborg innebär förmodligen att barnantalet i förskolan kommer fortsätta att öka och detta ställer krav på såväl lokaler som personalrekrytering.
- Ett ökat antal nyanlända i form av anhöriginvandring gör att vi under 2018 ser lika många nyanlända som under 2016 på vissa av våra enheter.
- Matlagning kommer ske på samtliga förskolor och skolor förutom Strandskolan.
- Läget för ny skola diskuteras och fram tills det är klart kommer personal och elever arbeta med diskussionen om hur man tänker sig en ny skola.

Ekonomi

- Ersättningen från Migrationsverket kommer minska även om många nyanlända finns kvar i verksamheterna.
- Arbetet med anpassningen till skolpeng fortsätter.
- Ökade kostnader på grund av svårigheter att rekrytera lärare och ökade krav gällande digitalisering kan komma att påverka det ekonomiska läget framöver.
- Det finns ett fortsatt stort behov av extra stöd.

Medarbetare

- Lärarbristen når även Karlsborg och det blir än viktigare med rekrytering och att ha en arbetsmiljö där personal trivs och vill vara kvar.

Samhällsutveckling

- Prao fortsätter att vara viktig och kontakter med samhället utanför skolan ska intensifieras.

Verksamhetsmått

	Fg års bokslut	Årets bokslut	Årets budget
FÖRSKOLA, SKOLBARNOMSORG OCH FÖRSKOLEKLASS			
(antal barn)			
Förskola	253,5	261,5	250,0
Dagbarnvårdare	16,5	15,3	17,5
Fritidshem	307,0	279,0	271,0
Förskoleklass	69,0	67,0	66,5
Kommentar: Exklusive öppen förskola.			
(kostnad per barn)			
Förskola	93 939	105 293	106 281
Dagbarnvårdare	91 987	94 525	98 457
Fritidshem	21 520	27 673	27 118
Förskoleklass	41 886	44 346	51 985
Kommentar: Budgeterad nettokostnad exklusive ledningskostnad. Inklusive Forsviks friskola.			
GRUNDSKOLA OCH OBLIGATORISK SÄRSKOLA			
(antal barn)			
År 1-6	498,5	457,6	482,0
År 7-9	251,5	202,6	196,0
Totalt	750,0	660,2	678,0
Kostnad per elev	73 506	85 328	83 579
Kommentar: Inklusive skolskjutsar, friskola, skolhälsovård, SYO-konsulent och särskola men exklusive skolledningskostnad. Kostnad för vaktmästare ingår ej på grund av att de arbetar för flera verksamheter.			
BARN I BEHOV AV STÖD			
Kostnad för barn i behov av stöd	9 923 671	6 978 593	6 528 000
GYMNASIESKOLA OCH GYMNASIESÄRSKOLA			
(antal barn)			
Individuella program	50,5	39,5	50,0
Köpta utbildningsplatser	203,5	193,3	203,0
Totalt	254,0	232,8	253,0
Kostnad per elev	98 170	105 201	113 134
Kommentar: Inklusive gymnasiesärskola, inackorderingstillägg och skolskjuts-kostnad. Exklusive skolledningskostnad.			

SOCIAL- NÄMNDEN

Nämndsordförande: Leif Andersson (S)

Förvaltningschef: Sandra Peters

Antal årsarbetare: 242

Uppdrag

Socialnämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänsten och vad som i lag sägs om socialnämnd. Nämnden svarar även för kommunens insatser enligt lag om stöd och service till vissa funktionsnedsatta samt utövar ledning av den kommunala hälso- och sjukvården. Nämnden ansvarar för att verksamheten följer patientsäkerhetslagen samt att erforderliga kvalitetsledningssystem fungerar. Socialnämnden ansvarar för tillstånds- och tillsynsfrågor enligt tobakslagen och alkohollagstiftningen.

Socialnämnden ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i reglementet för socialnämnden. Socialnämnden har också rätt att besluta om egna mål för verksamheten.

Årets resultat

Driftredovisning

(tkr)	Fg års bokslut	Årets bokslut	Årets budget	Avvikelse budget
Verksamhetens intäkter				
Intäkter	97 180	91 496	92 236	-740
Summa intäkter	97 180	91 496	92 236	-740
Verksamhetens kostnader				
Kostnader	233 250	228 120	225 344	-2 776
-varav personalkostnader	135 525	140 395	138 458	-1 937
Verksamhetens nettokostnader	126 070	136 624	133 108	-3 516
Kommunbidrag	127 074	133 108	133 108	0
Resultat	1 004	-3 516	0	-3 516
Jämförelsetal				
Nettokostnad per invånare (kr)	18 237	19 647	19 141	
Andel av samtliga nämnders nettokostnad (%)	37,50	39,47	37,79	

I årets budget ingår under året beslutade justeringar.

Kommentar årets resultat

Årets resultat för socialnämnden är negativt med 3,5 mnkr. Särskilt boende, Individ och familjeomsorg (IFO) samt insatser enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshinder (LSS) är de verksamheter som redovisar störst underskott jämfört med budget. Underskottet beror på höga personalkostnader för särskilt boende då det har krävt extra bemanning på grund av svårt sjuka och krävande brukare. Många nya placeringar inom IFO under året har gjort att verksamheten går med ett stort underskott jämfört med budget. Underskottet beror också på nya beslut om insats enligt LSS (personlig assistans där Försäkringskassan ej betalar, korttidsvistelse, boende barn med mera).

De verksamheter som redovisar överskott är bland annat hemvården, integrationsverksamheten och den gemensamma administrationen.

Övriga verksamheter ligger strax över eller under sin budget. Jämfört med föregående års utfall har nettokostnaden ökat med cirka 10 mnkr. Budgeterade löneökningar bidrar till ökningen på kostnadssidan.

Intäkter från Migrationsverket har minskat med cirka 7 mnkr från tidigare år och är orsaken till minskade intäkter. Verksamheten för ensamkommande flyktingbarn är helt finansierad av Migrationsverket. Orsaken till överskottet på integrationsverksamheten är att Migrationsverket under året har betalat ut osäkra kundfordringar från föregående år.

Specificering av verksamhetens nettokostnader

(tkr)	Fg års bokslut	Årets bokslut	Årets budget
Gemensam personalresurs socialförvaltning	3 833	2 199	2 615
Bemanningssteam/pool	1 022	1 934	1 866
Gemensamt vård och omsorg	6 179	6 349	7 400
Sjuksköterskeorganisation	9 704	10 043	9 208
Korttidsboende ÄO	8 554	8 598	7 934
Kommunrehab ÄO	3 769	3 623	3 586
Dagverksamhet ÄO	2 032	1 683	2 034
Öppen verksamhet	1 368	1 319	2 285
Hemvård	18 336	20 614	21 775
Särskilt boende ÄO	34 464	34 622	33 387
Integrationsverksamhet	-5 501	-3 602	0
Individ- och familjeomsorg	15 118	20 670	15 936
Försörjningsstöd	2 455	3 487	3 412
Insatser enligt LASS	6 556	4 246	4 289
Insatser enligt LSS	16 658	18 894	16 101
Verksamhetsresor	1 193	1 637	919
Arbetsmarknadsåtgärder	-1	0	0
Summa	126 070	136 624	133 108

Årets verksamhet

Boende/besökare

Socialförvaltningen har sedan många år en antagen värdegrund där orden respekt, bemötande och självbestämmande är grundpelare.

Socialförvaltningens mål är att ha en verksamhet där medborgarna känner sig delaktiga och har inflytande över. Förvaltningens service ska vara tillgänglig och den ska präglas av den antagna värdegrunden. För att varje människa ska känna sig delaktig och ha inflytande över sin vardag vill socialförvaltningen erbjuda alla brukare en individuell genomförandeplan och/eller en hälso- och sjukvårdsplan. I brukarundersökningen som genomfördes 2017 anger 90 % av de som svarat att de är nöjda eller mycket nöjda med delaktigheten och inflytandet.

Kvaliteten i de tjänster vi utför mäts även med hur bemötandet uppfattas. Förvaltningen strävar alltid efter att bemöta brukare, anhöriga, kollegor och övriga kommunmedborgare med respekt och värdighet. I brukarundersökningen som genomfördes under 2017 är 99 % av de som svarat att de alltid eller oftast är nöjda.

Kommunens stora flyktingmottagande under åren 2015-2016 har påverkat verksamheten mycket även under 2017. Enheten för individ- och familjeomsorgen har upplevt en ökning av antalet ärende i och med detta.

Förvaltningen har under 2017 fortsatt arbetet med att införa arbetssättet Individens behov i centrum (IBIC). Det nya arbetssättet innebär att både handläggning och verkställande av insatser kommer förändras. Inom ramen för införandet av IBIC har stor del av personalen genomgått påbyggnadsutbildning i social dokumentation. Arbetet kommer inte kunna genomföras fullt ut förrän verksamhetssystemet är anpassat eller utbytt.

Under 2017 har förvaltningen genomfört arbetssättet mobil närvård. För patienterna i hemsjukvården innebär det att mer avancerad vård kan bedrivas i hemmet då ett tätare samarbete mellan de olika vårdinstanserna påbörjats. I arbetssättet ingår hemsjukvårdsläkare, hemsjukvårdsteam och palliativt team.

Samverkan med både sjukhus och primärvård är en förutsättning för framgång för att uppnå personcentrerad vård med god kvalitet. Samverkan är också viktig i förberedelserna inför den nya utskrivningslagen som börjar gälla 2018. Lagen innebär i korthet att det blir förändringar för patienter som skrivs ut från sjukhus.

Sveriges kommuner och landsting (SKL) har rekommenderat kommunerna att arbeta med kvalitet på särskilt boende nattetid. En grupp bestående av enhetschefer, biståndshandläggare och förvaltningschef har under 2017 arbetat med att göra en nulägesanalys och en plan för åtgärder som behöver genomföras för att kunna leva upp till kraven i den förtydligade socialtjänstförordningen om bemanning.

Arbetet med att ta bygga upp ett kvalitetsledningssystem har pågått under hela 2017. Det innebär att processer ska kartläggas och rutiner och riktlinjer ska tas fram. Det systematiska kvalitetsarbetet fortsätter för att säkra kvaliteten för brukarna fortsätter också. Här ska verksamheten arbeta för att minimera risker för kvalitetsavvikelse genom att vidtaga åtgärder, utreda avvikelser och i efterhand kontrollera verksamhetens kvalitet. Inom ramen för kvalitetsarbetet är det viktigt att ha en tydlig samverkansstruktur. Under 2017 har förvaltningens ledningsgrupp arbetat med att ta fram en sådan struktur. En särskild kvalitets- och patientsäkerhetsberättelse upprättas där kvalitetsarbetet under det gångna året beskrivs.

Ekonomi

Socialförvaltningen ska bidra till att kommunens skattemedel hanteras enligt god ekonomiskushållnings principer. Budgeten för 2017 redovisar underskott för hela förvaltningen, men stora under- och överskott finns på respektive verksamhet. Avvikelseberor på oförutsedda volymökningar och minskningar. Avvecklingen av delar av integrationsenheten pågår för att anpassa verksamheten till de nya ekonomiska förutsättningarna.

Socialförvaltningens organisation ska vara flexibel och speglas av samarbete och helhetssyn i det dagliga arbetet. Arbetet med processkartläggningar (som en del av det systematiska kvalitetsarbetet) enligt SOSFS 2011:9 har pågått under hela året (och flera processer finns inlagda i verksamhetssystemet Stratsys).

Medarbetare

Karlsborgs kommun ska vara en attraktiv arbetsplats. Socialförvaltningen vill erbjuda alla medarbetare bra förutsättningar för att göra ett bra jobb. Medarbetaren ska få möjlighet till individuell utveckling. Alla medarbetare ska erbjudas ett medarbetarsamtal varje år, där en plan för den individuella utvecklingen ska tas fram. Under 2017 har en ny modell för medarbetarsamtal tagits fram. Samtalet ska bli mer uppdragsorienterat och varje befattning ska ha en tydlig uppdragsbeskrivning som kopplar till nämndens och verksamhetens mål. Löneutvecklingen ska sedan spegla hur väl medarbetaren uppfyllt uppdraget. Införandet av den nya lönesättningsmodellen har inneburit att flertalet medarbetare under 2017 inte erbjudits medarbetarsamtal, utan uppdragsdialogen genomförs under första kvartalet 2018.

Våren och hösten 2017 fick alla medarbetare tillfälle att svara på en medarbetarenkät. Resultatet av vårens undersökning visar att 66 % av förvaltningens medarbetare är nöjda. Resultatet har analyserats och handlingsplaner har tagits fram. Höstens mätning visar att 72 % av medarbetarna är nöjda.

Under året har även ett stort arbete tillsammans med arbetstagarorganisationer pågått med att förbättra rutinerna för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Efter en tillsyn av Arbetsmiljöverket under hösten 2017 framkom det att vissa rutiner och riktlinjer behöver uppdateras och göras mer kända.

Under 2017 startade ett projekt tillsammans med högskolan i Skövde och ett antal kringliggande kommuner som syftar till att göra arbetslivet mer hållbart. Målet är att personal inom vård- och omsorg ska få en bättre arbetssituation och minskad sjukfrånvaro. Projektet pågår även under nästa år.

Samhällsutveckling

Social hållbarhet och folkhälsan förbättras om känslan av utanförskap minskar. Alla medborgare ska ha en plats i samhället och ha en innehållsrik vardag. (För personer med funktionsnedsättning är det lika viktigt, men kanske svårare att göra verkligt). Socialförvaltningen har även under 2017 drivit "Hunddagiset 4 ben", där personer som står en bit från arbetsmarknaden får möjlighet till praktik och sysselsättning.

De senaste åren har förvaltningen upplevt en stor ökning av antalet personer med behov av insatser enligt LSS. En av insatserna som ökat mest är behovet av boende enligt LSS. Därför har förvaltningen, i samarbete med Karlsborgsbostäder, startat ett nytt LSS-boende i de två nybyggda husen på Strömmen. Inflyttning i lägenheterna skedde under första halvåret 2017.

Behov av boende finns även inom flera kategorier av människor och problemet med hemlöshet tycks öka i Karlsborg. Förvaltningen ser en ökning av hjälp med boende inom fler olika områden, till exempel funktionsnedsättning, psykiatri, missbruk, ekonomiska problem, demens med mera.

Arbetet med digitaliseringen pågår. Införandet av ny IT-plattform har öppnat för digitala samarbetsytor och distansmöten. Användandet av digitala lösningar i verksamheten ökar, bland annat genom digitala larm, GPS-hjälpmiddel, Nationell patientöversikt (NPÖ) (möjlighet att hämta information i andra myndigheters journalsystem) med mera.

Måluppfyllelse

Perpektiv	Kommunfullmäktigesmål		Nämndensmål			Styrtal	Utfall	Målvärde
Boende/Besökare	Karlsborgs kommun ska vara attraktiv för både boende och besökare.	●	Socialnämnden ska bemöta alla med respekt och värdighet samt säkerställa att delaktighet och inflytande genomsyrar allt arbete.	●		Resultat av brukarenkät ska visa att minst 90 % ska vara nöjda.	90	90
Ekonomi	Karlsborgs kommuns samlade ekonomiska resultat ska motsvara minst 2 % av skatter och generella statsbidrag.	■	Socialnämndens budget ska vara i balans.	■	↘	Årsprognos vid delår och utfall vid bokslut (tkr).	-3 516	0
Medarbetare	Karlsborgs kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare.	■	Socialnämnden ska vara en attraktiv arbetsgivare	■	↗	Resultat i medarbetarenkät ska visa att 80 % eller fler anser att socialförvaltningen är en attraktiv arbetsplats.	72	80
Samhällsutveckling	Karlsborgs kommun ska vara en socialt hållbar kommun.	●	Socialnämnden ska arbeta för att alla beslut om insats verkställs inom skälig tid.	●	→	Andelen verkställda beslut ska vara 100 %.	100	100

Sammanfattande bedömning

Analys

Socialnämndens ansvarsområde är stort och är reglerat genom många olika lagstiftningar som styr arbetet. Kraven på kvalitet, arbetsmiljö och budget i balans är höga och inte alltid förenliga med varandra. Tyvärr drabbar detta ibland det ekonomiska utfallet.

I stort har förvaltningen en bra kvalitet, då många av våra brukare är nöjda med det bemötande, delaktighet och information som ges. Arbetssituationen för många av förvaltningens anställda upplevs tidvis som stressig, tung och svår. Men för de allra flesta överväger ändå det positiva med arbetet och är ändå nöjda med sin arbetssituation. Det kommer alltid finnas områden som kan förbättras. Förbättringar, effektiviseringar och verksamhetsutveckling med hjälp av IT är något som förvaltningen ständigt måste arbeta med.

Slutsats

Genom att fokusera på det systematiska kvalitets- och arbetsmiljöarbetet, ha kontroll på ekonomin och att utvecklas i takt med samhället uppfylls socialnämndens mål och uppdrag. Att jobba med ständiga förbättringar då avvikelser i kvalitet och arbetsmiljö inträffar är ett framgångsrecept.

Utvecklingstendenser

Boende/besökare

De närmaste åren kommer verksamheten inom socialtjänstens område fortsätta förändras. Allt mer avancerad vård i hemmen och på boendena krävs, då Karlsborg har en åldrande befolkning. Arbetet med mobil närvård kommer utvecklas. Individen ska stå i centrum och där alla insatser och beslut ska vara utifrån individens behov.

Bemanningen på särskilda boende ska, enligt Socialstyrelsen, vara tillräckligt god för att säkra god vård så arbetet med att säkra kvaliteten dygnet runt fortsätter.

Den nya lagen om utskrivningsklara patienter kan påverka verksamheten då kommunens beredskap för utskrivning från sjukhus ska finnas i större utsträckning än under 2017.

I socialförvaltningens ambition om ett preventivt arbetssätt ska arbetet med olika kvalitetsregister utvecklas ytterligare. Syftet är att identifiera potentiella risker för vårdtagaren, men även att höja kvaliteten för till exempel palliativ vård.

Integrationsverksamheten står inför stora förändringar. Antalet ensamkommande barn minskar och de flesta av Migrationsverkets asylboende har utvecklats. Under 2018 har kommunen inget åtagande vad gäller att ta emot nyanlända med uppehållstillstånd.

Inom individ- och familjeomsorgen är behovet fortsatt högt. Trots att de flesta asylboende nu är nerlagda genererar kommunens flyktingmottagande flera ärenden. De nyanlända som avslutar sin tvååriga etableringsfas, innebär en volymökning av ärenden inom vuxna och ekonomiskt bistånd. Nytt ansvarsområde inom arbetet mot spelberoende tillkommer under 2018.

Ekonomi

Förvaltningen jobbar ständigt med effektivisering av verksamheten. Förebyggande verksamhet inom individ- och familjeomsorgen kommer vara helt avgörande för placeringskostnaderna framöver. Helhetssyn, samverkan och förebyggande arbete ska genomsyra förvaltningens beslut på alla nivåer. För att klara kommande behov, inom framförallt äldreomsorgen, behövs nytänkande där en optimal balans

mellan hemvård, särskilt boende, dagverksamhet och öppen verksamhet måste finnas. Samarbete med kringliggande kommuner och övriga aktörer kan komma bli nödvändigt för att få ekonomin att gå ihop.

Medarbetare

En stor utmaning för kommunen kommer, inom de närmaste åren, bli att återbesätta tjänster med anledning av de stora pensionsavgångar som väntas. Inom de närmste fem åren kommer drygt 40 anställda i socialförvaltningen att uppnå pensionsåldern 65 år, varav de flesta är omvårdnadspersonal. Kommunen och socialförvaltningen måste vara en attraktiv arbetsgivare. En god arbetsmiljö i kombination med stimulerande arbetsuppgifter och en bra löneutveckling samt möjlighet till utbildning och fortbildning är avgörande för framtida rekrytering. Uppdraget som verksamheten och individen har ska bli tydligare och vara kopplat till löneutvecklingen.

Fortsatt samarbete med högskolan i Skövde inom ramen för "Hållbart arbetsliv i Skaraborg" pågår för att minska sjukfrånvaron.

Socialförvaltningen vill fortsätta satsa på förbättrad utbildning och möjligheter till att höja kompetensen inom vissa områden. Vård- och omsorgscollege är en plattform där vi kan vara med att påverka utbildningsutformning. Socialförvaltningen har tagit emot elever på lärlingsutbildningen, via Vuxenutbildningen i Skövde, som förlägger stor del av sin utbildning på Haganäsets avdelningar.

Samhällsutveckling

Karlsborgs kommun står inför en utmaning när befolkningen blir allt äldre. På Haganäset finns möjligheter till bra boende, rehabilitering och en god fysisk arbetsmiljö. Målet är att hitta den optimala balansen mellan insatser i ordinärt boende, särskilt boende respektive korttidsinsatser utifrån den biståndsbedömning som görs. Behovet av fler demensplatser är stort och en eventuell utbyggnad måste ses över.

Arbetet med e-hälsa fortgår och inom området kommer utvecklingen ske fort. Digitala signeringslistor och medicinskåp, natttillsyn via webbkamera med mera är exempel på hur tekniken kan ta steget in i vård och omsorg.

Svårigheter för vissa personer att etablera sig på arbetsmarknaden kvarstår. Dessa personer har olika behov och förutsättningar, varför socialtjänsten måste möta dem där de står och vara innovativa när det gäller att hitta framgångsrika sätt att arbeta på.

Förebyggande verksamhet är något som socialtjänsten vill satsa på. Några exempel på förebyggande verksamhet är familjecentralen, dagverksamheter, träffpunkter, anhörigverksamhet med mera där fortsatt utveckling av arbetet sker ständigt.

Verksamhetsmätt

	Fg års bokslut	Årets bokslut	Årets budget
INDIVID OCH FAMILJEOMSORG			
Försörjningsstöd			
Nettokostnad, kr	2 455 389	3 537 942	3 412 000
Antal personer	80	81	100
Kostnad/person, kr	30 692	43 678	34 120
Institutionsvård, vuxna			
Nettokostnad, kr	0	278 263	693 000
Antal vård dygn	0	145	510
Kostnad/vård dygn, kr	0	1 919	1 358
Institutionsvård, barn och ungdom			
Nettokostnad, kr	471 105	519 500	2 794 000
Antal vård dygn	134	120	752
Kostnad/vård dygn, kr	3 516	4 329	3 715
Familjehemsvård			
Nettokostnad, kr	1 156 524	4 790 435	1 043 000
Antal vård dygn	928	2 544	1 194
Kostnad/vård dygn, kr	1 246	1 876	874
Ensamkommande flyktingbarn, Karlsborg			
Nettokostnad, ex. bidrag från MIV, kr	43 709 288	38 500 093	41 329 000
Antal barn	80	65	68
Nettokostnad/barn, kr	546 366	592 309	607 779
Verksamheten för funktionsnedsättning LASS			
Nettokostnad, kr	6 555 921	4 245 949	4 288 000
Antal ärenden	14	12	13
Kostnad/ärende, kr	468 280	353 829	329 846

Verksamhetsmätt

	Fg års bokslut	Årets bokslut	Årets budget
ÄLDREOMSORG			
Särskilt boende ink. korttid			
Nettokostnad, kr	46 224 050	56 640 938	43 263 000
Antal platser	88	87	88
Kostnad/plats, kr	525 273	651 045	491 625
Hemvård			
Nettokostnad, kr	21 563 951	23 763 692	24 679 000
Vårdtagare/år	220	299	260
Kostnad/vårdtagare, kr	98 018	79 477	94 919
Betalningsansvar			
Antal vård dygn, kr	0	0	0
Kostnad/vård dygn, kr	0	0	0
Avgiftstäckning i % av nettokostnaden			
Hemvård, %	13,33	13,81	14,09
Särskild boende, %	8,97	7,66	9,84
Befolkning			
65 år och äldre	2 000	2 040	2 020
- varav 65-79 år	1 527	1 570	1 536
- varav 80 och äldre	473	470	484

Kommentar: Befolkningsprognos hämtat hos VGR.

LÖNE- NÄMNDEN

Ordförande: Bengt Sjöberg (M)

Lönechef: Arvo Niiholm

Antal årsarbetare: 14

Uppdrag

Lönenämnden är en gemensam nämnd för kommunerna Mariestad, Töreboda, Gullspång och Karlsborg. Lönenämnden består av lönekontoret MTGK som är ett gemensamt lönekontor för nämnda kommuner samt Tolkförmedling Väst. Lönekontoret utför löneadministrativa arbetsuppgifter, systemförvaltning och driftsplanering. I arbetsuppgifterna ingår även support, pensions- och försäkringsfrågor, utbildning och information. Lönekontoret utför och ansvarar för pensionsadministrationen för samtliga samverkande kommuner. Lönekontoret sluter avtal med leverantörer av personal- och lönesystem, schemasystem och avtal för drift.

Årets resultat

Driftredovisning

(tkr)	Fg års bokslut	Årets bokslut	Årets budget	Avvikelse budget
Intäkter	-11 694	-10 819	-11 162	-343
Kostnader				
Personalkostnader	6 551	6 746	7 276	500
Övriga kostnader	3 283	2 909	3 109	200
Kapitalkostnader	865	809	809	0
Resultat				357

Kommentar årets resultat

Resultatet för 2017 är ett överskott på 357 tkr som fördelas till kommunerna. Plusresultatet är framförallt beroende på lägre personalkostnader

Överskottet för 2017 fördelas enligt nedan:

Fördelning av överskott

(tkr)

Mariestad	189
Töreboda	75
Gullspång	43
Karlsborg	50

Årets verksamhet

Sammanfattning viktiga händelser under året:

- Fortsatt arbete med översyn av kostnaden per lönespecifikation för MTGK-kommunerna har genomförts.
- Under året har lönekontoret gjort en genomgång av möjliga förbättringsåtgärder för respektive kommun.
- En utvärdering av lönekontorets verksamhet har genomförts av PWC på uppdrag av lönenämnden.
- En utvärdering av internkontroll i lönehanteeringsprocessen har genomförts av KPMG på uppdrag av revisorerna i MTGK.
- Under året har en genomgång av beslutade internkontrollpunkter genomförts.
- Två uppgraderingar av personal- och lönesystemet har genomförts. En av dessa har haft en större omfattning.

Måluppfyllelse

Kostnadseffektivitet skapas genom en hög nivå på arbetsprocesser, arbetssätt och administrativa verktyg.

En utvärdering har genomförts av PWC. Utvecklingsinsatser skall genomföras.

Styrmått	Utfall
Årlig utvärdering av arbetsprocesser, arbetssätt och administrativa verktyg. Målvärde 100.	85

I Lönenämnden säkerställer internkontrollen en ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet.

Interkontrollen har genomförts vid två kontrolltillfällen.

Styrmått	Utfall
Minst två kontrolltillfällen per år (kostnadseffektivitet verksamhet)	2

Personal- och lönesystemet utvecklas till en nivå som motsvarar de behov som finns ute i verksamheterna.

En utvärdering har genomförts av PWC. Utvecklingsinsatser skall genomföras.

Styrmått	Utfall
Minst 85 procent av användarna är nöjda	80%

Driftsäkerheten säkerställs genom kontinuerliga uppföljningar och planerade driftsmöten.

En avvikelserapportering görs kontinuerligt och följs upp.

Styrmått	Utfall
Minst fyra driftsmöten per år.	4

Samtliga som kontaktar lönekontoret upplever att de får svar på sina frågor rörande löner och frågor kopplade till lön.

En utvärdering har genomförts av PWC. Tillgänglighet och svarstider ses över. Framförallt för Karlsborg skall förbättringar genomföras.

Styrmått	Utfall
Minst 85 procent är nöjda.	85%

Besökare på kommunens intranätsida är nöjda med den information man får som ligger inom lönekontorets ansvarsområde.

En utvärdering har gjorts av PWC. En översyn och anpassning av informationen genomförs.

Styrmått	Utfall
Minst 85 procent är nöjda med informationen.	85%

Dialogen i hela organisationen utvecklas så att alla medarbetare känner till vad som händer såväl på den politiska nivån som på tjänstemannanivån.

Arbetsplatsträffar genomförs kontinuerligt. Till det kommer informationsmöten. Ingen enkät har genomförts.

Styrmått	Utfall
Nöjda medarbetare. En undersökning görs årligen, 80% skall vara nöjda. En psykosocial arbets enkät.	80%

Medarbetarna inom alla verksamhetsområden har inflytande över sin vardag och kan påverka det dagliga arbetet.

Medarbetarna har ansvar och befogenheter för att påverka det dagliga arbetet. Frågan tas upp vid årligt medarbetarsamtal.

Styrmått	Utfall
Minst 80% nöjda medarbetare	80%

Utvecklingstendenser

Lönekontoret skall säkerställa en god internkontroll av sin verksamhet. Utvärderingsrapporten av lönekontoret som genomförts av PWC följs upp med åtgärder som krävs enligt denna. Den interna kontrollen följs upp enligt den rapport som KPMG har genomfört. Insatser och åtgärder genomförs för att få bra rutiner och en god service gentemot Karlsborg. Arbetet med att standardisera och utveckla utdata genomförs. Användandet och rapportering av avvikelserapportering tydliggörs för lönekontoret och verksamheterna. Självservice införs på de arbetsplatser där det i dagsläget inte används. En översyn görs av ett nytt förlängt avtal för personal- och lönesystem. Kostnaden per lönespecifikation förtydligas. Utveckling av arbetet med förbättringsområden för kommunerna fortsätter. Löneprocessen tydliggörs för att klargöra ansvar mellan lönekontor och verksamhet. Målen för lönekontoret tydliggörs genom att de på ett bättre sätt kan följas upp.

Verksamhetsmått

	Mariestad		Töreboda		Gullspång		Karlsborg	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Lönespecifikationer	37 249	37 305	14 816	14 800	9 906	9 885	10 321	10 315
Kostnad per lönespecifikation	131	141	166	142	148	134	142	127
Justering pensionsadministration	127	136	162	138	143	130	137	123
Justerat överskott	1 123 *	131	148	133	130	126	124	118

För Tolkförmedling Väst har det under 2017 utbetalats 8 898 (9 039) lönespecifikationer. De ingår inte i ovanstående sammanställning.

Kostnaden för lönespecifikationerna är fördelad på samtliga kostnader som ryms inom lönekontorets budget. En omfördelning av kostnaderna mellan kommunerna genomfördes 2017 utifrån den framtagna kostnadsfördelningsmodellen.

* Mariestad har en utökad service från lönekontoret när det gäller Medvind, motsvarar 3,75 kr per lönespecifikation.

Antalet lönespecifikationer kan variera mellan åren beroende på en ökning eller en minskning av antalet

tillsvidareanställda. Tillfälliga variationer kan bero på till exempel att antalet vikarier som anställs har ökat eller minskat.

KOLLEKTIVTRA- FIKNÄMNDEN

Ordförande: Rolf Eriksson (S)

Administrativ chef: Frida Blomqvist

Antal årsarbetare: 3

Uppdrag

Kollektivtrafiknämnden är en gemensam nämnd för kommunerna Hjo, Tibro och Karlsborg och består av två ledamöter och två ersättare från vardera kommun. Nämndens uppdrag är att företräda kommunerna i samverkansfrågor gällande kollektivtrafikens utveckling. Samverkan sker framförallt med Västra Götalandsregionen som är ansvarig kollektivtrafikmyndighet och Västtrafik som planerar och utför trafiken. Viss allmän kollektivtrafik finansierar nämnden själv, genom tillköpsavtal med Västtrafik. I nämndens uppdrag ligger också myndighetsutövning gällande färdtjänst och riksfärdtjänst. Nämnden bistås av kollektivtrafikkontoret i Tibro kommun som är värdkommun. På uppdrag av ansvarig nämnd i respektive kommun hanteras också frågor som rör verksamhetsresor. Exempel på sådana resor är skolskjutsar och resor i samband med socialtjänstens verksamhet.

Årets resultat

Driftredovisning

(tkr)	Fg års bokslut	Årets budget	Årets bokslut
Kostnader totalt			
Hjo kommun	1 126	1 674	1 173
Tibro kommun	1 035	1 625	1 604
Karlsborgs kommun	1 104	1 874	1 514
Kostnader uppdelat			
Trafik Hjo	683	1 060	622
Trafik Tibro	592	1 011	1 053
Trafik Karlsborg	661	1 260	963
Administration Hjo	443	614	551
Administration Tibro	443	614	551
Administration Karlsborg	443	614	551

Kommentar årets resultat

Nämndens administrationskostnader är något lägre än budgeterat. Detta beror framförallt på lägre kostnader för löner och sociala avgifter till följd av delvis outnyttjad tjänst under delar av året.

För den kollektivtrafik som finansieras genom så kallade tillköpsavtal med Västtrafik är årets kostnader lägre än budgeterat för Hjo och Karlsborg, men för Tibro är den i nivå med budget. Avvikelsen för Hjo och Karlsborg beror på att resandeökningen i flextrafiken och seniorkorten inte riktigt når upp till beräknad nivå. För färdtjänst och riksfärdtjänst redovisas ett bättre resultat än budgeterat för Hjo och Karlsborg, vilket också prognoserna under året visat. Resandet har under senare år minskat i kommunerna och trots årliga nedräkningar av budgeten för färdtjänsten är kostnaden även för 2017 lägre än förväntat. För Tibros del redovisas ett underskott gällande färdtjänsten, vilket beror på ökat resande för de som dagligen reser till och från arbete eller utbildning.

Årets verksamhet

Kommunerna har en samverkansroll i arbetet med kollektivtrafikens strategiska utveckling. Under året har det gjorts en avstämning av det Regionala trafikförsörjningsprogrammet 2017-2020 där remissen har ställts till de fyra kollektivtrafikkråden i Västra Götaland. Vart fjärde år kommer avstämningen att ersättas med ett förslag till reviderat trafikförsörjningsprogram.

Kollektivtrafiknämnden tog under året ett beslut gällande finansiering av tillköp för närtrafik på helger från och med tidtabellskiftet 2017-12-10.

För att öka tillgängligheten för kollektivtrafiken i Karlsborgs tätort har regionbusslinjerna fått en ny start och sluthållplats i tätortens norra del från och med tidtabellskiftet 10 december. Det innebär att flera invånare har fått ett väsentligt bättre turutbud.

I början av året slutfördes två upphandlingar dels gällande skolskjuts för Tibro kommun och dels gällande verksamhetsresor för Tibro och Karlsborgs kommun med start efter sommaren. Avtalen för Tibro kommun gällande skolskjuts och verksamhetsresor tilldelades samma entreprenör som tidigare avtal, men för Karlsborgs del gällande verksamhetsresorna tilldelades en ny huvudentreprenör, med samma underentreprenör som tidigare.

Måluppfyllelse

Kollektivtrafiknämnden har ett prioriterat mål under 2017. Nedan framgår måluppfyllelse samt en beskrivning av de åtgärder som enligt verksamhetsplanen genomförts för att uppnå målet.

Mål: En likvärdig service, av god kvalitet, till uppdragsgivare och kommuninvånare.

Under året har åtgärder genomförts för att göra nämndens uppdrag och samverkansformer mer kända i respektive kommun. Träffar har genomförts med uppdragsgivande verksamhet för diskussion om uppdrag och förväntningar samt om rutiner och arbetssätt. Detta arbete har gett resultat, men behöver fortsätta. Åtgärder har också genomförts med fokus på enhetlighet i rutiner och arbetssätt gentemot uppdragsgivare och kommuninvånare, vilket har lett till förväntat resultat. Enhetliga mallar finns nu framtagna för ansökan, utredning och beslut och används inom skolskjutsområdet på ett likartat sätt. Därtill har processer för myndighetsutövningen inom färdtjänst och skolskjuts definierats och dokumenterats, vilket tillsammans med andra åtgärder ger förutsättningar för en kvalitetssäkrad och snabb introduktion av nya medarbetare. Sammanfattningsvis anses målet vara delvis uppfyllt.

Förväntat resultat är att nämndens uppdrag och samverkansformer är kända av berörd verksamhet i respektive kommun. Dokumenterade rutiner och tydliga arbetssätt gentemot uppdragsgivare och kommuninvånare samt en kvalitetssäkrad och snabb introduktion av eventuella nya medarbetare. En strategi för att nå önskat resultat är en enhetlighet i rutiner och arbetssätt.

Åtgärder för att nå önskat resultat är att genomföra en översyn av styrdokument och rutiner/arbetssätt samt föreslå/genomföra förändringar med syfte att förenkla och få en mer likartad service och ökad tillgänglighet. Ta fram rutiner på områden där sådana saknas. Genomföra informationsträffar med uppdragsgivande verksamhet för diskussion om uppdrag/förväntningar samt rutiner/arbetssätt. Tydliggöra nämndens uppdrag och den service som kollektivtrafikkontoret erbjuder i skrift, exempelvis på samverkande kommuners hemsidor/intranät. Ta fram rutiner med checklista för nyanställd personal.

Utvecklingstendenser

Under 2018 kommer arbetet med den årliga avstämningen av Regionens trafikförsörjningsprogram 2017-2020 att genomföras. Programmet styr den strategiska inriktningen och vägleder Västtrafik i arbetet med att utveckla kollektivtrafiken. För såväl politiker som tjänstemän handlar det om att bevaka och föra fram intressen. Under året kommer även Regionfullmäktige i Västra Götalandsregionen att fatta beslut om ny zonstruktur för Västtrafik samt slutföra Västtågsutredningen som ska komplettera Västra Götalandsregionen "Målbild Tåg 2035" med mål om nya stationer.

Skaraborgs kommunalförbunds styrelse beslutade 2017-12-08 att rekommendera medlemskommunerna att anta de förslagna revideringarna i Skaraborgs gemensamma färdtjänstreglemente. Kollektivtrafiknämnden kommer därmed att föreslå att rekommendera respektive kommunfullmäktige i Hjo, Tibro och Karlsborg att godkänna det reviderade reglementet att gälla från och med 1 maj 2018.

Under 2018 kommer även kollektivtrafikkontoret att påbörja en upphandling gällande skolskjuts för Karlsborgs kommun.

Därtill kommer det krävas ett arbete med att anpassa organisationen för den nya lagstiftning, i form av Europeisk dataskyddsförordning och tillhörande svensk dataskyddslag, som i slutet av maj 2018 börjar gälla för behandling av personuppgifter.

SÄRREDOVISNING VATTEN OCH AVLOPP

Förord

Enligt lagen om vattentjänster särredovisas VA-verksamheten.

Årets resultat

Driftbudget: 14,0 mnkr

Investeringar: 2,8 mnkr

VA-verksamheten är en taxefinansierad verksamhet. Redovisning av överuttag och underskott regleras via balansräkningen. Ytterligare information återfinns i den ekonomiska redovisningen.

Året verksamhet

VA-verken

Förutom löpande drift och underhåll kan nämnas:

Under året slutfördes en ombyggnad av elcentralen på avloppsreningsverket samt kompletterades med reservkraftintag.

Utbyte av cirka 20 ytterdörrar på pumpstationer samt åtgärder i några stationer för en bättre miljö runt elinstallationerna.

Uppdatering av styrsystemet till reservkraftverk vid vattenverket.

Ledningsnätet

Reparation av sju vattenläckor på vattenledningsnätet.

Reparation av två läckor på tryckavloppsledning.

Byte av huvudkranar på vattenledningsnätet.

Övrigt

I VA-enhetens beredskap har även ingått A-larm från kommunens fastigheter.

Investeringar

Renoveringen av vattentornet har färdigställts. Renoveringen har omfattat ny takbeläggning, uppsnyggad fasad samt byte av samtliga invändiga rörledningar.

Under hösten uppgraderades styrningen vid tio pumpstationer, vilket innebär modern data styrning med kommunikation till vårt överordnade övervakningssystem för att få en god kontroll av stationerna.

Byte av vatten- och avloppsledningar i Åsen.

Byte av cirka 20 galvserviser vid Smedjegatan, Tallstigen och Björkstigen.

Byte av serviskranar på 16 servisledningar.

Måluppfyllelse

Verksamheten har under året fungerat bra utan några större störningar. Vi har levererat dricksvatten med god kvalitet samt behandlat avloppsvattnet på ett miljömässigt sätt.

Verksamhetsmätt

	2015	2016	2017
Antal anställda	4	3	3
Antal årsarbetare	4	3	3
Personalkostnader (tkr)	2 115	2 004	2 182
Antal anläggningar	2 173	2 183	2 186
Producerad vattenmängd (m ³)	594 618	681 971	607 402

Samverkan med Hjo och Tibro kommuner har resulterat i att Karlsborg köper tjänsten som VA-chef från Tibro kommun.

Driftredovisning

(tkr)	Inkomster	Utgifter	Netto	Budget	Budget avvikelse
Reningsverk utbyte centrifug	0	0	0	700	700
Byte styrsystem	0	518	518	500	-18
Pumpstation Mölltorp	0	0	0	400	400
Renovering vattentornet	0	768	768	1 200	432
Utbyte galvledningar	0	1 087	1 087	1 500	413
Byte styrsystem pumpstation	0	468	468	500	32
UV-ljus vattenverk	0	0	0	800	800
Totalt	0	2 841	2 841	5 600	2 759

Nyckeltal**Taxa**

VA-taxan består av en anläggningstaxa samt en förbrukningstaxa.

Anläggningstaxan för ett typhus (villa, 800 m² tomt) är 76 250 kr.

Brukningstaxan medför en årskostnad av 5 775 kr för ett typhus (villa 150 m³/år).

Vattenverk (st)

Ytvattenverk	2
Grundvattenverk	3
Högreservoarer	4
Tryckstegringsstationer	3

Producerad mängd år 2017 i kubik:

Karlsborg	488 018
Mölltorp	74 780
Undenäs	39 584
Granvik	3 509
Brevik	1 508

Resultaträkning

(tkr)	No-ter	2016	2017
Verksamhetens intäkter	1	13 983	14 454
Verksamhetens kostnader	2	-12 460	-13 240
Avskrivningar	3	-1 523	-1 214
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER		0	0
Finansiella intäkter		0	0
Finansiella kostnader		0	0
RESULTAT FÖRE EXTRAORDINÄRA POSTER		0	0
Extraordinära intäkter		0	0
Extraordinära kostnader		0	0
ÅRETS RESULTAT		0	0

Balansräkning

(tkr)	Not	2016	2017
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	4	29 346	30 973
Summa anläggningstillgångar		29 346	30 973
Omsättningstillgångar			
Förråd och lager		192	394
Kortfristiga fordringar	5	804	794
Kassa och bank		0	0
Summa omsättningstillgångar		996	1 188
SUMMA TILLGÅNGAR		30 342	32 161
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Ingående eget kapital		20 351	20 351
Årets förändring av eget kapital		0	0
Summa eget kapital		20 351	20 351
Avsättningar			
Avsättningar		0	0
Summa avsättningar		0	0
Skulder			
Långfristiga skulder	6	6 432	6 298
Kortfristiga skulder	7	3 559	5 512
Summa skulder		9 991	11 810
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		30 342	32 161

Notförteckning

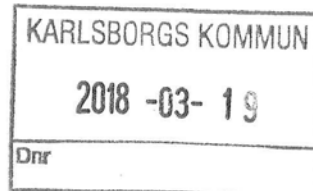
Not	RESULTATRÄKNING	2016	2017
1	Verksamhetens intäkter		
	Taxor och avgifter	13 866	14 328
	Hyror och arrenden	37	37
	Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	80	89
	Summa	13 983	14 454
2	Verksamhetens kostnader		
	Personalkostnader	2 004	2 182
	Inköp av anläggnings- och underhållsmaterial	395	408
	Köp av huvudverksamhet	515	475
	Lokal och markhyror	71	68
	Fastighetskostnader och fastighetsentreprenader	2 323	2 129
	Bränsle, energi och vatten	2 045	2 203
	Hyra/leasing av anläggningstillgångar	0	37
	Förbrukningsinventarier och förbrukningsmaterial	1 082	1 186
	Kontorsmaterial och trycksaker	2	0
	Reparation och underhåll	316	463
	Tele-, IT-kommunikation och postbefordran	74	74
	Kostnader transportmedel	100	110
	Transporter och resor	1	3
	Representation	2	1
	Annonser, reklam, information	0	10
	Försäkringspremier och riskkostnader	85	349
	Övriga tjänster	2 524	2 875
	Diverse kostnader	418	298
	Ränta på investeringar	503	369
	Summa	12 460	13 240
3	Avskrivningar		
	Tekniska anläggningar	1 483	1 173
	Maskiner och inventarier	40	41
	Summa	1 523	1 214

Notförteckning

Not	BALANSRÄKNING	2016	2017
4	Materiella anläggningstillgångar		
	Ingående anskaffningsvärden	80 600	83 518
	Inköp	2 918	2 841
	Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	83 518	86 359
	Ingående avskrivningar	-52 947	-54 430
	Avskrivningar	-1 483	-1 173
	Utgående ackumulerade avskrivningar	-54 430	-55 603
	Utgående restvärde enligt plan	29 088	30 756
	Maskiner och inventarier		
	Ingående anskaffningsvärden	1 846	1 846
	Inköp	0	0
	Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 846	1 846
	Ingående avskrivningar	-1 548	-1 588
	Avskrivningar	-40	-41
	Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 588	-1 629
	Utgående restvärde enligt plan	258	217
	Summa materiella anläggningstillgångar	29 346	30 973
5	Kortfristiga fordringar		
	Kundfordringar	804	794
	Avräkning med kommunen	0	0
	Summa	804	794
6	Långfristiga skulder		
	Kostnadsersättningar		
	Anläggningsavgifter/anslutningsavgifter	6 432	6 298
	Summa	6 432	6 298
7	Kortfristiga skulder		
	Leverantörsskulder	1 392	853
	Semesterlön/okomp.ötid inkl sociala avgifter	107	127
	Upplupna löner inkl sociala avgifter	31	45
	Skuld till VA-kollektivet	618	906
	Skuld mellan kommun/VA	1 411	3 581
	Upplupna kostnader	0	0
	Summa	3 559	5 512

Till
Kommunfullmäktige i
Karlsborgs kommun

Revisionsberättelse för år 2017

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten samt för återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Granskningsinriktning

Vi har granskat delårsrapport, årsredovisning och årsbokslut. Under året har vi genomfört två fördjupade granskningar vilka avsett upphandlingsprocessen samt ekonomistyrning inom socialnämnden.

I den grundläggande granskningen har vi haft möten med företrädare för kommunstyrelsen och nämnderna. Vid dessa möten har vi behandlat nämndernas mål och måluppfyllelse, den ekonomiska uppföljningen samt den interna kontrollen. Den grundläggande granskningen innefattar också att vi löpande följt nämndernas verksamhet genom protokollsläsning och andra dokumentstudier.

Bedömning

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder i Karlsborgs kommun i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig.

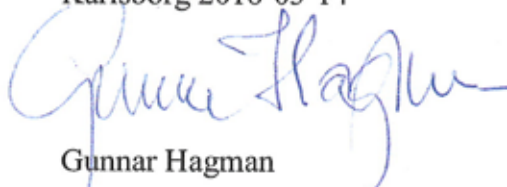
Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt enskilda ledamöterna i dessa organ.

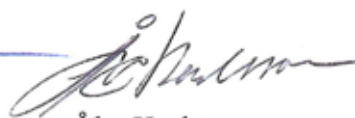
Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2017.

Till revisionsberättelsen bifogas revisionsrapport avseende granskning av årsredovisning 2017 samt granskningsrapporter från lekmannarevisorena för samtliga företag ingående i koncernen AB Vaberget.

Karlsborg 2018-03-14

Gunnar Hagman
Ordförande

Åke Karlsson
2:e vice ordförande

Rune Wångsén

Rolf Blom

KORT OM KARLSBORG

KUNG CARLS BORG

Ryssarnas upprepade angrepp mot Finland och östersjökusten efter Karl XII:s död blev upphovet till att regeringen så småningom antog den centralförsvarsplan som ivrigt förespråkades av bl a statsrådet Baltzar von Platen. Den 11 augusti 1819 fattade kung Karl XIV Johan det avgörande beslutet:

” ... en fästning skall i Västergötland anläggas vid Vanäs å Vätterns strand.”

Fästningen fick till en början namnet Vanäs, som 1832 byttes till Carlsborg, Kung Carls egen borg. I fredstid skulle krigsmateriel förvaras i fästningen. I krigstid skulle man sätta kungafamiljen, regeringen, Riksbankens guldförråd och kronjuvelerna i säkerhet i Carlsborg, Sveriges reservhuvudstad.

KARLSBORG IDAG

Nuvarande Karlsborgs kommun bildades 1971 genom en sammanslagning av dåvarande Karlsborg och delar av Undenäs och Mölltorps kommuner. I kommunen finns rikligt med sjöar och stora orörda naturområden för rekreation.

Kommunen erbjuder det mesta ifråga om god boendemiljö, vacker natur, båt- och friluftsliv och en väl utbyggd samhällsservice. Ett gott urval av bostäder och en aktiv näringslivsbefrämjande verksamhet gör kommunen intressant för både inflyttare och näringsliv. Dessutom finns goda kommunikationer via Skövde till både Göteborg och Stockholm.

SAMHÄLLE, ARBETE OCH NÄRINGSLIV

Ungefär 50 % av arbetstillfällena finns inom offentlig verksamhet och de största arbetsgivarna är Karlsborgs kommun och Försvarsmakten med Livregementets husarer (K3). K3 utbildar en luftburen bataljon och en underrättelsebataljon och ansvarar för flygningar med UAV, obemannade luftfarkoster.

Vid K 3 finns också Fallskrämsjägarskolan och Försvarsmaktens överlevnadsskola, därutöver Örebro/Värmlandsgruppen som utbildar en del av Hemvärnet.

I övrigt finns flertalet arbetstillfällen inom handel och tillverkning.

Bortsett från den offentliga sektorns framträdande roll är Karlsborg en småföretagarkommun. Fler-taletföretag har under 10 anställda och bedriver verksamhet inom tillverknings- och tjänstesektorn.

Karlsborg har ett mycket vackert läge invid Göta Kanal och Vätterns strand i den nordöstra delen av Västra Götalands län. En stor del av kommunens landyta är riksintressant för sin natur och kulturbygd.

KARLSBORGS KOMMUN

546 82 Karlsborg

0505-170 00

karlsborg.se | kommun@karlsborg.se

Foto: Karolin Johansson